

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (872) SPALIO - OCTOBER 13

• 1966 - JAUNIMO METAI • 15 ct.

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA •

TEL. 368-6813

Atsiskyrusiems broliams

MIELI ATSISKYRUSIEJI BROLIAI EVANGELIKAI,

Taip vadiname Jus nuo popiežiaus Jono XXIII laikų. Anksčiau tuo vardu, rodos, niekas iš katalikų nedrįso Jūsų vadinti, nes vyravo kitoks nusistatymas. Su naujo nusiteikimo atėjimu atsirado ir naujas pavadinimas, kuris priminė seną tiesą, kad, nežinint visų priesingumų, esame kilę iš bendro dvasinio kamieno. Deja, kaip tarp kraujo brolių, taip ir tarp dvasinių brolių atsirado nesutarimų, kurie mus išskyrė. Išstius keturis šimtmečius buvo gyventa tarpusavės kovos atmosferoje. Ta kovos dvasia nėra dingusi ir dabar. Šimtmečius vyravusi nuotaika negali išnykti su viena diena. Užtat nesistebime, kai ir lietuvių tarpe dar iškyla viena kita tikybinio pobūdžio trintis. Bene ryškiausia trintis, pasiekusi viešumą pastaruoju metu, kilo ryšium su Šiluvos koplyčia Vašingtone. Jūsų (evangelikų) taryba paskelbė raštą, kuriame sakoma, "kad statoma Šiluvos Marijos Vašingtone koplyčia siekiama mūsų religinių vertybių nužeminimo, ir todėl mes negalime nieko bendro turėti nei su statoma koplyčia, nei su rengiamu lietuvių katalikų religinio kongresu." Kadangi toje evangelikų taryboje dalyvauja liuteronų, reformatų, baptistų, metodistų bažnyčių įgaliotiniai, reikia manyti, kad tai reprezentacinis lietuvių evangelikų balsas.

Kad su Šiluvos Marijos koplyčia Vašingtone Jūs neturite nieko bendro, mes buvome aišku ir be to rašto. Nežinoma tik buvo Jūsų pažiūra į tą paminklinę lietuvių koplyčią. Tame rašte aiškiai pasakyta: "Mes, lietuviai evangelikai, glbiai apgailestaujame, kad statoma Šiluvos koplyčia primena skaudžius mūsų tautai patyrimus ir tuo pačiu palaikoma sena kitiems neapykantos dvasia." Ten taip pat pabrėžiama, kad Šiluva neišreiškia tų dvasinių vertybių, kuriomis galėtų didžiūti visi lietuvių tauta, nes su reformacijos sužlugdymu buvę pakirsti Lietuvos nepriklausomybės pagrindai. Tie Jūsų tvirtinimai skamba neįtikinamai. Kaip būtų susiklostę Lietuvos likimas, jeigu būtų įsigalėjusi reformacija, galėtų pasakyti tik vienas Dievas. Mes galime spėlioti ir net gincytis, bet kam iš to nauda? Neįtikinamai skamba ir Jūsų tvirtinimas, kad Šiluvos koplyčia negali didžiūti visi lietuvių tauta. Buvusiems koplyčioje labai aišku, kad ten yra kuo didžiūti. Juk ten pavaizduoti pagrindiniai Lietuvos gyvenimo epizodai, ypač susiję su religiniu gyvenimu. Ten matyti lietuvių krikščionis, Aušros Vartai, šv. Kazimieras, Lietuvos šventovės, Lietuvos himno žodžiai ir t.t. Argi visu tuo lietuvių tauta negali didžiūti? Argi tai nėra Lietuvos praeities vertybės, iš kurių ateities kartos gali semtis stiprybės?

Minėtos evangelikų tarybos rašte sakote: "Šiluvos Marijos koplytinis paminklas nieko negalima pasakyti kas Lietuvos vardui šiam kontinento keltų pagarbos, bet savimi jis prieštarauja šių laikų ekumeniniam bendradarbiavimui." Kad Lietuvos vardui Šiluvos koplyčia labai pasitarnauja, netenka abejojti — bent mažiau, kaip ir kitų tautybių koplyčios savo kraštų garbei toje pačioje šventovėje. Susirūpinimą kelia Jūsų pažiūra, kad ta Marijos koplyčia kenkia evangelikų-katalikų bendradarbiavimui, kad tai ženklas, palaikantis "seną neapykantos dvasią". Galimas dalykas, kad Jūs kiekvieną katalikų žingsnį, susijusį su Marijos, Išganytojo Motinos kultu, laikote neprimtinu. Jei taip, tai nei Šiluvos, nei Vilniaus, nei su kuria kita vietove susijęs Marijos vardas jums nebus priimtinas. Bet tai teologinis klausimas, kurį tektų iš naujo abiem pusėm studijuoti ir savas pozicijas ryzinti. Nesame linkę manyti, kad Marijos ar reformacijos klausimas kildu mūsų bendradarbiavimui. Kliūtis, atrodo, glūdi, kaip Jūs sakote, "senoji neapykantos dvasioj". Nesakome, kad katalikų pusėje jos visai nebūtų. Nesakome, kad vienas ar kitas dvasininkas nebūtų Jūsų adresu nepalankiai išsireiškęs. Bet ar Jūs galite sakyti, kad Jūsų pusėje nebėra tos senos dvasios? Jeigu iš vienos pusės padaromas netaktas, ar dera atsakyti tuo pačiu ir didinti neapykantą? Mums rodosi, kad ir pastarojo ginčo tarp evangelikų tikybos ir katalikų kaltininkė yra ne Šiluva ir ne Marija, o ta "senoji dvasia". Visi mes tebegyvename praeitimi, glūdinčia mūsų kraujuje. Žiūrėkime ne 400 metų atgal, o 400 metų priekį. Atkadamį praeitį randame tikrai neapykantos kirvį, kuris suaukimo daug krikščioniškos meilės ir išskaidė tarp mūsų praraja. Jai užpildyti reikia meilės paženklintos ateities, nes tik meilė yra krikščioniška ir visus jungianti.

Pr. G.

LAUKIA DIDELI ATEITIES DARBAI

Kanados lietuvių atstovų suvažiavimas • Kas nuveikta ir kas dar reikia padaryti? • Lietuvių Diena pasaulinėje parodoje • Kanados lietuvių istorija • Lietuvių turtas — virš 200 milijonų dolerių • Diskusijos dėl Lietuvių Fondo

Spalio 8—9 dienomis Toronte, Prisikėlimo par. muzikos studijoje, įvyko Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos metinis suvažiavimas. Faktiškai tai Kanados lietuvių seimas, nes krašto tarybą sudaro visuotiniu balsavimu rinkti lietuvių atstovai ir taip pat rinkti apylinkių pirmininkai. Be to, buvo svarstyti visuotinio pobūdžio Kanados lietuvių reikalai. Atstovų buvo matyti net iš Sudburio ir Winnipego. Nedalyvavo tik tolimos Kanados vakarų apylinkių atstovai.

Atidarymas, invokacija, sveikinimai

Jau nuo 10 v. r. veikė registracija, gražiai tvarkoma ponų — Indrelienės, Jukruvienės ir panelės Judzentavičiūtės. Visi dalyviai ir svečiai gavo atitinkamus ženklus. KLB krašto valdybos pirmininkas A. Rinkūnas gana punktuotai pradėjo suvažiavimą atidarymo kalba. Į prezidentumą, pirmininko pasiūlymu ir dalyvių pritarimu, pakviesti suvažiavimo pirmininkais: J. Matulionis, dr. P. Lukoševičius ir dr. B. Povilaitis; sekretoriais: L. Skripkutė ir dr. M. Ramūnienė. Mandatų komisija sudarė: inž. A. Paškevičius ir A. Šileika, rezoliucijų: J. Kardelis, Stp. Kairys, E. Daniilūnas.

Atlikus pradinis formalumus, kun. P. Ažubalis perskaitė momentui pritaikytą invokaciją. Sveikinimo žodį tarė gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, PLB valdybos pirmininkas J. Bačiūnas ir Toronto apylinkės pirmininkas Aug. Kuolas. Raštu sveikino PLB valdybos vykdomasis vicepirmininkas St. Barzdukas ir kairurios suvažiavimo nedalyvaujantys apylinkės.

Veiklos pranešimai

Apie KLB darbus pranešimą pateikė pirm. A. Rinkūnas (jo minčių santrauką žiūr. "T2" 40 nr.). Jis pabrėžė ryšio svarbą su vakarų Kanados lietuviams, primindamas "Gyvataro" apsilankymą Reginoj ir Winnipege; prisiminė "T2" paskelbtą Calgario apyl. pirmininko nusiskundimą, kad nebuvo aplyntys kitos apylinkės ir paaiškino, kad "Gyvataro" kelionė apmokėjo federacinę vyriausybę ir nustatė jo maršrutą, paisydamas bendrųjų kanadiečių reikalų. Dėl to nebuvo galima aplynti kitų vietovių. Į valdžios planą sunku įeiti. Iki šiol pavyko tik "Gyvatarui".

KLB krašto valdybos vicepirmininkas ir kultūros komisijos

pirm. Stp. Kairys pranešė, kad praėjusiais metais buvo surengta tautodailės ir liet. velykinių valgių paroda Toronto miesto rotušėje, jaunųjų dailininkų paroda Prisikėlimo salėje, poezijos vakaras. Jaunimo kongreso dailės parodoje Čikagoje dalyvavo 7 Kanados lietuvių dailininkai su 11 darbų. Buvo stengiasi rinkti prenumeras lietuvių enciklopedijai anglų kalba.

Svietimo komisijos pirm. E. Miliausko pranešimą perskaitė A. Rinkūnas. Iš jo paaiškėjo, kad komisija surinko žinias apie lietuvių šeštad. mokyklas Kanados šimtmečio lietuvių leidiniui, surengė mokytojų konferenciją, vaizdinių mokymo priemonių parodą, paruošė liet. mokyklų programą, pradėjo rūpintis skaidrių (slides) gamyba, kuriai gavo iš Liet. Fondo \$500. Kanadoje veikia 13 šeštad. mokyklų, vieni augtėsnieji lituanistikos kursai ir du vaikų darželiai. Mokinių iš viso yra 1350, mokytojų — 90.

10.000 parašų

Jaunimo sekcijos pranešimą padarė jos pirmininkė G. Rinkūnaitė. Nors sekcija neseniai įsteigta, jau nuveikė eilę darbų: surengė Kanados liet. jaunimo kongresą, aktyviai dalyvavo jaunimo kongrese Čikagoje, teikė jam lėšas, parūpino kongreso plakatus, surinko 10.000 parašų jaunimo peticijai Lietuvos laisvini reikalui ir įteikė Kanados atstovui prie Jungtinių Tautų Niujorke, dalyvavę prieškongresinėse jaunimo stovyklose Dainavoje. Parašų įteikimo žygyje Kanados liet. jaunimui atstovavo inž. A. Viskontas. Lėšų pasaulio lietuvių jaunimo kongresui Kanadoje surinkta \$6960.87. Prieš sumos reikia priskaičiuoti apie \$510 už lipinamus jaunimo kongreso ženklus-vytis, kurių Kanadoje parduota 1100. Taip pat reikia pridėti \$120 iš Montrealio siųstų aukų tiesioginiu keliu į Čikagą. Taigi, vien Kanadoje buvo surinkta arti \$8000.

Politinis komitetas

Politinio komiteto vardu pranešimą padarė jo pirm. J. R. Simanavičius. Iš minėtų darbų pažymėtinas bendradarbiavimas su VLIKU. Pastarasis pagelavo, kad KLB politinis komitetas būtų VLIKo atstovybė Kanadoje. Sutarta, kad politinis komitetas atliks visas VLIKo pavestas pareigas, bet oficialiai nebus jo at-

stovybė ir pasiilks KLB rūmuose. Numatoma, kad VLIKo atstovai savaitgaliais aplankys lietuvių apylinkes su pranešimais. Svarstomas lietuvių iš P. Amerikos imigracijos klausimas.

Fondų reikalai

Šalpos Fondo pirm. O. Indrelienė pranešė, kad šalpai buvo gauta \$6285.71, išleista \$3881.82, izde — \$2409.86. Į tas sumas įeina aukos: Vasario 16 gimnazijai, skautų stovyklavietei Romuvai, jaunimo sekcijai ir bendrai šalpai. Fondas yra valdžios registruota įstaiga ir turi teisę išduoti kvitus atleidimui nuo pajamų mokesčių. Pirmininkė nusiskundė bendradarbiavimo stoka su apylinkėmis, nes pastarosios neatsiliepa.

Izdo reikalus referavo izd. dr. S. Čepas: pajamų gauta \$1851.27, išleista \$1292.89; izde spalio 1 d. — \$558.38.

Tautos Fondo atstovybės pirm. S. Banelis pateikė ilgoką pranešimą net apie trejų metų veiklą. Kanadoje nuo TF vaikimo pradžios — 1948 m. iki 1965 m. surinkta \$77,769.46. Kasmet surenkama maždaug po \$5000. Daugiausia aukų gaunama Toronte — \$1500-2000, Hamiltone — \$1000, nors proporcingai imant Fort William stovi pirmoje vietoje. Sunkėja rinkėjų suradimas. Esą reikia pastovių rėmėjų būrelių.

Lietuvių Fondo pirm. dr. A. Pacevičius savo pranešime pabrėžė skirtingą Fondo pobūdį. Jis sudarytas iš organizacijų ir asmenų inasų, kurie laikomi banke ir tik jo nuosimčiai remiami kultūriniai lietuvių reikalai. Fonde iki šiol sukaupta \$24,280. Pernai paskirta \$500 mokykloms ir \$500 jaunimo kongresui. Turima sunkumų Fondą įregistruoti valdžios įstaigoje.

Rūpestinga kontrolė

Kontrolės komisija, susidedanti iš E. Daniilūno, P. Augačio ir S. Baršausko, revizavo krašto valdybos, Tautos Fondo, Šalpos Fondo, jaunimo sekcijos lėšas ir rado viską pilnoge tvarkoje. Ypač daug darbo idėjo E. Daniilūnas, labai kruopščiai peržiūrėjęs Tautos Fondo izd. knygas nuo 1961 m. Jo pranešimas — išista studija, kuri buvo išdalyta suvažiavimui dalyviams.

Garbės teismo pirm. E. Sudikas pareiškė, kad nebuvo nei vienos bylos — sugyvenimas broliškaisias.

Lietuviai pasaulio parodoje

Labai išsamų pranešimą apie pasaulinę parodą ir lietuvių dalyvavimą padarė Montrealio apylinkės — seimelio pirm. R. Verbyla, kuriam teko padaryti labai daug žygų drauge su kitomis tautybėmis ne tik įvairiose įstaigose, bet ir pas ministerį R. Winters. Buvo momentų, kai atrodė, kad viskas veltui ir kad tautybės nebus išleistos parodon. Net dar visai neseniai, kai kitoms tautybėms buvo pažadėtos specialios dienos, lietuviams, bulgarams ir čekoslovakams buvo jos atšauktos. Po naujų pastangų vėl gautas pažadas, kuris netrukus bus ir raštu patvirtintas. Taigi, Lietuvių Dienos 1967 m. įvyks Darbo Dieną — rugsėjo 3, pasaulinės parodos aikštėje — Place des Nations. Be to, pažadėta priimti parodon į atitinkamus skvyrus lietuvių dailininkų paveikslų, spaudos leidinių. Rengiamas filmas, kuris apims visas Kanados tautybes ir atsieis \$55.000. Jis bus rodomas parodos metu. Anot pranešėjo: "Daug padaryta, dar daugiau lieka padaryti."

Šimtmečio leidinys

Ryšium su Kanados šimtmečio rengiamas ir lietuvių leidinys. Apie jį pranešimą padarė leidinio komisijos pirm. dr. J. Sungaila. Jis pasidžiaugė, kad medžiaga akademinio pobūdžio leidiniui baigiama ruošti. Leidinys turi būti atspausdintas iki 1967 m. rugsėjo 1 d. Iš feder. vyriausybės gauta parama \$2000. (Nukelta į 8 psl.)

Pasaulio įvykiai

SOV. SAJUNGA PASIRASĖ NAUJĄ SUTARTĮ SU S. VIETNAMU TEIKTI KARINEI IR EKONTMINEI PARAMAI. Neoficialiais duomenimis, pr. metais Maskva Hanoi komunistinį režimą parėmė puse milijono dol. negažinamomis paskolomis, prekėmis ir ginklais. Naujoji sutartis siekia sustiprinti Sov. Sąjungos įtaką S. Vietname. Komunistinė Kinija dėl to nesijaučia laiminga. Tuojau po to, kai buvo paskelbtas sutarties pasirašymas, R. Europos sostinėse pasklido gandai, kad Kinija sustabdė sovietinį tiekimą S. Vietnamui, kuris lig šiol vykdo per jos teritoriją. Gandai nebuvo nei paneigti, nei oficialiai patvirtinti. Juose turbūt esama tiesos, nes Maskva įsakė išskraustyti visiems Sov. Sąjungoje studijavusiems kiniečiams. "Pravdoje" buvo paskelbtas Sudano kompartijos pareiškimas, kuriame siūloma su-

šaukti tarptautinę komunistų partijų konferenciją bendram frontui prieš Kiniją. Pastaraisiais mėnesiais tarp Maskvos, satelitinės kraštų sostinių ir netgi kompartijų V. Europoje pastebimas didelis judėjimas — vadų susitikimai, kuriuose, matyt, daugiausia tariamasi Kinijos klausimu. L. Brežnevas viešėjo Bulgarijoje, Jugoslavijoje ir Vengrijoje, W. Ulbrichtas lankėsi Jugoslavijoje ir Maskvoje. Pas W. Gomulką buvo atvykęs prancūzų kompartijos sekr. W. Rochet, o dabar Gomulka ruošiasi keliauti į Maskvą. Sakoma, kad pasitarimuose su satelitinėmis kompartijomis dalyvauja ir S. Vietnamo atstovai.

Sovietų raudonosios armijos laikraštis "Krasnaja Zvezda" paskelbė rašinį, kuriame pirmą kartą viešai prisipažįstama, kad sovietų instruktoriai apmoko š. vietnamiečius šaudyti priešlėktuvines raketas. Aprašomas vienas amerikiečių įvykdytas raketų bazės bombardavimas: "Lėktuvai, skridami nedideliame aukštyje, netikėtai pasirodė iš už anapus kalnų. Bombos sprogo tarp raketų įrenginių, padegdamas dyzelio generatoriaus pastatą ir maskavimosi priemones. Priešas dingio lygiai taip pat staiga, kaip kad buvo pasirodęs. Amerikiečiai neišdriso bombardavimo pakartoti..." Rašinyje neskelbiamas, ar buvo sužeisti bei užmušti sovietų technikai, bet pabrėžiama, kad į lėktuvus šaudė vietnamiečiai.

Vietnamo taikos fronte rodoma daug pastangų, bet nematyti jokios pažangos taikos atstatymo kryptimi. Jungtinių Tautų gener. sekr. U. Thant apylankė prez. L. Johnsonas su ambasadorium A. Goldbergu ir valstybės sekr. D. Rusk. Sis vizitas galėjo būti paprasta draugiškumo apraška, bet galėjo turėti ir didesnės reikšmės. Galimas dalykas, U. Thant prez. Johnsonui perdavė paskutiniuosius Hanoi režimo reikalavimus. Britanija buvo paruošusi išsamų planą, kuriame numatoma konferencija, bombardavimo sustabdymas, kariuomenių atitraukimas, laisvi rinkimai Vietname, tarptautinė kontrolė su J. Tautų kariuomenės daliniais ir netgi ekonominė parama. Užs. reikalų min. G. Brown buvo atskridęs į Niujorką, kur tarėsi su sovietų užs. reikalų min. A. Gromyko. Pastarojo atsakymas į šį planą buvo įprastinis "niet".

Prancūzijos viešosios numonės tyrėjų duomenimis, 65% apklaustų prancūzų pritaria prez. De Gaulle nuomonei, kad JAV turėtų tuojau pat atitraukti kariuomenę iš P. Vietnamo. Pagrindiniu karo kaltininku 43% laikė Ameriką ir tik 14% — komunistinę Kiniją.

Britų darbiųjų partijos suvažiavime buvo patvirtinta dabar-

tinė premjero H. Wilsono užsienio politikos kryptis, bet buvo priimtas nutarimas, kad Britanija darytų didesnę spaudimą Amerikai užbaigti karą Vietname ir sustabdyti S. Vietnamo bombardavimą. Čia ir buvo paruoštas taikos planas, kurį užs. reik. min. G. Brown Niujorke mėgino įpiršti sovietų užs. reik. ministeriui A. Gromyko. Buvo primta ir kita svarbi rezoliucija, reikalaujanti, kad iki 1967-70 m. palaipsniui būtų sumažinti Britanijos kariniai įsipareigojimai į rytus nuo Suezio kanalo. Gynybos reikalai kiekvienam britui per metus kainuoja apie \$450, o tai esanti per didelė našta ekonominiui sutrikimui slegiamam kraštui.

Nigerijoje jau kelinta savaitė vyksta skerdynės. Šiaurinėje krašto dalyje gyvenantieji mahometonai žudo iš rytinės srities vadovaujantioms pareigoms atsiųstus ibo genties atstovus. Dabartinis krašto diktatorius plk. ltn. Y. Gowon neįstengia atstatyti tvarkos. Kraštui, kuris neseniai paminėjo 6 metų nepriklausomybės sukaktį, gresia vieniškos susiskaldymo pavojus. Nužudyti piliečių skaičius jau peržengė 2.000.

Nauju Brazilijos prezidentu kariuomenės kontroliuojamas kongresas išrinko į pensiją išėjusį maršalą A. da Costa e Silva. Kongreso nariams pasakojtoje kalboje jis pažadėjo praveisti eilę socialinių reformų, išskeldamas pagrindines Brazilijos problemas: blogas gyvenimo sąlygas, nepakankamą maistą, prastą gyventojų sveikatingumą, nevykusią švietimo sistemą. Opozicinių partijų atstovai rinkimus boikotavo, toki prezidento rinkimo metodą laikydami pasityčiojimu iš demokratijos.

"U. S. News & World Report" žurnalas pranešimu, prieš karą nusistatčiusios amerikiečių grupės per Šveicarijos bankus gauna finansinę paramą iš komunistinės Kinijos. Kiniečių atsiųstais pinigais yra apmokami kairieji laikraščiuose talpinami skelbimai, smerkiantys JAV dalyvavimą Vietnamo kare.

Senatoriaus R. F. Kennedy nuotrauką viršelio puslapyje atspaudė meksikiečių kompartijos žurnalas "Politica". Paskelbta rašinyje rašoma, kad Kennedy esąs išsimokslinęs imperialistas, kuris supranta revoliucijos reikšmę P. Amerikos kraštams. Žurnalo nuomone, jis esąs didesnis priešas už prez. L. Johnsoną, McNamara ar Rusk. "Politica" R. F. Kennedy laikė vienu svarbiausių šio laikotarpio asmenų. Jis, girdi, nėra revoliucionierius ar pažangulius, bet kontrarevoliucinis reformistas. Šie žodžiai, matyt, yra skiriami kairiųjų pažiūrų studentams, kurie demonstracijose pradėjo nešioti plakatus su R. F. Kennedy atvaizdu.

VAIDINA LIETUVIO VEIKALĄ

Naujųjų kanadiečių teatras Toronte, veikia jau kelinti metai, šiam sezonui parinko rašytojo Algirdo Landsbergio veiklą anglų kalba "Five Posts in the Market Place". Lietuviškai šis scenos veikalas vadinasi "Penki stulpai turgaus aikštėje" ir pirmą kartą buvo suvaidintas Brooklyne. Lietuvių spaudoje tada jis sukėlė ginčų dėl partizanų vaidmens švietimo. Spauda iš atsistatę teatro pranešime sakoma: "Vaidinimas vaizduoja laisvės kovotojų grupės dramą mažoje Europos valstybėje. Bus režisuojamas Rein Andre, Naujųjų Kanadiečių Teatro meno vadovo. Dekoracijos piešia CBC dailininkas Mahmoud Rashid. A. Landsbergio veikalas pastatymas Toronte bus reikšmingas ne tik meno, bet ir laisvės kovos atžvilgiu.

AMERIKOS DOLERIAI KANADOJE

Tiesioginis JAV piliečių pinigų investavimas Kanadoje šiemet padidėjo 16% ir sieks apie \$2.3 milijonus, o bendroji suma peržengs \$16 milijonų. Tiesiogiai ir netiesiogiai amerikiečiai lig šiol Kanadoje yra investavę beveik \$27 milijonus.

Federacinė Kanados vyriausybė atliko eilę pakeitimų ministerijų struktūroje. Kaikurios buvo praplėtos, papildytos naujais postais ir jiems paskirti ministrai: darbo jėgos ir imigracijos — Jean Marchand; energijos, kasyklų ir žemės turtų — Jean-Luc Pepin; indėnų ir šiaurės sričių — Arthur Laing; miškų ir kaimų — Maurice Sauvé.

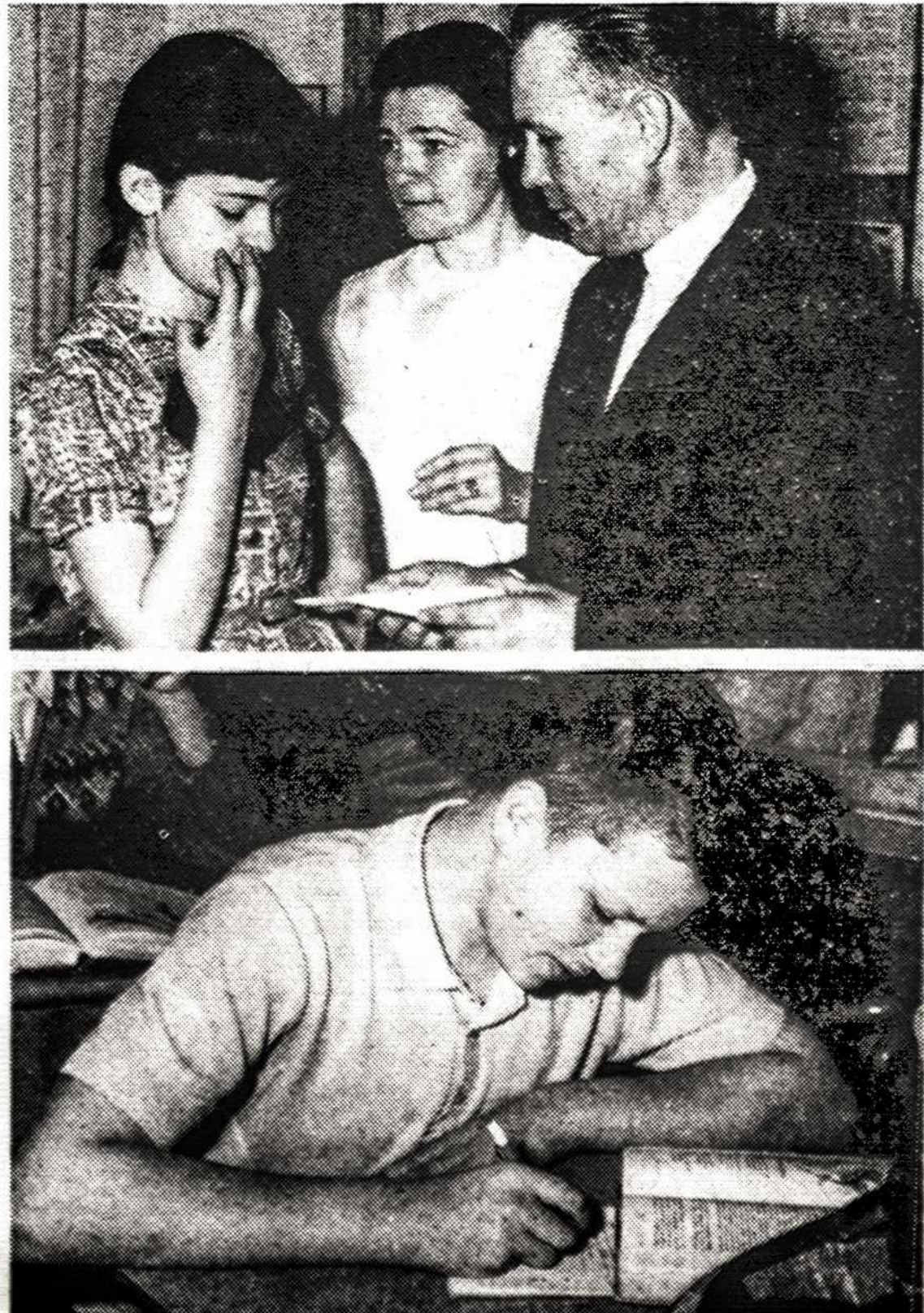
I Kanadą atvyko penki Japonijos ministerių kabineto nariai, vadovaujami užs. reikalų min. E. Shiina. Tai yra ketvirtas Kanados ir Japonijos ministerių susitikimas nuo 1961 m., kai buvo sudarytas Kanados-Japonijos ministerių komitetas. Pasitarimų tikslas — peržvelgti prekybines ir ekonomines problemas pasauliniu mastu. 1965 m. abipusis pasikeitimas gaminiais tarp Japonijos ir Kanados siekė \$546 milijonus. Po JAV ir Britanijos Japoniją šiandien sudaro didžiausią rinką kanadiečiams gaminiam, o Kanadą Japonijos klientų gretose pralenkia tik JAV ir Australija.

Užs. reikalų min. P. Martin pranešimu, federacinė vyriausybė paskyrė \$10.000 uragano au-

koms rytiniame Pakistane. Šios gamtinės nelaimės metu ten žuvo 300 asmenų ir tūkstančiai liko be pastogės.

Willi Messerschmitt, vokiečių naikintuvo ME-109 konstruktorius, prekybos reikalais buvo atvykęs į Kanadą. Antrojo pasaulinio karo metais šis jo kūrinys ir britų "Spitfire" buvo didžiausią varžovai Europos padangėje. Juos taip pat tenka laikyti geriausiais ano meto naikintuvais pasaulyje. Spaudos atstovams jis juokavo: "Aišku, aš turėčiau savąjį ME-109 laikyti pranašesniu už britų "Spitfire", bet iš tikrųjų jie abu buvo lygūs." Pasakytinaisiais karo metais W. Messerschmitt buvo pagaminęs pirmuosius pasaulyje sprausminius naikintuvus — ME-163 ir ME-262. Šiuo metu jo konstrukcijos lėktuvai yra gaminami Ispanijoje ir Jungtinėje Arabų Respublikoje.

Pilietybės min. J. Marchand Tokijo mieste atidarė specialų biurą japonų emigrantams į Kanadą. Pirmoje eilėje bus imami pramonės specialistai, kuriems Kanados vyriausybė apmokės kelionę. Šiuo metu Kanadoje yra apie 30.000 japonų, ju tarpe 1.250 atvykusių 1946-65 m., o ju 40% yra baigę universitetą Japonijoje. Panašus biuras busias atidarytas ir Filipinų sostinėje Maniloje. I Kanadą šiemet bus įsielsta apie 200.000 imigrantų iš viso pasaulio.

Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos vedėjas J. Andriulis ir mokytoja L. Senkevičienė aptaria mokinių pažymius. Apačioje: lietuvių kalbos pamokos metu

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius: k. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adreso pakeitimas — 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Visa Katalikų Bendrija yra išjudėjusi — pareiškė popiežius Paulius VI ir kartu pastebėjo, kad kyla ir nauji pavojai: "Kai kas drįsta abejoti neliečiamomis mūsų tikėjimo tiesomis su neįtikėtinu bei neleistinu lengvarebiškumu, tuo pažeidžiam tikrojo tikėjimo lobį. Ypač liūdna ir baimina Mus girdimi nesutarimai pačioje tikinčiųjų bendruomenėje." Popiežius pabrėžė, kad nesutarimams nėra pagrindo: "Galbūt abejonės kilo iš nesupratimo, kad tikėjimas nesikeičia su laiku ir neseka žmonių mokslo evoliucija; jis lieka tas pats net ir tada, kai jį naujai permastome, kai bandome jį geriau suprasti arba kai jį pritaikome moderniajai kalbai."

* Ryšium su karu Vietname viešosios nuomonės institutas JAV pateikė daugybę asmenų šį klausimą: "Pritariate ar nepritariate prezidento Johnsono politikai Vietname?" Gautų atsakymų rezultatus paskelbė "World Journal Tribune". Už prez. Johnsono politiką pasisakė: katalikų — 54%, protestantų — 39%, žydų — 41%; prieš: katalikų — 31%, protestantų — 41%, žydų — 43%. Viso krašto mastu 43% pasisakė už prez. Johnsono politiką, 40% — prieš, 17% — neturi nuomonės.

* Iš slapto A. Rosenbergo dienoraščio paaiškėjo Hitlerio planai sunaikinti Katalikų Bendriją. Tas dienoraštis buvo rastas sąjungininkų po II D. karo Vokietijoje ir pateiktas tarptautiniam Niurnbergo teismui kaip įrodymas autorius nusikaltimų.

Dienoraštis buvo išverstas į anglų kalbą. Neseniai amerikiečių spaudoje buvo paskelbtos jo ištraukos. Jose A. Rosenbergas sakė: "Fuereris kalbėjo apie senąją pagoniškąją Romą su nuostaba... Kiekvienas laikotarpis kuria savo Dievą pagal savo dvasią... Mums reikia visos sielos jėgos laimėti paskutiniam didžiajam mūsų gyvenimo konfliktui, būtent, nugalėti krikščioniškos religijos." "Krikščionių veidmainystė jau pasiekė savo viršūnę; atsipeikėjimas įvyks per pašalinimą viso, kas yra supu. Jeigu Bažnyčios tiek daug rūpinasi idiotais, tai Hitleris mielai sutiks atiduoti joms visus kvailius, kunigus ir pasekėjus." Tai sakydamas Hitleris, matyt, turėjo galvoje krikščionių protestą prieš žudymą nepagydomų ir psichiškai sergančių ligonių.

Pasak Rosenbergo, Hitleris planavo: uždrausti tikinčiųjų Bendrijoms vaikų auklėjimą ir leisti joms priklausyti tikrai suaugusiems; i kunigų seminarijas leisti vyrus, tikrai atlikusius karinę tarnybą; krikščionybę naikinti jėga, nes jėga ji buvusi įvesta; kiekvieną valstybę turėtų turėti savo popiežių. Čia reikia pastebėti, kad tai nieko naujo — komunistai tą jau seniai vykdė.

* Pasitraukimas kūrjos kardinolų, sulaukusių 75 metų amžiaus, tebėra neaiškus. Kai pareiškė savo atsisąstadinimą Bolonijos arkivyskupas kardinolas

Lercaro, kilo klausimas, ar juo paseks ir Romos kūrjos kardinolai, peržengę minėtą amžiaus ribą. Tokių yra 26 iš 32. Romos kūrjos yra taisyklė, pagal kurią pasauliečiai tarnautojai ir kunigai (iki augštųjų prelatus) turi pasitraukti iš pareigų sulaukę 75 m. amžiaus. Manoma, kad šis taisyklė bus praplėsta iki kongregacijų vadovų. Kaip ir atsisąstadinę kardinolai, turį vyskupijas, taip ir kūrjos kardinolai esą galės ir toliau būti kardinolų kolegijos nariais bei atlikti jų pareigas.

* Kardinolų kolegijos laukia reformos. Pasak italų katalikų spaudos, Romos kūrjia būsianti pertvarkyta drauge su kardinolų kolegija pagal bendrą planą. Vyskupų senatas, kuris pradės veikti nuo 1967 m. birželio mėnesio, bus suskirstytas į komisijas, kurios valdys Romos kūrjos kongregacijas — ministerijas. Pastarųjų tarnautojai bus tik anų komisijų vykdomieji pareigūnai. Vyskupų konferencijos, kurias sudaro atskirų kraštų vyskupai, renka savo pirmininkus, kurie, kaip atstovai, įeina į Katalikų Bendrijos senatą. Jie taipgi sudarys kardinolų kolegiją ir jos nariais bus tol, kol bus atskirų kraštų vyskupijų pirmininkais. Taigi, kardinolystė būtų laikinio pobūdžio poaugštis, o kardinolai — renkami vyskupijų konferencijai. Ši informacija nėra oficiali ir dėl to gali būti nevisai tikslu.

* Svarstoma Pauliaus VI kelionė į Pietų Ameriką. Arkivyskupas A. Samore, nepaprastųjų Vatikano užsienio reikalų kongregacijos sekretorius, pareiškė: "Bombėjus atvejais leidžia tikėtis, kad 1968 m. eucharistinis kongresas Bogotoje gali būti tokios galimybės proga."

* Sušvelnėjo persekiojimas Čekoslovakijoje. Pasak vokiečių katalikų KNA spaudos agentūros, dabartinis Čekoslovakijos vyriausybė sutikusi tartis su Vatikano ir nebereikalauja, kad vyskupais būtų skiriami tikslai "taikos sąjūdžio" nariai (palankūs bendravimui su komunistais). Ji tik norinti, kad ir "taikos" kunigai būtų skiriami atsakingoms pareigoms. Trims vyskupams — Hlad, Hopko ir Otčenasek leista dirbti provincijos parapijose. Kunigas Otto Madr, kuris 1953 m. buvo nušalintas 20 metų kalėjimo, paleistas laisvėn, bet jam pareigų eiti neleidiama. Manoma, kad Čekoslovakijos vyriausybė, pamąčiusi Jugoslavijos pavyzdį bei pakilusi prestižą pasaulyje dėl santykių atnaujinimo su Vatikano, eis ir toliau švelnėjimo linkme.

PADEŠISPRESTI 3 DIDZIAUSIAS

Dirbtinių dantų rūpesčiai bei problemas

Užsienio žurnalas FASTHEETH ant įsū dirbtinių dantų, štai ką jie padarys: 1. Jūsų dirbtiniai dantys stipriau laikysis; 2. Jūsų moliniai įdėjimai; 3. Galėsite valyti dantis kiti 35% kietesni mišiniais. FASTHEETH mišiniai yra alkaliniai (be rūgšties). Neragstysite. Jokių gumos ar limponės postos skonio! Išvenkite nepatogumų. FASTHEETH gounamos visose valstybėse.

MOHAWK FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
IVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

K R A U T U V E S:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Užmiršamas didžiausias priešas

Spaudoje nuskamėjęs Sov. Sąjungos prisipažinimas, kad jų technikai Š. Vietnamo apmoko vietnamiečius šaudyti raketas į JAV lėktuvus ir kad artimiausioje ateityje planuojama padidinti paramą Hanoi režimui, atkreipia dėmesį į "Reader's Digest" paskelbtą pasikalbėjimą su dr. William E. Griffith. Šiandien visi JAV politikai ir karo vadai yra susirūpinę komunistinės Kinijos pavojumi, o Sov. Sąjunga jau galima sakyti, yra užmiršta. Neveltui buvęs Vokietijos kancleris dr. K. Adenaueris pastaruoju metu priminė amerikiečiams, kad didysis pavojus laisvajam pasauliui glūdi ne Azijoje, o Europoje. Ešą, jei Sov. Sąjunga užimtų V. Vokietiją ir Prancūziją su jų pramone, būtų stipriausia pasaulio valstybė.

Dr. W. E. Griffith, sovietinės diplomatijos profesorius Tufts universiteto Fletcher teisės ir diplomatijos mokykloje, taipgi primena amerikiečiams, kad didžiausias JAV priešas tebėra Sov. Sąjunga. Tiesa, Kosyginas ir Brežnevai viešpatavimo laikotarpyje daug kalbama apie taikų sąvyną, bet ji komunistai supranta kitaip, negu amerikiečiai. Maskvai tas taikūs sąvynas reiškia, kad reikia veikti truputį atsargiau ir neįsivelti į atominių karą. Šiaipgi Kremliaus tikslas buvo ir lieka tas pats — pasaulinė revoliucija.

Stiprinama įtaka P. Amerikai

Dr. W. E. Griffith primena amerikiečiams, kad 1964 m. sovietiniai trumpųjų bangų radijo siuntuvai du kartus per savaitę po pusvalandį transliuodavo sąvąją propagandą dešimčiai milijonų indėnų, kalbančių vadina-mąja quechua kalba. Dabargi ši propaganda jau transliuojama įsita są valandą kasdien, o puertorikiečiai atvirai raginami atsisukti nuo JAV. Havanos kubiečiai ir sovietai išteigė revoliucinę organizaciją, kurios uždavinys yra vadovauti pogrindžio veiklai P. Amerikos kraštuose. Čia apmokoami agentai ir iš čia siunčiami

ginklai. Sovietai patogiai nusiplauna rankas — viskas daroma Kubos vardu. Jeigu agentai suminami ar atrandami ginklai, kaltė tenka Fidelio Castro.

Kremliui yra aišku, kad toks knisimasis pogrindyje neduoda reikiamų rezultatų, bet jis teikia daug rūpestių Vašingtonui. Pasak dr. W. E. Griffith, sovietai vadovaujasi šūkiu: "Kas gali žinoti? Pavyko Kuboje, galbūt pavyks ir kitur..." Tokiose operacijose silpniausia Sov. Sąjungos pusė yra stoka lėktuvų tolimiems skridimams ir neturėjimas bazių. Dėl šios priežasties niekas neuėjo jų pastangos Konge 1960 ir 1964 m. Didžiulį transportinį lėktuvą dabar jie jau yra pasigaminę ir, tenka manyti, greitai laiku įsitaitys jų didesni skaičiai. Nuvertus Ganos diktatorių Nkrumah, buvo rastas sovietinių inžinierių pradėtas įrengti aerodromas, kuris tikriausiai būtų buvęs panaudotas prosvietinio pogrindžio tiekimo reikalams Afrikoje.

Pavojus Europai

Dėl dabartinių nesutarimų su prez. De Gaulle, dr. W. E. Griffith nuomone, kaltė tenka ne vien tik Prancūzijai, bet ir JAV. Vašingtonas mėgino siekti tiesioginių derybų su Maskva, užmiršdamas savo sąjungininkus. Tai liudija tiesioginis JAV ir Sov. Sąjungos susitarimas nutraukti atominius bandymus erdvėse, nors tokius ginklus turi ir Britanija, ir Prancūzija. Pastarosios pasitraukimas iš Atlanto Sąjungos sudaro pavojų V. Europos gynybai. Sovietai gali pasirašyti atskirą sutartį su prez. De Gaulle. Jie taipgi gali mėginti į savo pusę prisivilioti V. Vokietiją, pažadėdami abi Vokietijas sujungti į vieną, jeigu JAV atitraktų kariuomenę iš Europos. Tokiu atveju Sov. Sąjunga pasiektų savo pagrindinį ilgų metų tikslą — taptų visą Europą dominuojančia valstybe. Europos ištiesklų ir pramonės dėka ji kariniu bei ekonominiu atžvilgiu tada pralenktų JAV, nustumdama jas į antrą vietą pasaulio kampe.

Reikia kietesnės politikos

Šiuo metu JAV yra gerokai stipresnės už Sov. Sąjungą. Gyventojų pajamos 3-4 kartus prasko sovietų piliečio metinį uždarbį. Amerikos žemės ūkio negalima nė lyginti su sovietiniu. Jeigu JAV ir kiti kraštai nepaduos žemės ūkio gaminių, Sov. Sąjunga turėtų nemažų sunkumų. Atominiais užtaisais ginkluotų raketų skaičiumi JAV-ės Sov. Sąjunga yra pralenkusios tris kartus, o dabargi sparčiai auga ir kariuomenės eilės. Visur matyti aiški ir neabejotina JAV persvara.

Dr. W. E. Griffith nusiskundžia, kad amerikiečiai politikai nesugeba pranašumo panaudoti tarptautinės politikos plotmėje. Jis mano, jog sovietų atžvilgiu reikėtų užimti griežtesnę liniją. Nėra jokio reikalo veržtis į Š. Vietnamą ar bombarduoti sostinę Hanoi. Pakaktų surasti ir sudaužyti visas sovietines raketas Š. Vietnamo teritorijoje, nutraukti geležinkelio ryšį su komunistine Kinija ir užimtuoti Haifongą uostą, per kurį Hanoi režimui pasiekia sovietų karinę paramą. Padidėję nuostoliai ir pasunkėjusios tiekimo problemos Sov. Sąjungą priverstų susimastyti. Jai reikia įrodyti, kad iš partizanų rėmimo nebus jokios naudos.

Panašių priemonių JAV turėtų imtis ir P. Amerikos komunistiniai pogrindžiai sulikviduoti. Ginklų siuntimas galėtų ir turėtų sulaukyti JAV karo laivynas. Pogrindinio kirmino graužiamoms valstybėms reikia suteikti karinę bei ekonominę paramą. Tada visos Maskvos ir Havanos pastangos nueis niekais.

Dr. W. E. Griffith užbaigos žodį skiria tiems amerikiečiams, kurie reikalauja atitrakti JAV karines pajėgas iš P. Vietnamo. Pasitraukimą sovietai laikytų aiškiniu įrodymu, kad jie be jokio pavojaus panašu partizaninį karą gali pradėti kuriamė nors kita-je pasaulio kampe.

KONSULO PATIRTIS BRAZILIOJE

Lietuviai žaliojo aukso krašte

(Tęsinys iš pr. numerio)

Brazilijos politika

Valstybinė Brazilijos santvarka yra JAV kopija, tačiau didelio krašto turtu išnaudojimas iki XX š. vidurio nebuvo išplėstas. Tai priklauso nuo pačių gyventojų būdo: visa P. Amerika 90% apgyventa ispanų bei portugalų kilmės žmonių, kurie vėrlumu nepasizymi, todėl ekonomiškai atsilieka nuo anglo-saksų kilmės žmonių. Apie 1930-sius metus brazilai tiek buvo prasiskolinę užsienio, kad turėjo prašyti atidėjimo paskolų nuosimčiams mokėti... Kai to meto Brazilijos finansų ministeris Oswaldo Aranha grįžo iš Amerikos tuščiomis rankomis, net 10-ties milijonų dolerių paskolos negavęs, oficialiai buvo kalbama ir rašoma, kad girdi, ir Amerika gyvena aną 1929-32 metų depresijos laikotarpį, nors neskolinti pagrindas buvo ne vien tiklata depresija.

Lyginant dabartinį brazilų kruzeiro (buv. milreiso) kursą su doleriu, reikalai atrodo pasibaitsėti: prasti: už vieną dolerį 1930 m. mokėta 8 milreisai, o 1961 metais jau virš 100 kruzeirų. Šiuo metu — dar daugiau, nors JAV investavo arti pustučio milijardo dolerių!

Palanki dirva komunistams

Tie, kurie stengiasi įskiepyti komunistines idėjas, žino kaip sunkiai verčiasi brazilų vyriausybės, todėl drąsiai nuodiija žmonių nuotakas. Brazilija paprastai savo sandėliuose turi porą ar daugiau milijonų tonų neparduotų kavos, savo "žaliojo aukso", kurios Amerika neperka arba pasiūlo žemas kainas, dėl kurių brazilai piktnasi. Va, čia ir yra pakastas tas šuo, dėl kurio jau nebe nuo dabar Pietų Amerikos kraštai dažnai nusisuka nuo Amerikos ir dairosi iš kitur gražiais žodžiais siūlomos pagalbos.

Tai nesunku buvo suprasti ories keliolika metų Argentinoje, kai pastaroji nei iš šio, nei iš to uždarė mūsų pasiuntinybę ir konsulatą, o nu keliu metų tą patį padarė ir Brazilija, nusilenkdama marksistams.

Ziūrint į tuos abu kraštus iš tolo, atrodo nepatikėtinas dalykas, kad abu katalikiški kraštai pasiduotų raudonųjų kėslams. O iš kitos pusės, vienok, kai pasidairai Brazilijoje, pamatai kitokią vaizdą. Pz. kartą atsitiktinai ma-
nu sutiktas traukinys St. Charles
vyskupas pasisakė dvi dienas su-
gaits apvažiudamas savo vys-
kupiją, o kunigų teturįs... še-
sis!

DR. PETRAS MACIULIS

Sovietų čėkis

Grįžtant prie brazilų "žaliojo aukso" pasakytina, kad kava au-
ginti tenkina Sao Paulo ir da-
lies Paranos bei Minas Gerais
valstijų dirvožemis, bet federaci-
nis izdas iš kavos turi 60% visų
metinių pajamų.

Šiuo metu padaryta didesnė pa-
zanga kitų žemės produktų gamy-
boje, tačiau, be pagrindinės žemės
paskirstymo įstatymadavystės,
tenykstis skurdas nebus greit iš-
gyventas. Tenai, kaip esu pasisa-
kęs kitų vietoj, kartais sutinki
žmogų, kuris nežino kiek turi žemės,
bet dažnai toki, kuris nieko
neturi — gyvena diena iš dienos.
Suprantama, čia kalbama ne apie
miestėlenus.

Politikoje žinoma yra taisyklė —
do, ut des (duodu, kad ir tu
duotum). Tad nenuostabu, kad
kai Kremlius parodė prezidentui
Janio Quadros stambesni pasko-
los čeki, brazilai skubėjo jį pa-
imti, nes galvojo tik apie Brazy-
liją ir jos tuomet reikiančiai kiau-
rus stogus...

Eisenhowerio vyriausybė buvo
pasituntusi pasidairyti viceprezi-
dento R. Niksoną, bet, kaip žinia,
nevisur jis buvo mielai sutiktas.
Būdinga, kad Vašingtonas nepa-
sakė kodėl? Motyvuota nemalo-
nia komunistine įtaka...

Tai ne viskas. Svarbiausio da-
lyko Amerika nepaskelbė, būtent,
kodėl iš duodamu kasmet bilijoni-
niū sumu atsiliksusiems kraš-
tams P. Amerikai nieko nedavė?
Juk pamenam, kad vadinamas
Maršalo planas veikė Anglijoje,
Prancūzijoje, Vokietijoje ir net
Italijoje tuo metu, kai Pietu Ame-
rika nežinojo kur besikreipti!

Pabaltijo atstovybės

Pabaltijo atstovybių klausimu
pasakytina, kad estai teturėjo vie-
na garbės konsulatą Rio de Ja-
neiro, o latviai — savo Charge
d'Affaires Buenos Aires dr. P.
Z. Olīnš, kuris jau prieš trejetą
metu mires. Mes turėjome konsu-
latą Sao Pauly ir Charge d'Affai-
res, ministre resident titulu, Rio
de Janeiro d-ro F. Meverio asme-
nv. Tai ir viskas. Daktarui F.
Meyerui iki 1965 m., atrodo, se-
kė oficialiai atstovauti Lietuvai
Rio de Janeiro, nors formalu po-
žiūriu jo pozicija buvo silpnėsnė
už St. Girdvainio Vatikane.

1966 m. pradžioje konsului A.
Polišaiciui mirus, Sao Paulo var-
gų begaus okaitala, nes teisiskai
nėra kas šiandien mūsų atstovus
skiria ir svarbiausia — kas to-
kius skyrimus pripažįsta.
Kaip niekas anuomet nelaike

Argentinos prezidento prokumu-
nistu, kai jis nutraukė diploma-
tinis santykius su mūsų buvusia
tenai atstovybe, taip niekas tokiu
nelaikė ir Janio Quadros, Brazy-
lijos prezidento, kad jis ir jo vy-
riausybė nutarė nutraukti diplo-
matinius santykius su Pabaltijo
atstovais.

Tebeveikia mūsų atstovybė Mon-
tevide, Urugvajuje. Ji, rodos,
neatsisako patarnauti mūsų žmo-
nėms ir anoj pusėj La Plata upės
esantiems lietuviams. Svarbu tik,
kad dabartinis atstovybės reikalų
vedėjas sugebėtų išlaikyti dera-
moj aukštumoj.

Nutraukė santykius

Didžiausias Sao Paulo dienraš-
tis "O Estado de Sao Paulo" 1961
m. kovo 14 d. laidoje paskelbė
suvarymų pašalinimą, keliaujant
iš Brazilijos į Sov. Sąjungą, R.
Vokietiją, Latviją, Estiją, Lietu-
vą, Vengriją, Rumuniją, Bulga-
riją, Albaniją, Saurės Vietnamą,
Kiniją, Tibetą, Išorinę Mongoliją
ir Saurės Korėją. Tai buvo
paskelbta užsienio reik. min-jos
rūmuose, dalyvaujant augštesni
konsulinio departamento ir policij-
os atstovams. Minėtas dienraš-
tinių skyriuje taip pat rašė apie
Pabaltijo valstybes.

"Užsienio reikalų ministerija
pasituntė Lietuvos ir Latvijos di-
plomatiniams atstovams, taipgi
konsuliniam Estijos atstovui pra-
nėsimus apie oficialių santykių
taršimų vyriausybės su minė-
tomis atstovybėmis nutraukimą."

Sis patvarkymas buvo padary-
tas prezidento Janio Quadros
sprendimu, pažymint, kad teisinė
Brazilijos nuomonė, liečianti So-
vietų Sąjungos įvykdytą Lietuvos,
Latvijos ir Estijos aneksiją, te-
bėra nepasikeitusi."

Oficiali nota skamba taip: "Tai
Ltamarati rūmų (t. y. užsienio
reik. ministerijos, dr. P. M.) ofi-
ciali nota, įteikta: Frikuil Meye-
riui, Lietuvos atstovybės reikalų
vedėjui, Petru Z. Olīnš, Latvijos
reikalų vedėjui, ir Ferdinandui
Saulas — Estijos konsului Rio
de Janeiro mieste."

Turiu garbė painformuoti Jūsų
Malonybę, kad nuo šios datos
Brazilijos vyriausybė nutarė nu-
traukti santykius su Lietuvos at-
stovybe (Latvijos, Estijos konsu-
latu) Rio de Janeiro.

Nuo šios datos Brazilijos vy-
riausybė jokių Lietuvos atstovy-
bės oficialių veiksmų (Latvijos ir
Estijos konsulatų Rio de Janeiro)
ir Lietuvos konsulato Sao Paulo
mieste nepripažins.

Naudojusi proga pakartoti
Tamstai etc., Afonso Arinos de

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

BUVUSIEJI VADAI PALEISTI LAISVĖN

J. KAIRYS

Trečio Reicho didieji — laisvi
po 20 metų kalėjimo. Tai buvęs
hitlerinio ginklavimosi ministe-
ris Albert Speer ir Reicho jau-
nimo vadas Baldur von Schirach.
Jie buvo kaip karo nusikaltėliai
Niurnberge 1946 m. nubausti po
20 m. kalėti. Kiti žymieji naciai
buvo nubausti mirties bausmė-
mis, pakariant, o Hitlerio pava-
duotojas Rudolf Hessas — kalė-
ti iki gyvos galvos. Atlikusieji
bausmės paleisti š.m. rugsejo 30
d. — spalio 1 d. naktį. Sėdėjo
Spandau, Berlyne, karo nusikal-
tėliams skirtame kalėjime. Pa-
leisti jie pradėjo savo karjerą
1933 m. Dabar Speer yra 61 m.
amž., o Schirach — 59.

Paimti ir pasižiūrėti paleisti-
jų atvyko jų giminės ir, nors
buvo jau vidurnaktis, susirinko
didokas būrys pašaliečių. Buvo
atvykę keli šimtai Vokietijos ir
užsienio žurnalistų. Pamatę bu-
vusius kalinius susirinkusieji pra-
dėjo ant jų šaukti, bet buvo ir
tokie, kurie plojo jiems. Šiaip po-
licijos buvo iš anksto viskas pa-
daryta, kad paleidimas įvyktų
kiek galima sklandžiau, be jokių
incidentų. Atrodo, jų nuteisimo
ir kalinimo neteisina ir jiems
užuojautos nereiškia jau nei vo-
jeiųjų plačioji visuomenė, nors
Speer praregėjęs neva 1944-45
m. ir net dalyvavęs akcijose prieš
Hitlerį, o von Schirach atsiskukęs
prieš savo Fuehrerį 1943 m. Ži-
noma, jie darė tai greičiausia bū-
dami išitikinę, jog Trečias Rei-
chas pralaimėjo karą.

Spandau kalėjimas yra pats
brangiausias visame pasaulyje.
Jo išlaikymas į metus kainavo
bei kainuoja apie 100.000 doliu-
rių, nors jame iki dabar ir buvo
laikyti tik trys kaliniai. Per 20
m. šiems kaliniams laikyti išleis-
ta apie du milijonai dolerių Vo-
kietijos reparacijų sąskaiton.

Šis kalėjimas vienintelis pa-
saulyje, kuriame laikomas tik
vienas kalinys — Rudolf Hess,
nuteistas iki gyvos galvos. Šis
vyras dabar yra 72 m. amž. ir
nuo seniau yra psichinis ligonis.
Anodu išleistas, nuo dabar mi-
nėta suma kainuos jo vieno iš-
laikymas.

Spandau kalėjimo kaliniai bu-

AR UŽTEKS AMERIKAI KAREIVIŲ?

Vietnamo karo šmėkla pasta-
ruoju metu ėmė darytis baisesnė,
nes pagausėjo jos išsipleitimo bal-
sai. Popiežiaus Pauliaus VI enci-
klika "Christi Matri Rosarii", kvie-
čianti atsakinguosius valstybinin-
kus sustabdyti karą ir siekti tei-
singumo bei laisvės pagrįstos tai-
kos, atkreipė viso pasaulio dė-
mesį. Jungtinių Tautų gen. sekre-
toriaus U Thant pareiškimas, kad
Vietnamo karas gali staiga išsi-
plėsti, taip pat nebuvo nuleistas
negirdimos. Kinijos karinio vado
Lin Piao kalba revoliucijos me-
tinių proga buvo aiškiai grasinan-
ti. Ešą Kinija pasirengusi kovoti
Vietname. Nors Kinijos komu-
nistiniai vadai, ypač viešose kal-
bose, dažnai blefuoja, tačiau pa-
ramą Š. Vietnamui teikia ir ja-
vis didina. JAV vyriausybė visa
tai seka ir ruošiasi abiem gali-
mybėm — platesniam karui ir
taikai. Prez. Johnsonas pareiškė
vyksta į Filipinų sostinę Manilą
tartis dėl Vietnamo karo su sa-
vo sąjungininkais. Šiuo metu J.
AV-ems rūpi ypač kariniai reika-
lai, nes žino, kad Vietnamo pro-
blemos neišspręs be karinės per-
galės, nors jos vienos neužtenka.
Be to, kelio atgal Amerikai ne-
bėra — reikia būtinai laimėti.
Kariniai veiksmai verčia didinti
kariuomenę ne tiklata Vietname,
bet ir budėti Latindandjo, kuri
yra Vietnamo pašonėje ir kuri
gali būti priešų panaudota prieš
amerikiečius. Dabar P. Vietna-
me yra apie 300.000 amerikiečių
karių. Iki š.m. pabaigos jų skai-

čius numatomas padidinti iki
400.000, o iki sekančių metų vi-
durybė — iki 450.000. Karinė JAV
vadovybė reikalauja tą skaičių
padidinti iki 600.000 dar 10 divi-
zijų. Tuo tarpu tiek paruoštų di-
vizijų nėra. Iš turimų 8 armijos
ir marinių divizijų JAV teritori-
joje nė viena nėra paruošta fron-
tui. Iki š. m. pabaigos gali būti
paruoštos ir pasistos į frontą
tiklata dvi divizijos. Kelių sekan-
čių savaitių laikotarpyje JAV
vyriausybė turės apsispręsti, kaip
padidinti kariuomenę. Iki šiol
buvo pasitenkinta normaliu nau-
jokų šaukimu ir savanoriais. At-
rodo, kad to neužteks ir reikės
permsi dalį kariuomenės iš V.
Vokietijos ir P. Vietnamo arba pa-
šaukti atsarginius. Dėl pirmųjų
perkėlimo brudza V. Vokietija, o
dėl antrųjų reikiška abejones pats
prezidentas Johnsonas. Mat, at-
sarginių karių pašaukimas pa-
liestu daugybę šeimų, nes tai
daugiausia vedusiu amžiaus vy-
rai. Politiniu atžvilgiu tai nebū-
tų geras ėjimas, nes neigiamai
atsilieptų į būsimus prezidentin-
nius rinkimus, kurie jau ne per-
toli. Ryšium su tuo svarstoma
dar viena galimybė, būtent, siau-
rinti karo veiksmus Vietname ir
apsieiti su dabartiniu kariuome-
nės skaičiumi. Bet tai labai nu-
tęstą karą, o nepasitenkinimo jo
lėtumu jau yra ir dabar. Atrodo,
kad JAV vyriausybė nėra linkusi
karą nutęsti perligai ir turės pa-
naudoti didesnes pajėgas.

Melo Franco — Užsienio reik. mi-
nisteris."

Kas nusikalto?

Iš Brazilijos vyriausybės pa-
skelbto oficialaus pranešimo apie
santykių nutraukimą su Pabalti-
jo valstybėmis nesimato, kad Lie-
tuvą, Latviją, Estiją kuo nors nu-
sikalto Brazilijai ir dėlto nutrau-
kiami oficialūs santykiai su iš-
vardintų kraštų atstovais. Juk So-
vietų Sąjunga smurtu užgrobė
Pabaltijo nepriklausomas kraštus.
Per 25 metus tie kraštai turėjo
Brazilijoje savo atstovus, niekam
nekenkdami, juo labiau pačiai
Brazilijai. Tai kas gi dabar pasi-
darė? Praėjo dvi dekados, buvo
viskas tvarkoj, ir štai iš naujo
Brazilijos šeimnininko susilaukiam
tokio nedraugingo mosto... Tur-
būt šitos klausimus taip mums
niekas ir neatsakys, nes jokie ar-
gumentai neišlaiko kritikos. Jei

Pabaiga

Naujieji ateiviai neivertino vyčių

Šių metų vasarą Worcesteryje, Mass., su gražia ir išsklinda nuo taika praėjo Lietuvos vyčių 53-sis seimas, apie kurio darbus lietuvių spaudoje labai šykščiai rašyta. Iš viso, lietuviškam jaunimui gal reiktų daugiau susidomėti vyčių organizacija ir savo darbu įsijungti į jos veiklą.

Kardas generolui Žukauskui

Lietuvių katalikų jaunimo organizacijos "Lietuvos vyčiai" sumanytojas ir uolus jos organizatorius M. Norkūnas siekė suburti lietuvių jaunimą ir ratelius, tautiskai jį auklėti ir apsaugoti nuo mišrių šeimų. Dalyvaudami organizacijoje, jauni viens kitą geriau pažįsta ir sukuria lietuviškas šeimas. Pirmojo pasaulinio karo audros atnešė naujų rūpesčių ir darbų vyčiams. Išliko Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo klausimas ir nuo karo nukentėjusių lietuvių šelpimo reikalas. Į visus tuos darbus darniai įsijungė ir vyčių organizacija. Tiesioginiai organizacijos reikalai buvo atidėti į šalį ir vyčiai susirūpino Lietuvos išlaisvinimu: rinko aukas Tautos Fondui, gelbėjo Lietuvių Tautos Tarybą, organizavo Lietuvos laisvės sargus, steigė "Karo Fondą", iš kurio lėšų vėliau nupirktas kardas Lietuvos kariuomenės vadui generolui S. Žukauskui. Rinko aukas Lietuvos Saulių Sąjungai, Karių Globos Draugijai, moksleiviams šelpti ir t.t. Užmezgė artimus ryšius su nepriklausomos Lietuvos katalikų jaunimo organizacijomis pavasariniais vyčiais tikslu: tautinio lavinimosi ir tarpusavio bendravimo. Buvo suorganizuotą tautinių išdirbinių kilnojama paroda, kuri aplankė veik visus vyčių kuopas, organizavo choras, sporto klubus.

Kovoje su nuliutėjimu

Gyvenant toli nuo tėvynės, kaip ir daugelį lietuvių, vyčius neigiamai veikė nutautimo bangos. Prie vyčių veiklos susilpnėjimo prisidėjo ir jaunųjų lietuvių kunigų pradėta organizuoti lietuvių para-

PR. PAULIUKONIS

pipose C.Y.O. ir vargonininkų griežtas reikalavimas priklausyti tik prie parapijų choro. Tai pakirto jaunų vyčių prieauklį ir suardė nevieną vyčių chorą. Šiandien vyčiai turi choras tik Čikagoje ir Waterburyje, kur vargonininkauja didelis vyčių veikėjas ir jų garbės narys prof. A. Aleksis. Naujieji lietuvių ateiviai reikiama neivertino vyčių organizacijos ir neparėmė jos naujais nariais.

Nežiūrint nepalankių aplinkybių ir po 50 metų nuo iškūrimo vyčiai aktyviai veikia, kai tuo tarpu panašios kultūrinės organizacijos jau seniai likvidavosi. Pasakutiniame vyčių seime dalyvavo iš 40 kuopų virš 150 atstovų. Seimo metu buvo surengta tautinių audinių, drožinių ir gintaro išdirbinių paroda. Jie domisi tautos kultūra, istorija, tautiniais šokiais, dainomis, yra išleidę lietuviškų dainų plokštele. Organizacija turi ir religinę programą, kurią kiekvienas narys turi išeiti.

Už Lietuvą!

Didelį lietuvišką darbą atlieka vyčių lietuvių reikalų komisija, kurios garbės pirmininkas yra Worcesterio lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Jonas Jutkevičius (Jutt). Šiandien prie trylikos kuopų veikia tos komisijos padaliniai, kurių nariai seka Amerikos spaudą ir, pastebėję ką nors netiklaus apie Lietuvą, tuoj pat reaguoja. Taip pat rašo laiškus JAV kongresmanams, senatoriams bei kitiems įtakingiems asmenims Lietuvos laisvinimo reikalu. Iš praeito seimo pranešimo matyti, kad per 20 metų komisijos veikimo parašyta apie 400.000 tokių laiškų, o per pastaruosius metus parašyta 14.000 laiškų ir gauta 3.900 atsakymų.

Reikia naujų jėgų

Lietuvos vyčiai yra labai reikalingi naujų jėgų, naujos paramos nariams ir darbu. Organizacijos laikraštis "Vyčiai", pradėtas

leisti 1913 m., šiandien yra jau daugiau angliškais, negu lietuviškais. Bet tai ne iš blogos valios, nes neturi bendradarbių, kurie užpildytų lietuviškas laikraščio skiltes. Naujos jėgos galėtų duoti ir naujų organizacijai veikimo sugetijų. Tad kol dar laikas, kol dar nevēlu, reikia susidomėti vyčių organizacija ir reikiama ją paremti. Reikia ją paremti ne dēlo, kad jau ji silpsta ir pavargusi, bet kaip kiekviena organizacija, taip ir vyčiai reikalingi naujų jėgų. Ypač jaunesnieji ateitininkai ir skautai, kurie laisvai vartoja abi kalbas, turėtų daugiau susidomėti vyčiais.

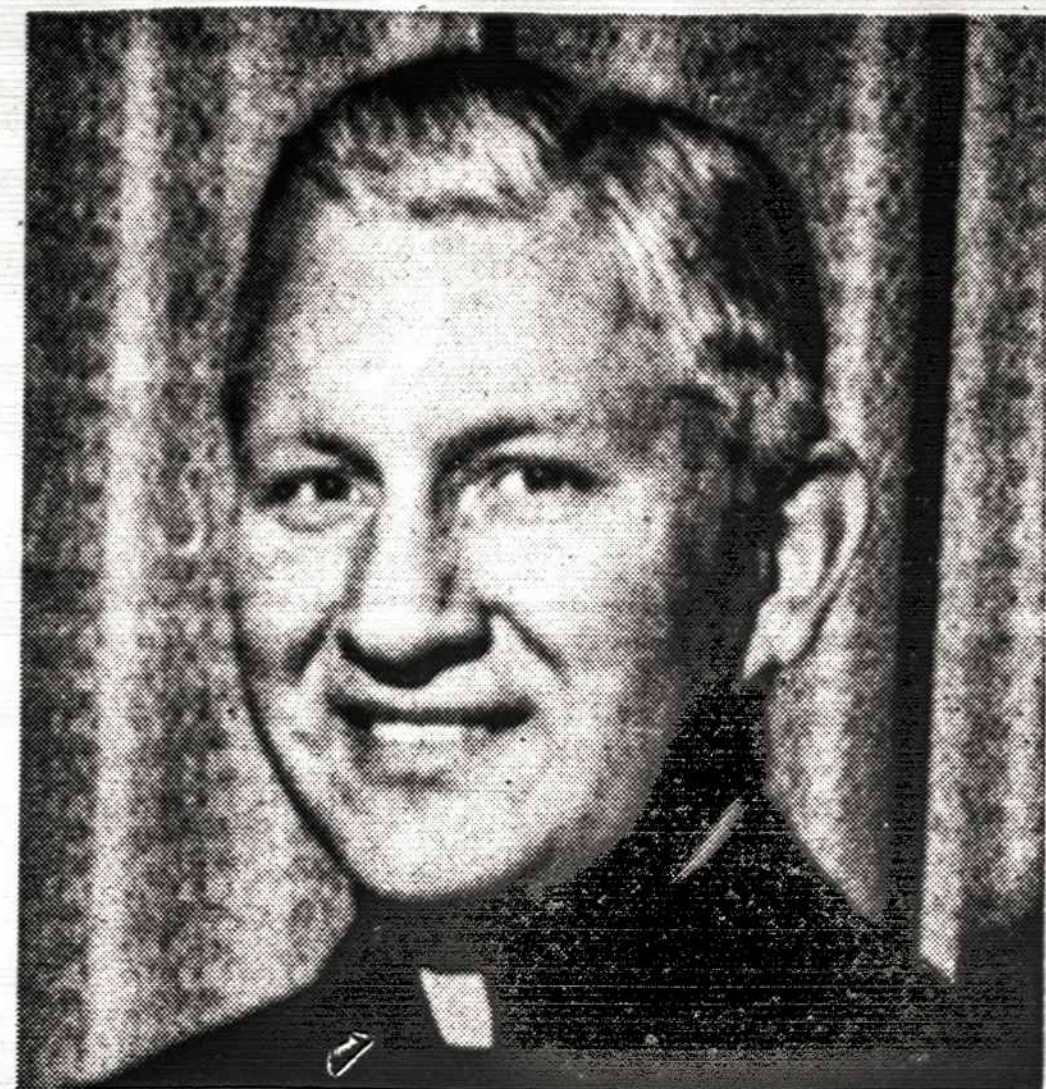
Ontario Hydro ruošiasi už \$200 mil. statyti šiluminę elektros jėgainę netoli Port Dover, rytiniame Erie ežero gale. Elektros gamybai bus naudojama akmens anglis, o jėgainės pajėgumas prilygs Ontario provincijos gaunamai srovei iš Niagara Falls hidroelektrinės.

DISKUSINĖM TEMOM

Darbininkai ir kylanti infliacija

Perskaicius straipsnį, pasirašytą J. J., aiškiai matyti, kad jis nenagrinėja infliacijos bešališkai, bet kaltę meta tik vienai pusei ir jai parenka perdėtus palyginimus. Antroje pusėje pastato tokius darbininkus, kurie dar tebedirba už valdžios nustatytus mažiausius atlyginimus, tačiau prie jų prideda unijas ir jų streikus ir visa tai pateisina. Iš straipsnio atrodo, kad valdžia ir bendrovės kraunasi didžiausius pelno aruodus, o vargšas darbininkas gauna tik trupinėlius, nukritusius nuo to aruodo ir dar dėl tų trupinėlių turi streikuoti.

Kai sutartis su bendrove baigiasi ir unija eina derėtis dėl naujos sutarties, nediskutuojama nei krašto ekonomijos, nei bendrovės pajėgumo, bet reikalauja daugiau pinigų, ilgesnių atostogų, trumpesnių darbo valandų.

Kun. Jonas Jutkevičius, vienas aktyviausių Lietuvos vyčių veikėjų. Šiuo metu jis yra šv. Kazimiero par. klebonas Worcester, Mass. ir vyskupijos kūrijos bažnytinio teismo teisėjas

nemokamų apdraudų, pensijų ir t.t. Tų reikalavimų dydį nustato pagal kitų augščiausiai apmokamų darbininkų atlyginimus ir reikalauja prisivijimo. Jei toji unija yra geriausiai apmokama, tai ji pagrindžia reikalavimus tuo, jog anksčiau ji stovėjo kur kas augščiau nei kitų unijų darbininkai, o dabar jau kiti ešą baigia prisivijti. Jų reikalavimas "teisingas", bendrovė pajėgi, unija galinga, tad pirmyn: jei bendrovė nesutinka — su streikais ir kova!

Panagrinėkim kas atsitinka toliau. Paimkim pvz. metalo apdirbimo fabriką ir jį galingą uniją. Bendrovė gaudavo 6% pelno, nes buvo masinė gamyba. Atėjus laikui derėtis dėl naujos sutarties, unija pareikalavo didesnio atlyginimo, ilgesnių atostogų, trumpesnių darbo valandų, apdraudų ir pensijų. Bendrovė, duodama kas

pareikalauta, praranda 3% pelno ir su 3% pelno ji nebegali pateisinti investicijos. Bendrovė atsisako patenkinti visus reikalavimus, ir unija išeina į streiką. Bendrovė praranda pelną, kurį galėtų padaryti, jei nebūtų streiko, unijos darbininkai išseikvoja savo sutauptas ir sulenda į skolas. Abi pusės kenčia. Ir ne jie vieni kenčia. Štai kasyklos, kurios pristatė tam fabrikui žaliavą (pristatymas buvo 50% jų iškasimo), atleido 50% darbininkų. Kadangi uždarbis krito per pusę, kad išlygintų pelną, kuris reikalingas investicijai pateisinti, turėjo būti likusiai pusei pakelta kaina. Transporto bendrovė, kuri pristatinėjo žaliavą, prarado 75% darbo ir ten įvyko tas pats, kaip su kasyklomis — atleido darbininkų dalį ir pakėlė likusiai daliai (25% pristatymui kitur) kainą.

Antroje pusėje (streikuojančio fabriko) su transportu įvyko tas pats.

Geležies gaminių fabrikai nebegaudami metalo iš streikuojančių, bando atsigabenti jį iš tolimesnių vietų, bet tas brangiau kainuoja ir turi savo giminaičius kelti kainą. Tų fabrikų darbininkų unija reiškia simpatiją streikuojantiems ir atsisako priimti metalą, atvežtą iš kitur. Ties fabrikai užsidaro, kenčia bendrovės, kenčia ir darbininkai, praradę darbą.

Gaminiai krautuose, kurie buvo gaminami tuose fabrikuose išsibaię, krautuvininko uždarbis sumažėjo ir jis nebegali pragyventi. Nuostolio išlyginimui krautuvininkas pakelia kainas kitom prekėm, kad jo uždarbis ir toliau būtų pakankamas.

Streikuojantys darbininkai ir jų šeimos, baigusios savo sutauptas, turi bandyti apsieiti be kaskurių prekių. Tai vėl numuša krautuvininko uždarbį, ir jis priverstas kelti kainas net tokiom prekėm, kurios yra būtinos. Jeigu pvz. turi krautuvininką ir įsivaizduo 100 prekių, ant kiekvienos uždirbdamas tik po \$1, uždirbi \$100. Bet jei perkamas krito 50%, tu beuždirbi \$50 ir, negalėdamas pragyventi, turi kelti kainas.

Galų gale streikas pasibaigė, unija laimėjo — gavo, ko reikalavo, tačiau bendrovė buvo priversta pakelti metalo kainą, kad jos uždarbis liktų kaip ir anksčiau 6%. Tas pakėlimas vėl banga nuėjo iki pat pirkėjo.

Kuriam laikui viskas susitvarkė. Pasibaigė sutartis kasyklų unijos. Jie, po laimėjimo metalo apdirbimo darbininkų, atsiliko ir dabar reikalauja sau tų visų pakėlimų. Vėl streikas ir vėl visi nukentčia iki pat prekių pirkėjo. Vėl kainų pakėlimas per visą užburta ratą.

Baigėsi streikas, bet štai fabrikuose įvyko ginčas tarp bendrovės ir unijos. Unija neina teisėtu keliu įieškoti teisybės per teisumą, bet išveda darbininkus į ne teisėtą streiką. Šiuo atveju pinigai nebuvo įvelti, tačiau streikas padarė didžiulius nuostolius abiem pusėm ir vėl tas pats ratas išlyginimui. Tuoj ir čia naujos sutartys, nauji reikalavimai, nauji algų kėlimai, o tuo pačiu ir prekių. Anksčiau bendrovė gerai vertėsi su 6% uždarbio, tačiau kainom pakilus, pinigų vertėi kritus, bendrovė jau turi daryti 7% pelno, kad ta pati turėtų kaip anksčiau — 6%.

Taigi, tų galingų unijų darbininkai nerankioja trupinėlių, nukritusių nuo aruodo, bet patys ji žarsto.

Jei J. J. į vieną pusę skirtų bendrovės unijų darbininkus ir jų streikus, o į antrąją pusę — tuos darbininkus, kurie nepajėgia kovoti ir lipti savo atlyginimais augštin su kainų kėlimu, pilnai sutiktų su ta nuomone, nes tik jie ir kenčia.

PASAULINĖ PARODA MONTREALYJE

PENKI MILIJONAI LOVŲ

J. LADYGA

Pasaulinės parodos, kuri įvyks 1967 m. Montrealyje, organizatoriai žada parūpinti 5.000.000 lovų parodos lankytojams 6 mėnesių laikotarpyje.

Didelis galvosūkis, kur reikės apnakvinti 35 milijonus lankytojų, nes pagal paskutinius duomenis, 5 milijonai numatoma daugiau, negu pradžioje buvo numatyta. Buvo atsiklausta Niujorko ir Seattle parodų žinovų. Be to, pagal statistiką, kas dieną reikėtų 130.000 kambarių, tuo tarpu šiuo metu pačiame Montreale mieste yra tik 16.000, o 75 mylių spinduliu nuo Montreale — dar 27.000 kambarių. Dar tiksliai nenumatytas skaičius kambarių, kurie bus surasti pas privačius asmenis bei apartamentuose. Augstosios mokyklos bei universitetai bus uždaryti anksti pavasari, dar nebaigus normaliai mokslo metų, kad būtų galima apnakvinti ekskursijas mokyklų bendrabučiuose. Bus įrengti miestai ir apylinkėse palapinių parkai. Bet, matematiškai imant, kambarių trūkumo dar tas neišsprendžia. Manoma, kad apie 50% parodos lankytojų susiras nakvynes pas gimines, draugus, pažįstamus (vargšai montrealiečiai, kurie turi daug draugų, giminių...).

Prie parodos veikia "Logexpo". Tai organizacija, kuri rūpinasi kambarių suradimu. "Logexpo" pati kambarių nenuomoja, bet tik duoda informaciją, kur dar kambarių yra, kokios kainos, nuoto-

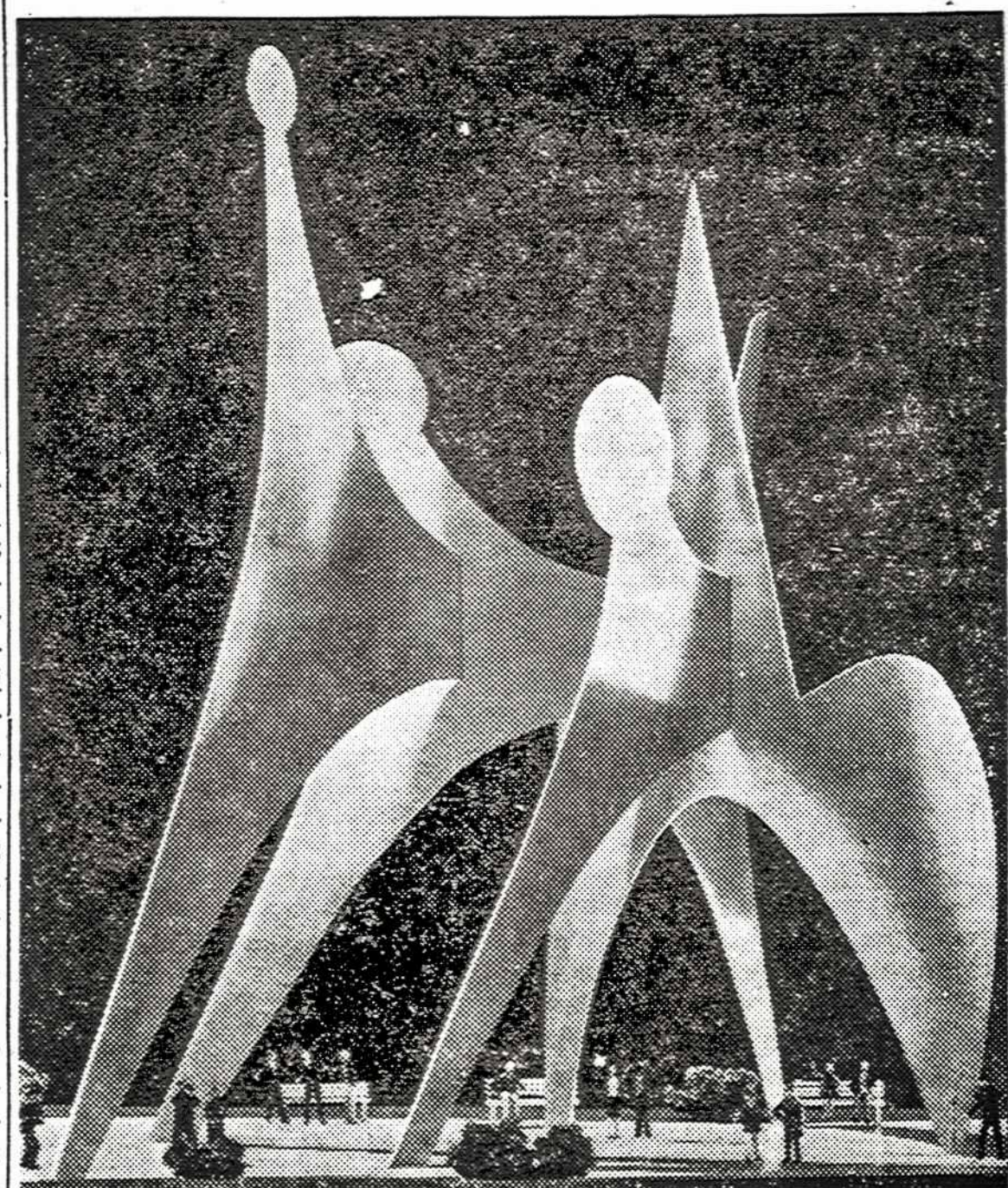
lis. Norintieji informaciją, kreipiasi raštu: "LOGEXPO", Cite Havre, Montreal, P.Q. Iš čia bus atsiųstos kortelės su klausimais arba tiesiog bus duodamas sąrašas viešbučių, motelių, kambarių, jeigu laiške bus paaiškinta, ko pageidaujama.

Jau prieš metus daugumas viešbučių pasirašė sutartis bendradarbiauti su "Logexpo", bet praktiškai rodo kitką: jau dabar yra viešbučių, kurie rezervacijų nepriima, nes "peranksti". Didieji viešbučiai jau perpildyti rezervacijomis turtingųjų, kongresų, suvažinimų. Kiti rezervuoja tik didesnes grupes, kelionių biurams.

Provincinė valdžia kontroliuos kambarių kainas — nebus galima jų kelti. Kambarių kainos numatomos tokios: privačiuose butuose nuo \$8 iki \$12 dviem asmenim; viešbučiuose, moteliuose — nuo \$10 iki \$40 dviem; mokyklų patalpose — nuo \$2 iki \$5 asmeniui.

Lietuviai, kurie numato lankyti parodą ir neturi giminių bei draugų, nebūtinai turėtų apsidėti pačiame mieste, nes bus labai gera kelių sistema pasiekti pačią parodą iš toliau. Išsinuomojus kambarius pvz. 50 mylių atstume bus maloniau — jokios autoaikių problemos ir net pigiau.

Parodą patartina lankyti gegužės, birželio ir rugšėjo mėnesiais, nes prasidėjus vasaros atostogom, bus perpildyta lankytojų.

Žytaus skulptoriaus Aleksandro Calder milžiniška skulptūra "Žmogus", kuri bus išstatyta 1967 m. pasaulinėje parodoje Montrealyje. Ji simbolizuos pagrindinę parodos temą "Žmogus ir pasaulis"; bus 67 pėdų augščio, 94 pėdų ilgio ir svers 46 tonas. Skulptūra. užsakytą International Nickel Company of Canada, bus pagaminta iš plieno

Nuotr. Financial Post Photo

PADĖKA

Reikiame nuoširdžiausią padėką suruošusiems mums įkurtus mūsų bičiuliams: p. p. S. P. Augaičiams, D. A. Bajorinams, M. J. Dambarams, E. O. Delkams, G. J. Dičpetriams, O. M. Drevininkams, A. V. Keženaiciams, O. A. Langams, E. E. Miliauskams, J. V. Miliauskams, M. J. Mockevičiams, S. M. Petruiliams, M. J. Preikšaičiams, O. V. Rušams, J. V. Rusliams, H. R. Simonavičiams, E. V. Stanaiciams, B. T. Stanuliams, E. G. Šturmams, E. A. Tarailoms, dukrai Rūtai ir jos vyriui kun. A. Žilinskui.

Dėkojame kun. P. Ažubaliui už atsilankymą ir kun. A. Žilinskui už sukalbėtą maldą. Ypatingą padėką p. Adolui Bajorinui už tartą nuoširdų sveikinimą žodį.

Ačiū visiems už įteiktą puikią dovaną, kuri kasdieną primins jūsų nuoširdumą.

Jūsų —

Ursulė ir Jonas Bleizgiai

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas
Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulines ir garų vonias. Gydomeji judesiai ir psichologinė terapija.
B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

Jei 100 darbininkų streikuoja, nebegausna mokesčių nuo streikuojančių darbininkų ir jų bendrovių, taip pat ir nuo tų, kurie iš dalies nukentčia — dalis mokesčių atpuola. Viena išeitis — kelti likusiems mokesčius, kad kraštas galėtų vykdyti savo planus.

Valdžią dėl infliacijos galima kaltinti tik ta prasme, kad nesugeba suorganizuoti įstaigų, kurios griežtai ir privalomai, tiek bendrovėm, tiek darbininkams, visi moka mažus mokesčius ir valdžiai užtenka. Bet krašto valdžiai užtenka. Bet krašto valdžiai užtenka. Bet krašto valdžiai užtenka.

K. K.

PADVIGUBINKITE SAVO SANTAUPAS

su Canada Savings Bonds Centennial Series

Centennial Series Canada Savings Bonds siūlo jums augščiausias palūkanas — 5.48% per metus, jei juos išlaikysite iki galutinio termino.

Nauji taupomieji lakštai duoda 5% metinių palūkanų kasmet per pirmuosius ketverius metus, 5% — per sekančius trejus metus, 5% — per sekančius ir 6% per paskutiniuosius penkerius metus — iš viso \$72.25 palūkanų už kiekvieną \$100 taupomąjį lakštą.

Pirmą kartą duodamas specialus sudėtinų palūkanų pasirinkimas. Norint juo pasinaudoti, reikia neatsiimti metinių palūkanų iki 1979 metų lapkri-

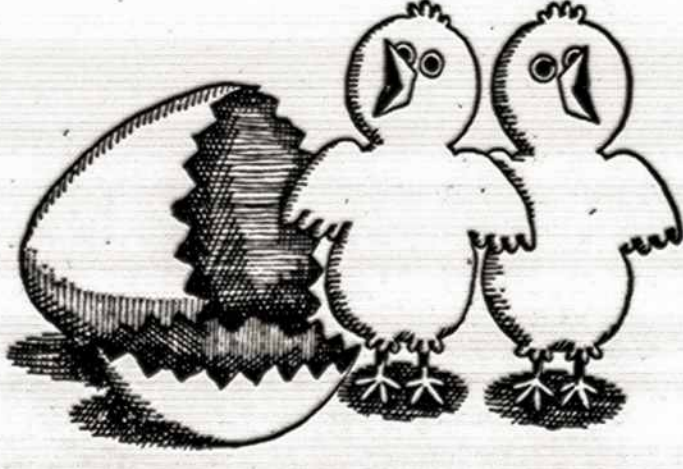
čio 1 d. Tada gausite palūkanų palūkanas iki \$27.75 ekstra už kiekvieną \$100 taupomąjį lakštą.

Visa tai sudaro \$100 palūkanų už kiekvieną taupomąjį lakštą. Tai saugus ir geras būdas taupyti. Padvigubinkite savo santaupas su Canada Savings Bonds Centennial Series.

Si serija turi visas tradicines savybes, kurios Kanados taupomuosius lakštus padaro mėgiamiausiu investicijai.

Jie yra lengvai nuperkami grynais pinigais, ar per darbovietę įmokėjimų būdu, ar per savo banką. Galite juos

pirkti pradėdant nuo \$50 net iki \$10.000. Iki tos sumos gali pirkti kiekvienas Kanados gyventojas ir taip pat nuosavybės. Taupomieji lakštai yra lengvai iškeičiami į pinigus kiekvienu metu, kiekvienaime banko Kanadoje pilna jų vertė bei palūkanomis. Tik užpildykite lakštą esančią iškeitimo formą, nuneškite į banką ir tuoj pat ten gausite pinigų. Dabar taupomieji lakštai yra geresni, negu iki šiol, nes duoda ne tik augščiausias palūkanas, bet ir palūkanų palūkanas. Tad padvigubinkite savo santaupas su Canada Savings Bonds Centennial Series.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DUOKLĖ LENINUI

Visa Lietuva išleisti sovietinė spauda rugsėjo 15-25 buvo užversta vadinamųjų "kultūros dienų" Lenino tėviškieji skambūs aprašymais. Ulanovski šoko, grojo, dainavo, deklamavo ir Leninui skirtus dailės kūrinius rodė kompartijos suvaryti lietuviai menininkai. Už vargą ir prakaitą jie buvo apdovanoti net dvigubais garbės raštais — vietiniai ir sovietiniai. Būdinga, kad šia proga spaudose paskelbtose eilėraščiuose Lenino garbei vyrauja proza. Neabejojant talentu poetas Justinas Marcinkevičius pvz. eiliuoja: "Jam nėra kada stovėti ant pjedestalo, bibliotekų lentynose iškisti, — jam reikia gincyti, įrodinėti savo, su rutina už stalo sėdintis..." Kai Leninas atsisėdė už stalo, J. Marcinkevičius jam atneša pilną lėkštę prozoje išvirstų barščiu: "O jis vis dirba. Gal ir klysta kartais, įpareigodamas jį pataisyti. Jisai kartu galvoja, mąsto, svarsto, ir ne raldė, o jo esmė teisi".

NUOTRAUKOS AUTOBUSUOSE

Kaukriuos Vilniaus autobusuose įrengti vadinamieji "komjaunimo projektoriai" — sienlaikraščiai su nuotraukomis keleivių, mėgusių važiuoti be bilieto. Nelaiminguosius bando ginti "Tiesos" redakcija: "Vilniaus veide — išgastis, kitame — nesuvokiamas vandenio fotografuojama, trečiame — kaltės pajautimas. Taip, yra piliečių, kurie sąmoningai bando pravažiuoti be bilieto. Bet juk daugybė atvejų, kai žmogus bilietą pameta, per išsiblaškymą pamiršta įsigyti, pagaliau kartais, ilipes į mašiną, staiga neranda nė vienos kapeikos..." Ir kaip gi neginsi, jei "Tiesos" krs. V. Meškauskas pranešimu, užimdamas autobusose konduktorius, priimdamas pinigų iš keleivių, klausia: "Ar reikalingi bilietai?" Atsakas dažniausiai būna įprastinis: "Kaip jums geriau..." Konduktorius pinigų suveria į kišenę ir paskui pasidaina su varlutoju. Taip elgiasi tarp Raseinių ir Šilutės Meškauskas su Puriu, šakietis varlutojas Antanas Paškauskas ir visa eilė kitų. Jeigu pakelti pastatko kontrolieriai, bilietai prievarta brukami keleiviams ir rankas. A. Paškauskas tada maldauja: "Dėgu, anai kontrole... Kai kuriems są sukūšas senus bilietus. Neškit greitai čion, pakeisiu..."

TEISMO POSĖDIS
Angščiausiojo teismo posėdis Vilniuje svarstė teisminės praktikos klausimus valstybinio ir visuomeninio turto grobstymo byloje. Sekretorius D. Markauskas praneša: "Plenumas iškėlė šiu būnų nagrinėjimo trūkumus ir šiuo klausimu priėmė atitinkama nutarimą. Teismai įpareigoti dar atidžiau nagrinėti grobstymo bylas, būtinai aiškinant priežastis bei sąlygas, padėjusias padaryti nusikaltimą..." Posėdžio dalyviai palietė ir kitą problemą: "Plenumas taip pat apsvaistė, kaip teismai nagrinėja bylas dėl automobilų ir kito mechaninio transporto paėmimo iš piliečių, kurie vairuoja mašinas, būdami neblaivūs, arba padaro kitus šurkščius esimo taisyklių pažeidimus."

PARDAVĖJOS SPYSENA
Marijampolės maisto pramonės automati gamyklos darbuotojas E. Grybinaitis ir E. Kavaliauskienė buvo užsukusios į trikotažo gaminių parduotuvę, kur už priekystalio šypojo si pardavėja Svitajienė. Savo išpučiusiose pasakelė "Tiesos" puslapiuose: "Prie prekybos stovėto moteriškė. Ji paprasė parodyti megztinį. Pardavėja ji vikriai numetė ant prekybos ir kreipėsi ir sekanti pirkėja. Moteris pavartė megztinį, pažūrėjo ir vėl kreipėsi į pardavėją, kad duotų kitos spalvos, nes ši jai nepatinkanti. Pardavėja atsikuso į ją, bet veide jau nebuvo šypsenos, ir šurkščiai iššė: — Gražiai žmogui viskas tinka, o jums joks netinka..."

KLAIPĖDOS ATEITIS
Klaipėdoje projektuojama statyti naują Baltijos rajoną, kuriame galės įsikurti 27.000 gyventojų. Pirmiausia bus išvedamos gatvės, o paskui statomi penkiaaukščiai ir devyneuokščiai pastatai. Gyventojų patogumui projektuojama pastatyti 8 vaikų lopšėlius - darželius, maisto gaminių parduotuves, automatinę telefono stotį, uždarą plaukymo baseiną ir būtinai aptarnavimo įstaigas.

PAVARGTOJE TĖVYNĖJE
Visa Lietuva išleisti sovietinė spauda rugsėjo 15-25 buvo užversta vadinamųjų "kultūros dienų" Lenino tėviškieji skambūs aprašymais. Ulanovski šoko, grojo, dainavo, deklamavo ir Leninui skirtus dailės kūrinius rodė kompartijos suvaryti lietuviai menininkai. Už vargą ir prakaitą jie buvo apdovanoti net dvigubais garbės raštais — vietiniai ir sovietiniai. Būdinga, kad šia proga spaudose paskelbtose eilėraščiuose Lenino garbei vyrauja proza. Neabejojant talentu poetas Justinas Marcinkevičius pvz. eiliuoja: "Jam nėra kada stovėti ant pjedestalo, bibliotekų lentynose iškisti, — jam reikia gincyti, įrodinėti savo, su rutina už stalo sėdintis..." Kai Leninas atsisėdė už stalo, J. Marcinkevičius jam atneša pilną lėkštę prozoje išvirstų barščiu: "O jis vis dirba. Gal ir klysta kartais, įpareigodamas jį pataisyti. Jisai kartu galvoja, mąsto, svarsto, ir ne raldė, o jo esmė teisi".

TEISMO POSĖDIS
Angščiausiojo teismo posėdis Vilniuje svarstė teisminės praktikos klausimus valstybinio ir visuomeninio turto grobstymo byloje. Sekretorius D. Markauskas praneša: "Plenumas iškėlė šiu būnų nagrinėjimo trūkumus ir šiuo klausimu priėmė atitinkama nutarimą. Teismai įpareigoti dar atidžiau nagrinėti grobstymo bylas, būtinai aiškinant priežastis bei sąlygas, padėjusias padaryti nusikaltimą..." Posėdžio dalyviai palietė ir kitą problemą: "Plenumas taip pat apsvaistė, kaip teismai nagrinėja bylas dėl automobilų ir kito mechaninio transporto paėmimo iš piliečių, kurie vairuoja mašinas, būdami neblaivūs, arba padaro kitus šurkščius esimo taisyklių pažeidimus."

PAVARGTOJE TĖVYNĖJE
Visa Lietuva išleisti sovietinė spauda rugsėjo 15-25 buvo užversta vadinamųjų "kultūros dienų" Lenino tėviškieji skambūs aprašymais. Ulanovski šoko, grojo, dainavo, deklamavo ir Leninui skirtus dailės kūrinius rodė kompartijos suvaryti lietuviai menininkai. Už vargą ir prakaitą jie buvo apdovanoti net dvigubais garbės raštais — vietiniai ir sovietiniai. Būdinga, kad šia proga spaudose paskelbtose eilėraščiuose Lenino garbei vyrauja proza. Neabejojant talentu poetas Justinas Marcinkevičius pvz. eiliuoja: "Jam nėra kada stovėti ant pjedestalo, bibliotekų lentynose iškisti, — jam reikia gincyti, įrodinėti savo, su rutina už stalo sėdintis..." Kai Leninas atsisėdė už stalo, J. Marcinkevičius jam atneša pilną lėkštę prozoje išvirstų barščiu: "O jis vis dirba. Gal ir klysta kartais, įpareigodamas jį pataisyti. Jisai kartu galvoja, mąsto, svarsto, ir ne raldė, o jo esmė teisi".

PAVARGTOJE TĖVYNĖJE
Visa Lietuva išleisti sovietinė spauda rugsėjo 15-25 buvo užversta vadinamųjų "kultūros dienų" Lenino tėviškieji skambūs aprašymais. Ulanovski šoko, grojo, dainavo, deklamavo ir Leninui skirtus dailės kūrinius rodė kompartijos suvaryti lietuviai menininkai. Už vargą ir prakaitą jie buvo apdovanoti net dvigubais garbės raštais — vietiniai ir sovietiniai. Būdinga, kad šia proga spaudose paskelbtose eilėraščiuose Lenino garbei vyrauja proza. Neabejojant talentu poetas Justinas Marcinkevičius pvz. eiliuoja: "Jam nėra kada stovėti ant pjedestalo, bibliotekų lentynose iškisti, — jam reikia gincyti, įrodinėti savo, su rutina už stalo sėdintis..." Kai Leninas atsisėdė už stalo, J. Marcinkevičius jam atneša pilną lėkštę prozoje išvirstų barščiu: "O jis vis dirba. Gal ir klysta kartais, įpareigodamas jį pataisyti. Jisai kartu galvoja, mąsto, svarsto, ir ne raldė, o jo esmė teisi".

BOTANIKOS PARKAS ŽEMAITIJOJE

Tarp Ylakių ir Skuodo esančiame "Pabaltijo" kolchoze įrengtas žemaitiškų botanikos parkas sutraukia nemažą lankytųjų. Tai yra nuopelnas Izidorius Nevidanskio, kuris dar Lietuvos nepriklausomo gyvenimo dienomis tėvo ūkyje pradėjo sodinti retus medelius. Prieš karą jis tokių medelių už 1.000 litų pirkė iš Vokietijos, Čekoslovakijos ir Danijos, bet jie neatlaikė žiemos speigo. Pradėjai darbą I. Nevidanskis tęsė pokario metais. Jo darbštumo dėka šiandien parke yra virš šimto medžių iš Europos, Azijos ir Amerikos žemyno. Parka puošia trys žemkasėmis iškasti dižiniai tvenkiniai. Apie I. Nevidanskio darbą rašoma: "Ne, jis ne šiaip sau sodina medelius ir vaiskrūmius. Kaip tikras dailininkas, jis tapo nuostabų paveikslą žemėje, kur vykusiai ir su dideliu talentu derinamos natūralios medžių spalvos, sudarydamos darnų, maloniai akį patraukiantį, gyvą, nuolat augantį piešinį. Šis paveikslas užima jau dvidešimt hektarų, bet jis dar toli gražu nebaigtas... Menininkas tebekuria savo gyvąją drobę..."

MEDUS IR AVILIAI

V. Prėskienis "Tiesos" puslapiuose kelia bičių, medaus ir avilių problemas. Prieš 5 metus buvo paskelbtas konkursas naujoms aviliams pagaminti, bet jų kokybė tebėra labai bloga. Dėl medaus trūkumo kaltė tenka ne bitėms: "Pagrindinė priežastis — blogos konstrukcijos aviliai. O ir tie patys aplėisti: neperdažyti, apipuvę, yra aplaužyti. Prastose aviliuose bitės blogai žiemoja ir pavasarį būna silpnos. Kol silpnos bitės šeimos po žiemos sustiprėja, praeina didysis medonešis..." V. Prėskienis gina ne tik bites, bet ir bitininkus: "Pardavinėjami bitininkystės reikmenys yra labai prasti, kai kuriuos iš viso reikėtų uždrausti gaminti. Pavyzdžiui, tinklinis veidui skirtas ne bitininkui, bet apsiginti nuo mašalų taigoje ir tundraje. Medsukis gremėzdiškas, netgi be kojų, krumpļiaraičiai neapsaugoti dangteliu, ne visas medus iš jo išbėga..." 1965 m. bitynius Lietuvoje likvidavo 52 kolchozai, o paskutiniųjų 4 metų laikotarpyje — 207.

PEDAGOGŲ MOKYKLA

Vilniaus valstybinio pedagoginio instituto rektorius V. Uogintas iškilmingame naujų mokslo metų pradžios posėdyje pareiškė: "Šie metai mūsų aukštajai mokyklai ypač reikšmingi. Į pirmuosius kursus priimtas rekordinis studentų skaičius — beveik šėši šimtai. Iš viso institutas išleido 8.700 mokytojų. Laukiame tokios dienos, kai bus įteiktas desimttūkstantis instituto baigimo diplomai. Jį gaus kuris nors iš dabartinių mūsų studentų."

KAI GAIDYS ISSISUKA SPARNĄ...

Rokiškio tarpkolchozinio paukštyno tarybos pirm. V. Slikas pasakoja paukščių augintojų vargus. Kadangi Panevėžio mėsos kombinatė paukščių priėmimą s nemechanizuoja, paukščiams iškrauti tenka vežtis keletą stiprų vyrų. Dėl šios priežasties rokiškietis su paukščiais važiuoja į gerokai toliau esantį Kauno mėsos kombinatą. Priimami tik standartiniai paukščiai, o atmetusius tenka vežtis atgal ir laukti rudens. Tas laukimas nėra labai malonus: "Jei gaidys išsisuka sparną, nusilaužia koją — tenka kirsti jam galvą. Nukirsti nesunku, bet kur jį padėti? Ūkiai priversti kviesti specialią komisiją, veterinarijos gydytoją, rašyti ilgias gaidžio žuvimo akta, o pati gaidis nešti į kapinyną. Kitaip pasielgti — revizorius devynis kailius nulups..."

ATIDARĖ BE RAKTO

Jauniesiems nusikaltėliams ir jų tėvams A. Zemaits skiria "Šluotoj" paskelbtą satyrą:

"Trys berniukai susitarę
Vieną seifą atidarė.
Ka sumanė — pirkė, gėrė,
Kol milicija nutvėrė.
Drasutienė iš Drasūnų
Draįsiai gyrė savo sūnų:
— Vaikas žygdarbi padarė!
Net be rakto atidarė..."

V. Kst.

Cikagiečių ponų bei panelių grupė, kuri atvyks į Torontą su madų paroda. Paroda bus atidaryta spalio 23, sekmadienį, 4 v. p. p., Priskėlimo salėje

HAMILTON

VETERANAI RAMOVĖNAI smarkiai ruošiasi Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimui, kuris įvyks lapkričio 20 d. Jaunimo Centre. Baigiamą organizuoti stiprios meninės jėgos. Pagrindinę kalbą pasakysit sutiko J. Audėnas iš Niujorko, VLIKo narys.

PRIEKALADINĖS REKOLEKCIJOS prasidės lapkričio 6 d., sekmadienį. Jas vės žinomas pamokslininkas kun. J. Venckus, SJ.

PIRMOJI UZDARBO VALANDA PARAPIJAI. Klebonas mons. dr. J. Tadaraukas spalio 2 d. savo pamoksluose kvietė parapijiečius pirmąją savo darbo valandą paskauti parapijos reikalams. Jeigu kiekvienas dirbantis parapijiečiai tai padarys, tai bažnyčios išlaikymui lėšų bus pakankamai. Kiekvieno lietuvių kataliko būtų pareiga savo parapiją išlaikyti. AV bažnyčioje išpažinti klausoma kiekvieną šeštadienį 7 val. vak.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA pradėjo rinkti solidarumo mokesčius — \$2. Kiekvieno tautiečio pareiga šį solidarumo mokesčių užsimokėti. Kai valdybos prašyti žmonės pasibėgs ir jūsus duris į širdis, neuždarykite jų, bet pakvieskite juos į vidų. Ta mažą jūsus auką sustiprins lietuvių bendruomenės veikla. Šie Jaunimo Metai ir ateinantieji Kanados šimtmečio metai pareikalaus iš mūsų daug darbo ir lėšų.

SPAUDOS BALIUS, rengiamas ateitininkų sendraugiu, įvyks lapkričio 5 d. Jaunimo Centre. Programą išpildys Jaunimo ansamblis iš Londono, kuriam pradžią davė kun. B. Pacevicius. Be to, KLB Hamiltono apylinkės valdyba pristatys visuomenei ir apdovanos baigusius XII gimnazijos klase abiturientus. Pastarieji kviečiami tuojau užsiregistruoti pas J. Pleinį tel. JA 7-4876, kad būtų žinomas tikslus skaičius. Baliaus metu bus vėl renkama spaudos baliaus karnalėnė. Rengėjai kviečia visus šiem pirmame šio rudens sezono atidarymo baliuje dalyvauti.

B. VL. ANTANAICIAI rugsėjo 17 d. atšvėns 20-ties metų vedybinių sukaktį. Jiems palinkėta ilgiausių me-

St. Catharines, Ont.

TORONTO PRISIKELIMO par. studentų choras, vadovaujamas kun. Br. Jurkšo, išpildys meninę programą nepriklausomos Lietuvos kariuomenės šventės minėjime lapkričio 12 d. Slovaikų salėje, St. Catharines, Ont. Minėjimą organizuoja Niagaros pusiasalio ramovėnai ir maloniai prašo visų apylinkės organizacijų bei paskirus amėnis tą dieną jokių parengimų nedaryti ir gausiai dalyvauti minėjime.

RUGSEJO ASTUNTOSIOS MINEJIMAS rugsėjo 24 d. gražiai praėjo su J. Jurkšaus paskaita, sol. B. Čypienės ir pianisto R. Obuolio koncertu. Programą išpildė malonūs svečiai iš Ročesterio. Rugsėjo 25 buvo iškilmingos Mišios, kurias atnėavo ir gražų pamokslą pasakė T. Benediktas Bagdonas, OF

IV-tosios Vakarų Kanados Lietuvių Dienos proga buvo surengta lietuviškų dirbinių paroda Edmontone. Iš kairės į dešinę: dr. J. Pilipavičius, apylinkės v-bos pirm. T. Uogintas, Lietuvių Namų valdybos pirm. J. Pašukonis, V. Sapkienė ir J. Popikaitis. Nuotr. P. Vaitkūno

SUDBURY, Ont.

MOKSLO METAI prasidėjo, bet lietuvių Tumo-Vaizganto šeštadieninė mokykla dėl mažo užsiregistruosiu mokinių skaičiaus kol kas veikti nepradeda. Užsiregistravo tik 3 mokiniai. Jei daugiau neatsiras, tas tikrai svarbus lietuvių mokslo židinėlis po 15 gražių veiklos metų turės užsidaryti. Argi vaikų tėvai neaučia atsakomybės prieš savo tautą ir Dievą?

"GELEZINIO VILKO" žūklotojų ir medžiotojų klubo gegužinė gerai pavyko. Sportinio šaudymo varžybose pirmąją vietą ir Br. Dūdos pereina-mąją taurę laimėjo Valys Bružas, antrąją vietą — Pr. Gabrėnas, trečiąją — Pr. Kraujelis. Moterų ir jaunimo ligi 16 m. amžiaus sportinio šaudymo varžybose laimėjo: Algis Remeikis — pirmąją vietą, Gediminas Lumbsys — antrąją ir Marė Cebatorienė — trečiąją; taip pat visi gavo atitinkamas pinigines premijas. Gegužinė pavykus, klubo valdyba ir dauguma narių, po ilgų ginčų, išvyksta į Kanados šiaurės miškus briedžių medžioti. Tiksliai medžiavimo vietos sužinoti nepavyko, nes laikoma klubo paslaptys. Sėkmės medžiotojams.

PO ILGAI TRUKUSIU GINČU, nelegalių streikų, š. m. rugsėjo 16 d. INCO darbininkai slapta balsavimais pasisakė už naują darbo sutartį 3 metams. Darbininkų nelegalus streikas prieš INCO bendrovę buvo pradėtas š. m. liepos 14 d., bet po 3 savaitių pirmąjį darbovietės pasiūlymą atmetus ir daugumai darbininkų pareiškus norą grįžti į darbą, buvo pradėta dirbti, kad unijos atstovai toliau galėtų tartis. Jei nesutartų, pereiti į legalių streiką. Gavus INCO antrąjį pasiūlymą, daugeliui pasirodė, kad dar neįvertinkamas. Karštesnio budo unijos atstovai ir nariai, nebelaikdami balsavimo, išėjo į streiką uždarėdami 14 INCO darboviečių. Tuo laiku streikas jau buvo legalus, bet darbininkai dar prarado 4 darbo dienas. Dauguma slapto balsavimu pasisakė už naują bendrovės pasiūlymą, kuris atrodė taip. Darbininkams uždarbo pakėlimas, atsižvelgiant į valandinį atlyginimą ir kitus pagerinimus, sudaro apie \$0.86. Sutartis pasirašyta 3 metams. Pirmųjų metų mažiausias valandinis atlyginimas \$ 2.405, didžiausias \$3.595. Paskutiniųjų sutarties metų mažiausias valandinis atlyginimas \$2.592 ir didžiausias \$3.918. Atlyginimo padidinimas buvo padarytas atsižvelgiant į darbo rūšį ir kvalifikaciją, todėl daugiausia gavo specialistai. Pailgintos atostogos. Penkis metus išsidirbsiam, prie gaunamų reguliarių atostogų dar pridėdama per 5 metus po vieną savaitę. Kas nori, leidžiama 5 savaitių norma išnaudoti pirmaisiais sutarties metais gaunant 7-8 savaites. Žinoma, tada vėl reikėtų laukti 5 metus ligi sekancio priedo.

Už įvairius draudimus INCO moka 75%, o 25% darbininkai. Sveikatos draudimo premijos pakeltos ligi \$60 savaitėi per 32 savaites. Už jį moka 60% darbovietė ir 40% darbininkai. Pagerintas pensijų planas, darbo saugumo, darbo klasifikavimo, teisinės padėties reguliavimo, daug pakiečiant ir įnešant naujų nuostatų. Šiomis darbo sutarties sąlygomis darbininkai nėra patenkinti, todėl nenuostabu, kad per balsavimus pasisakė tik 56% darbininkų, už sutarties priėmimą. Atrodė, kad 650 Steelworkers unijos skyrius leido vilkinti derybų eigą, nes šiandienos sutarties priemonių, nes darbininkams 1948 m. žiemos streikas kaip šmėkla, nors ir nenoromis, vertė balsuoti už šios sutarties priėmimą. J. K.

REGINA JAKUBONYTE, kuri prieš keletą metų su savo tėveliais gyveno Sudburyje, rugsėjo mėn. susituokė su Amerikoj gimusiu ir ten moks-laus baigusiu Urbanu. Regina, gyven-dama Sudburyje, pasižymėjo kaip su-sipratusi lietuvaitė: lankė šeštadieninę mokyklą, lietuviškas pamaldas ir labai aktyviai reikišė lietuviškoje veikloje, ypač pasižymėdama kaip gera baletu ir tautinių šokių šokėja, viena pirmųjų Sudbury kanklinin-kų ir puiki deklamuotoja įvairiuose parengimuose. Vestuvės buvo labai šaunios Ročesteryje. Nuosirdžiai linkime jai daug laimės šeimyniniame gyvenime. Krs. p.

LONDON, ONT.
TIKIMASI, kad spalio 30 d., sekm., į Londoną atvyks Hamiltono dramos teatras "Aukuras", vadovaujamas E. Kudabienės. Bus proga pamatyti dr. J. Griniaus veiklą "Gulbės giesmė", su dideliu pasisekimu vaidintą ne tik Kanadoje, bet ir JAV-bėse. Tikslus laikas ir vieta bus paskelbta spaudoje vėliau, o jei nebus spėta — tai bus galima sužinoti klebonijoje tel. 455-3129. Vieni stropiausių vaidinių lankytojai yra ūkininkai, atvyksta iš Rodnės, Mount Brydges ir kitų apylinkių. Reikia manyti, kad dar-bymečiai užsibaigus jie galės pasi-naudoti šia puikia proga. Tad visi rezervuokime spalio 30 d. šauniamajam vaidinimui pamatyti.

JAUNIMO ANSAMBLIS, vadovau-jamas kun. B. Pacevicius, pradėjo antroosius darbo metus. Jis yra pa-kviestas išpildyti programą Hamilto-ne lapkričio 5 d. Tautiniams šokiams vadovauja D. Chainauskienė. D. E.

SKELBIMAS
"TEVISKES ZIBURIUS" —
SKELBIMAS NAUDĄ DUOS!

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PREL. J. KONCIUS spalio 9 d. atnėavo jubiliejinės Mišias Mt. Carmel, Pa., lietuvių parapijos bažnyčioje. Jis tenai buvo klebonu 18 metų — nuo 1927 m. birželio iki 1945 m. spalio mėn. Jo 75 m. amžiaus sukakties proga BALFas padovanojo Rūpintojėlių ir herbą-gulbę, kuriuos išdrožė V. Kulpavičius.

OPERETES CHORAS Niujorke pradeda 48-sius darbo metus. Pasi-traukus dirigintui Vytautui Stroliai, chorui vadovauti vėl apsiėmė Mykolas Cibas, prieš tai vadovavęs choru.

DR. ROŽE ŠOMKAITE iš East Orange, N.J., dalyvavo analitiku chemiku konferencijoje — studijų dieno-se Land of Lakes, Wisc.

KUN. DR. JUOZAS VASKAS, MIC, trejus metus dirbęs "Draugo" redakcijoje, marijonų vienuolijos provincijos tarybos yra paskirtas Niagara Falls, N. Y., vienuolyno vyresnioju ir Tėvų marijonų misijonierių vadovu.

PLK. J. M. LAURINAICIO palaikai iš Čikagos lėktuvu pergabenti į Columbus, Ohio, kur rugsėjo 29 d. buvo atlaikytos Mišios už vėloniės sielą, o iš ten kinas išvežtas į Pittsburgh, Pa., į Sv. Kazimiero kapines kur palaidotas vėloniės bro-lis Juozas, atvykęs į JAV 1908 m. ir miręs 1942 m. Išgabenant iš Čikagos Petkaus koplyčioje atsisveikimo kalbas pasakė gen. Reklaitis ir gen. Dirmantas. Laidotuviams rūpino si a.a. plk. J. M. Laurinaicio sūnus kun. Saulius iš Johnston, Ohio.

VALERIJA IR MEČYS BANKAUSKAI su vaikais Rasa ir Šarūnu Griganavicius, nuvykę į Vašingtoną, Smithsonian muziejų pas-tebėjo prez. L. Johnsoną, atvykusį į Tolimųjų Rytų eksponatų skyrių drauge su garbingu Azijos svečiu. Bankauskai garbiai prezidentą pasveikino. Pastarasis priėjo prie jų padavė ranką ir paklausė iš kur esą. Bankauskai atsakė esą lietuviai tremtiniai iš Lietuvos, dėkingi už prieglaudą šiame krašte. Prezidentas pasidžiaugė sutikęs lietuvių ir pažymėjo, kad jo žentas yra lietuvis, o jo motina lietuviė nuo Čikagos. Grįžę Čikagon Bankauskai pa-siuntė prezidentui padėką už tokį prielankumą ir gavo jo nuotrauką su autografu.

DR. J. ADOMAVICIUS, vidaus ligų gydytojas, su Illinois-unto ir Cook apskrities ligoninės gydytojais vedė Postgraduate School of Medicine suruošus endoskopijos (stemp-lės — skrandžio vidinio tyrimo) kursą kanadiečiams gydytojams. Tie kursai vyko Cook apskr. ligo-ninės patalpose.

DR. FELIKSAS PROCEVICIUS, svečias iš Kolumbijos, prieš keletą dienų lankėsi Niujorke. Grįžo atgal į Medeliną, kur jis tebedirba Leo-no XIII klinikoje. Jo teigimu, Medelline belikę lietuvių tik apie 20. Svarbiausioji jų jungtis — kun. M. Tamošiūnas.

BERNARDAS BRACIUS, turįs Waukegane gazolino stotį, po sun-kaus apdegimo paguldytas Cook County Burn Center ligoninėn.

SAULIUS S-GOS c. valdyba nutarė sureguliuoti visus mirusius Saulius tremtyje, pažymint jų padalinius ir palaidojimo kapuose vietas. Be to, padaryti visų šaulių, kurie savo pa-daliniuose buvo pakelti į garbės narius, sąrašus. Tuo privalo pasirūpinti patys šaulių padaliniai ir apie tai pranešti LSS centro valdybai.

PROF. DR. J. MESKAUSKUI rugsėjo 60 m. amžiaus. Rugsėjo 25 d. Halleran's svetainėje, Oak Lawne, didelis būrys prof. J. Meskausko artimųjų draugų ir buvusių studentų surengė jam pagerbimą. Rengėjų

Sault S. Marie, Ont.

PIRMOJI MENO PARODA. Nedi-delė lietuvių kolonija — apie 200 "dušų" — gausiai dalyvavo dail. J. Pautieniaus meno parodoje spalio 1 d. ukrainiečių par. salėje. Šioji meno paroda, kuri buvo maloni staigmena mūto tautiečiams, savo pasise-kimu išėjo lyg koks pasididžiavimas prieš didesnes ir turtingesnes Kana-dos lietuvių kolonijas. Susirinkusiems meno parodon tautiečiams dail. J. Pautienių trumpai pristatė apyl. valdybos pirm. A. Vanagas, o po to la-bai gražią kalbą pasakė pats dail. J. P. Savo žodyje jis pabrėžė, kad lie-tuvių tauta tol bus gyva, kol gerbsi-me savo kalbą, meną, papročius ir savo spaudą. Dailininko nuomone, kul-tūrinės vertybės, o ypač plastinis me-nas, muzika ir pan. kalba ir kitatau-čios jiems suprantama kalba. Šiandien mūsų menininkai yra didžiausios kul-tūriniai ambasadoriai kitataučių tarpe. Tai liudija faktai, kad šiandien lietuvių menininkų kūrinių rasime Toronto, Čikagos, Klevelando, Det-roitto muziejuose, garsiam Paryžiaus modernio meno muziejuje ir net Niujorko muziejuje. Dailininkas linkėjo vietos bendruomenei ir toliau būti aktyviai, o į šį mažą, bet gražų pa-saulio kampelį, pasikviesti ir kitokius menininkus — muzikus, dailininkus ir pan. Tena pažymėd, kad be gausiai susirinkusių meno parodoje tau-tiečių, matėsi vokiečių ukrainiečių.

DELHI, ONT.
MIESTELIO FUTBOLU KOMANDA, kurioje paskutiniu metu jau žaidė penki lietuviai, materialiai parėmė vietinės lietuvių organizacijos ir pavieniai asmenys: Bendruomenės apylinkė, pa-rapija ir Tillsonburo Liet. Ūkininkų Klubas — po \$25; katalikės moterys — \$20; šauliai — \$15; V. Treigs — \$5; J. Vitkauskas — \$1. Sumokėjus už uniformas ir kitas smulkias išlaidas, šiuo metu dar yra likę lėšų \$18. Tabako augintojų rajone vasaros metu įvyksiamas futbolo turnyre Delhi futbolininkai iš 5-ųjų koman-tų iškovojo 3-čią vietą. S. K.

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Mokykloj

Žiūri paukščiai pro langelį,
Kaip rankas vaikučiai kelia —
Moka Vytas ir Marytė
Išmintingai atsakyti.

Gera Alei ir Saulytei
Čia, lietuviško mokykloj —
Trykšta džiaugsmas iš akučių,
O kiek daug tokių vaikučių!

Algis ranką štai pakėlęs
Nori sekti pasakėlę
Apie rudą voveraitę,
Ką "Kregždutė" vakar skaitė.

O kiti žaidimą kuria,
Dvejketukį nieks neturi.
Kūždas paukščiai — mes
patyrėm,

Kad darbščiausias pirmas
skyrius!
A. Abr.

Marytė ir voverytė

MARYTĖ:
Voverytė, Rudakytė,
Pasakyk į ausį tykiai —
Kur man gauti riešutų,
Išauktų ir minkštų?
Aš juos valgyčiau mielai —
Perkietai man kevalai.

VOVERYTĖ:
Man net gėda tai sakyti,
Pagalvok rimtai, Marytė,
Tinginė turbūt esi!
Gvaldo riešutus visi
Su dantukais taip, kaip aš:
Trakšt per pusę — trakšt —
trakšt — trakšt.

MARYTĖ:
Voverytė, Rudakytė,
Tu nepyk, aš dar mažytė.
Man metukų keturi,
Nevisus dantis turiu.
Kevaliukai perkieti,
O dantukai perreiti. A. Abr.

Voverytė ir katinėlis

Kartą katinėlis bežaisdamas
sode pamatė ant ažuolo šakos
kažką juoduojant. Atidžiai pa-
žiūrėjęs susimąstė:

Kazkas visai panašus į mane
— turi juodą kailiuką, kaip ir
aš, trumpas ausytės, keturias
kojas ir moka laiptuoti po me-
džius. Gal kas nors iš mano gi-
minės?

Priejęs katinėlis kiek arčiau
užkalbino:

— Aš vadinuosi katinėlis. Ar
galėčiau su tavim susipažinti?
Atrodo visai panašus į mane.

— Cha-cha-cha! — nusijuokė
jinai. — Aš vadinuosi voverytė
ir visai nesu panaši į tave. Tik
pažiūrėk, kokia išpusurusi ir plati
mano uodegytė!

— Hm, — pagalvojo katinė-
lis, — gal ir man iki žiemos
užaugs tokia pat uodegytė. Vis-
tieki ji yra labai panaši į mane.

— Tik žiūrėk, — susuko vo-
verytė, — aš gyvenu su mamyte
augštai, augštai — ažuolo sky-
lėje. O kur tu gyveni?

— Aš gyvenu šitame name su
Vidute. Rytų, kai visi išvažiuos
į bažnyčią, aš tau parodysiu,
kaip gyvenu.

Visą dieną jie žaidė drauge,
linksmai šokinėdami po medžių
šakas. Kitą rytą pro atvirą lan-
gą atsivėdė voverytė pas save.
Eidamas per kambarius jis aiš-
kino:

— Čia virtuvė, kur verda pie-
tus, čia svečių kambarys, kuria-
me susirenka svečiai, čia prau-
sykla, kur visi prausiasi, čia
miegamasis kambarys, kur visi
lovos miega, o čia mano Vidu-
tės kambarys. Tik pažiūrėk kiek
Vidutė turi žaislų! O čia, ant

lentynėlės, guli jos sąsiuviniai,
pieštukai ir knygos. Ji labai my-
li knygytes. Tik pažiūrėk, ko-
kios jos visos švarios ir kaip
tvarkingai sudėtos. Ji yra gudri
mergaitė — vakarais ji man pa-
skaito daug idomių dalykų. Va-
kar ji man skaitė apie vištelę
ir gaidelį. Na, bet eime toliau,
aš turiu tau didelę staigmeną.

Katinėlis nuvedė voverytę į
sandėliuką ir parodė dvi peles.
— Tai tau, voverytė, tik šį ry-
tą sugautos!

— Ačiū, aš šį rytą soti esu!
Ačiū už apgydymą. Gal dabar
užėisi pas mane?

Jie ilpo augštai į ažuolą ir
voverytė parodė savo gyvenamą
vietą drevelyje. Ant ažuolo lapo
ji padavė katinėliui riešutėlių,
sakydama: "Vaišinkis, pažiūrėk,
kokie jie dideli ir prinokę." Ka-
tinėlis išrietė nugarėlę, išplėtė
placiai akis ir suknaukė piktu
balsu:

— Miau-miau-miau! Kodėl
juokauji su manim? Ar nežinai,
kad aš nevalgau riešutų?

— Katinėli, nepyk! Iš kur aš
galiu tau žinoti? O ar tu žinai,
kad aš pelių neėdu?

Katinėlio balsas suminkštėjo:
— Iš tikrųjų voverytė sakė
tiesia; mes esame skirtingi gy-
vūliai. Aš tik dabar tai supra-
tau.

— Katinėli, — kreipėsi vove-
rytė, — mes galime vistiek pus-
ryčiauti drauge. Tu atsinešk sa-
vo peles prie šito kelmo, o aš
atsinešiu riešutėlių.

— Mielai, — atsakė katinas,
— ir nuėjo į sandėliuką.

A. Abr.

Toronto Maironio šeštadieninėje mokykloje, kuri savo mokinių skaičiumi yra didžiausia S. Ameri-koje. Iš kairės: mokinė seka mokytojos P. Urbonienės aiškinimą. Kitos mokinės: "Ponia mokytoja, aš žinau"; "o man patinka skaitiniai iš 'Tėvų šalies'"/>

Grėsmė Lietuvos vandenims

Pastaruoju metu Lietuvos spau-
doje pasirodė visa eilė straips-
nių, kuriuose keliama kasdien di-
dejanči grėsmė Lietuvos vande-
nims. Juos teršia augančios pra-
monės atliekos, sruvančios į eže-
rus bei upes. Labiausiai užteršta
upė visoje Lietuvoje yra Kulpė
ties Šiauliais. Lietuvos liaudies
kontrolės komiteto inspektorius
S. Ramanauskas nebe širdies
skausmo konstatuoja: "Ši upelė
jau mirusi. Visą kelią iki pat Me-
kių kolūkio Joniškio rajone, kur
ji įteka į Mūšą, teka iš tolo dro-
kiančio drumzlinio vandens sru-
ta. Jokių gyvybės šiam sru-
tai nėra: skurdi pakrantės aug-
menija. Savo vandenyse Kulpė
neša pražūtį ir Mūšai..." Kulpės
pagrindiniai teršėjai — "Elnio"
odos-avalyinės, Šiaulių mėsos kom-
binatai, komunalinio ūkio ir gy-
ventojų buitinio aptarnavimo
įmonės. Iš mėsos kombinato ka-
nalizacijos vamzdžių į Kulpę
kasdien nuteka apie 600 kilo-
gramų riebalų, o Vijoletės upelį
užlieja naftos bazės tepalai ir
atliekos, šimtą kartų prašokda-
mos leistina norma. Vienas šiau-
lietis prasišarė: "Pavasari Vijo-
lės vandeniui aš savo daržę ko-
pūstus palaisčiau. Kaip mat iš-
degė..."

Nepakanka valymo įrenginių
Dabartiniai vandens valymo
įrenginiai Šiauliuose toli gražu
yra nepakankami. Prieš šeserius
metus buvo pradėta statyti antro-
ji valymo įrenginių eilė, bet dėl
brėžinių stokos ir rangovo nerū-
pestingumo darbai vykdomi vė-
liau žingsniu. Statybos v-bos vyr.
inž. G. Račinskas inspektorius S.
Ramanauskui teisinio: "Objekte
dirba 26 žmonės, o reikėtų jų tris
kartus daugiau. Todėl stovi be
darbo 2 kranai, o mūrininkai dar-
buojasi su kastuvais. Trūksta ma-
šinų gruntu atvežti, buldozerį
šiandien iš mūsų visai paėmė..."
Šiaulių statybos tresto valdyto-
jas B. Českevičius buvo išpėtas
pagreitinti statybą, bet jis ją
dar labiau sulėtino — birželio me-
nėsį buvo pusiau sumažintas dar-
bininkų skaičius. Tai, žinoma, la-
bai blogi reikalai merdinčiai Kul-
pėi, į kurią per parą suteka apie
26.000 kubinių metrų dvokian-
čių nuodų.

Statybos valdyba metinius pla-
nus įvykdo, juos viršija ir netgi
gauna premijas, pasirinkdama
kitus darbus, o vandens valymo
įrengimų užbaigimo terminas die-
na iš dienos atidėliojamas. S. Ra-
manauskas tvirtinimu, Šiauliams
jau trūksta vandens: "Atsukęs
čiupia, ne visada čia išgirsi ma-
lonų ju čiuurienimą. Dažnai trūk-
stant vandens, negali normaliai
dirbti įmonės..." Ši nemalo-
nų trūkumą turi pašalinti šiemet
pradėsiantį veikti antroji vande-
nietvė, o po metų kitų — su-
projektuotą Šiaulių jūrą. Tuo
tarpu miesto vykdomasis komite-
tas buvo priverstas įvesti vande-
nų sunaudojimo normas įmo-
nėms ir namų valdyboms. Di-
džiausia bauda už vandens ter-
šimą yra 50 rublių, bet ir tos
pačios negali išieškoti iš įmonių
direktorių, nes jie visada, net ir
turdami valymo įrenginius, su-
geba sugalvoti visokių pasiteisi-
nimų. Šiauliuose vis dar nėra
cheminės laboratorijos tirti va-
lymo efektingumui — viskas ma-
tuojama "iš akies".

Nevežis plukdo naftą
Labiausiai teršiamų upių gru-
pei priklauso Beržė, Mūša, Nevė-
žis, Venta, Sešupė ir Nemunas.
Dėl Nevėžio jau ne kartą buvo
bartasi spaudoje, bet šiuo me-
tu būklė šiek tiek yra pagerė-
jusi, kai ties Kavarsku buvo pa-
statyta vandens perpompavimo
stotis, papildanti Nevėžio vande-
nį.

Didžiausias Nevėžio prieša-
s — Panevėžio pramonė ir jos va-
dovų neatsargumas. "Tiesos"
koresp. P. Naruševičius pasako-

ja, kaip iš elektroninių vamzde-
lių gamyklos atsarginio kuro
saugyklos per pramuštą skylę
Nevežį buvo užliejus nafta. Sa-
ko, tada mokinukai ant tilto
šnekėję: "Žiūrėkit, tur būt, na-
ftą prie Panevėžio geologai ra-
do..." Pusantrios savaitės Ne-
vežis mėlynavo ir dėl Lietkoop-
sąjungos autotransporto bazės
kaltes, nes jos vyrai buvo sugal-
voję tepalus pilti į kanalizacijos
vamzdžius, o vandens inspekcijos
darbuotojai ilgokai įsieškojo kal-
tintinko.

Nemažų nuostolių Nevėžiui
daro ir automašinų vairuotojai,
kurie jas dažniausiai plauna
upėje, variklių tepalą pila pa-
krantėje. Šią skriaudą respubli-
kinių mastų jaučia net ir pats
melioracijos ir vandens ūkio mi-
nisterio pavaduotojas J. Saba-
liauskas: "... iš visų rajonų tik
Kaišiadoryse yra tinkamai įren-
gta autotransporto aikštelė priva-
čių mašinų aptarnavimui..."
Taigi, kenčia ne vienas Nevė-
žis, bet ir kitos upės. Plovimo
aikštelės, tiesa, jau seniai su-
planuotos Vilkaviškiui, Jonavai,
Alytui, Prienams, Šilalei, Šilu-
tei, bet niekas nepradeda jų
įrengti.

Kiti upių prieštai

J. Sabaliausko duomenimis,
Marijampolės cukraus fabrikas
vandeni užteršia tiek, kiek jį už-
terštų 380.000 gyventojų turis
miestas. Obelių spirito-krakmolo
gamykla per dieną perdirba 40
tonų bulvių, ir jos vykdomas
vandens užteršimas prilygsta
14.500 gyventojų miestui. Spiri-
to ir krakmolo gamyba pastariai-
siais metais buvo gerokai padid-
inta Salčininkuose, Zubiškyje,
Antanavoje, Ambraziškėse, Lei-
palingyje, o nutekamojo vande-
nys valymas nebuvo pertvarky-
tas.

Geriausieji valymo įrenginiai
yra tvarkomi Elektrėnuose, Pa-
langoje, Šiaulių dviračių gamy-
kloje, Klaipėdos eksperimenti-
nėje naftos bazėje, Plungės
"Linų audiniuose", Vilniaus da-
rymo aparatų gamykloje, "Ne-
ries" žemės ūkio įmonėje. Pagy-
rimo vertas esąs ir Mažeikių vyk-
domasis komitetas.

Technikos mokslų kandidatas
J. Burneikis yra linkęs manyti,
jog vandens užteršimas per me-
tus padaro 600.000 rublių nuos-

Genijų vaikystė sunki

Du amerikiniai psichologai —
vyrai ir žmona — Victor ir
Mildred Gortzel išstudijavo 400
garsių XX amžiaus žmonių —
mokslininkų, menininkų, politi-
kų, rašytojų — biografijas ir
priejo tokias išvadas. Būsimų
genijų tėvai retai būna turtin-
gos klasės žmonės (tik 21 šeima
iš 400 išstirtų) ir dar mažiau skur-
džiai (tik 10 iš 400). Genijų tė-
vai dažniausiai būna laisvųjų
profesijų atstovai. Kaimai, maži
miesteliai ir priemiesčiai yra ge-
resnė vieta genijų vaikystei, ne-
gu didmiesčių ir sostinių cent-
rai. Tik 58 iš 400 garsenybių
užaugo darniose šeimose; kiti
augo šeiminių barnių ir ginčų
atmosferoje. Per 100 iš 400 tu-
rėjo fizinius trūkumus. Daug iš
jų buvo žemo ūgio, turėjo de-
fektivią tarseną (Churčill, Proust, Zola, Chagall, Einstein, Maugham). 90% garsių žmonių
jau vaikystėje rodė nepaprastus
gabumus, bet 60% mokyklose
mokėsi silpnai arba ir visai blo-
gai. Daugelis bjaurėjosi mokyk-
la, ne vienas jų mokytojų buvo
laikomi bukapročiais (pvz. Ein-
stein, Edison). Cezanne neišlaikė
egzaminų į dailių menų moky-
klą.

Susumuodami savo tyrimus,
Gortzeliai teigia, kad sunkiai be-
simokančių, nelaimingų vaikų
ateitis anaipol neturi būti nei-
gliamai vertinama.

ARTEJA KARO GALAS VIETNAME?

Kinijos komunistų partijos va-
lymas davė Maotsetungui perga-
lės, gal tik laikinės, įrodymą, bet
visiems kitiems komunistams, iš-
skyrus albanus, padarė sunkų
ispūdį — jie pasitraukė iš Pekin-
go satelitų tarpo. Svarbiausias
Pekingo satelitas buvo Šiaurės
Korėja. Dabar šios kompartijos
oficiozas "Rodong Shinmoon" pa-
rašė vedamąjį reikšmingą antraš-
tę — "Ginkime savo nepriklau-
somybę", kuriame rašoma: "Ne-
gali būti augštesnės ar žemesnės
komunistų partijos, ar tokios ku-
ri isako ar tuos įsakymus vykdo".
Tai yra smūgis Maotsetungui,
ypač turint galvoje tai, kad mili-
jonas jo "savanorių" kovojo
Šiaurės Korėjoje prieš JAV gene-
ralo MacArthuro armijas. Japo-
nų komunistai nėra valdžioje, bet
jie visą laiką buvo prokinietiški.
Jų laikraščiai persispausdino tą
Šiaurės Korėjos komunistų oficio-
zo deklaraciją ir įsakė pašalinti
Maotsetungo portretus iš visų ja-
ponų komunistų būstinių. Šiaurės
Vietnamo valdytojas Hočimin vi-
šą laiką manevruoja tarp Pekin-
go ir Maskvos, nes nori iš abiejų
"didžiųjų brolių" gauti pagalbą.
Ištikima Pekingui bei Maotsetun-
gui beliko maža Albanija, toli nuo
Kinijos.

Šiaurės Korėjos atslėjimas nuo
komunistinės Kinijos duoda pa-
grindą manyti, kad minėtieji fak-
tai priartins Vietnamo karo galą,
nes Pekingo dėmesys turi pa-
krypti į rytus, kad ten atgautų
prarastą įtaką. Vietnamas gali pa-
sekti Šiaurės Korėjos pavyzdžiu ir

išsilaisvinti iš Kinijos įtakos. To-
limas spėjimui yra tam tikrų žen-
klų. S. Vietnamas vis dažniau mi-
ni "Ženevos sutarties 1954 m.
laužymą iš JAV pusės". Iš to
eina išvada, kad Hočimin norėtų
laikyti tą sutartį taikos derybų
pagrindu, stengdamasis išsiderė-
ti kiek galima daugiau savo kraš-
tui, o Pekingas atvirai sako, jog
Ženevos sutartis neturi jokios
reikšmės.

Panaši byla su "demilitarizuo-
tos zonos pažeidimu iš JAV pu-
kios", Hanoi tai primena, nors Pe-
rikingas to nelaiko svarbiu faktu.
Iš to matyti, jog tarp Maotsetun-
go ir Hočimino esama rimto nuomo-
nų skirtumo.

Žinoma, dar negalima katego-
riškai teigti, jog pastarojo laiko
įvykiai veda į greitą karo paba-
ją, nes galimas daiktas, tie įvy-
kiai neturės įtakos karo eigai, ta-
čiau yra akivaizdus faktas, kad
Maotsetungo imperija pradeda
svyruoti. Tai didina galimybę
greit susilaukti Vietnamo karo
galo.

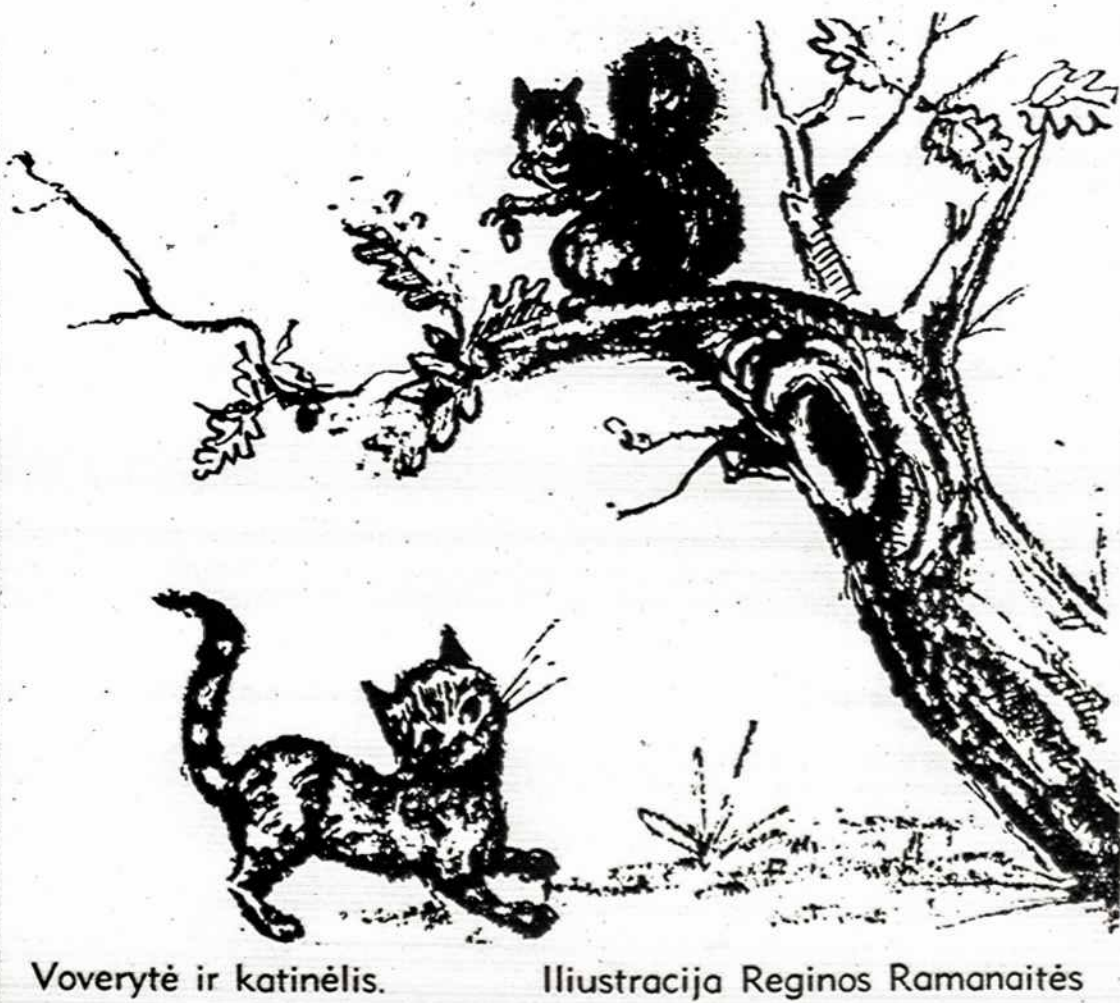
Prancūzų prezidento Ch. de
Gaulle Kambridžijai viešint pa-
reikštas pageidavimas, kad JAV
atitrauktų savo ginkluotą jėgą
iš P. Vietnamo, negali taikos Piet-
ryčių Azijos priartinti. Vašingto-
nas rimtai nežiūri į tą Ch. de
Gaulle idėją, nes jos realizavimas
karo veiksmus tik laikinai tenu-
trauktų, o be to, pakeltų agresio-
rių prestižą, ir su jais vėl reikė-
tų kovoti, tik su tuo skirtumu,
kad kova būtų sunkesnė ir arčiau
namų... J. Ghs.

Brangiai Motinai
A + A
SOFIJAI DAUGVILIENEI mirus,
dukroms — GRAŽINAI, VANDAI ir SOFIJAI,
sūnui JURGIUI bei jų šeimoms
nuosirdžių užuojautą reiškia ir kartu liūdi —
Eugenija ir Marcellus Gugiai

Siųsime dovanų į užjūrį?
Pasiteiraukite pas savo
vietos pašto viršininką apie
paskutines kalėdinių siuntų
datas
... ir naujus
pašto ženklus

POSTE
CANADA
POST

PASTO INFORMACIJŲ ŽIURKITE TELEFONŲ KNYGOS
GELTONUOSIUOSE LAPUOSE

Ruduo parke

Ruduo yra labai liūdnas lai-
kotarpis. Lapai lyg ašaros byra
iš medžių ir krenta ant šalan-
čios žemės sudarydami raudonų,
geltonų ir rudų spalvų kilimą.
Gėlės vysta, paukščiai ir gyvu-
liai ruošiasi žiemai. Pats jautie-
si pavargęs, kai pamatai links-
mą upelį užžalsusį ir užmigusį.
Visur tylu, saldu ir liūdna. Zie-
ma pamažu atslenka sustabdyda-
ma visą gyvenimą.

Aurelija Žemaitytė

Lapai kritę, saulė maloniai
šypsojasi, ir aš neskubėdama
nuėjau į mūsų parką svajoti.
Buvo ruduo, liūdnas laikotarpis,
nes tada tylu ir tamsu. Medžiai
su manim kalbėjo, nes jie irgi
nuobodžiauja rudeni.

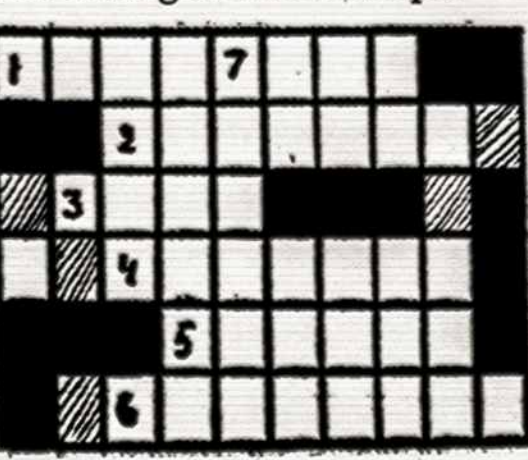
Tačiau diena parke yra links-
ma, duoda visiem džiaugsmo.
Ten matyti spalvoti lapai, augš-
ti ir tiesūs medžiai, kaip kara-
liai. Kai saulė nukrenta už me-
džių ir dangus pasidaro pilkas,
aš žinau, kad yra laikas eiti na-
mo.

Daina Lapaitytė

Galvosūkis

Irašykite skersai atitinkamų
daržovių vardus. Perskaite išil-
gai 7 eilutę gausite rudens mė-
nesį.

1. Turiu didelę galvą ir daug
lapų.
2. Prinokęs esu žalias arba
raudonos spalvos.
3. Gyvenu ankštyje.
4. Turiu daug augstų stiebų:
valgo mane žalia arba virtą.
5. Iš apvalių mano sėklų sei-
mininkės verda sriubą.
6. Esu prieskonis, bet daug
kas nemėgsta mano kvapo.

Jaunieji mūsų tautiečiai keliauja po Europą

(Tęsinys iš pr. numerio)

OSLO — STOCKHOLMAS — KOPENHAGA

Kelionė per Kattegatą į Goeteborgą danų laivu buvo linksma. Ten susitikom keletą jaunų švedų, kurie gerai kalbėjo angliskai — jie mus pasikvietė į savo draugiją, tad kartu valgėme „smorgasbord“, gėrėm, šokom.

Rytą atplaukė į Goeteborgą nušvebome pamatę uoste tiek daug laivų; mat, Goeteborgas yra didžiausias Švedijos uostas. Išsikėlė savo Citroeną iš laivo nuvykome į miestą, bet mažai turėjome laiko. O miestas labai didelis — 400.000 gyventojų. Netrukus išvykome šiaurės link — į Oslo.

Kaire puse

Švedijoje priimta važiuoti kaire puse, tai kol įpranti — nejauku. Vairavome pasikeisdami kas šimtą mylių ir važiuome visą naktį, nes kelias buvo geras, o judėjimas mažas. Suradę gražią vietą prie plento, 6 val. ryto sustojome pamiegoti. Miegojome ilgai, bet 1 v. p. p. mus prikelė gegutės — kuku, kuku...

Atvažiuojame į Oslo sekma dieni. Buvo graži, šilta diena, daug žmonių vaikščiojo bulvaruose ir sėdėjo parkuose ant suolų. Gatvėse matėsi daug girtų jūrininkų, kurie šlitiavo, šūkavo, dainavo. Miestas turi apie pusę milijono gyventojų ir labai išsiskleidęs. Jis įkurtas 11 š., bet karalius Kristijonas jį perstatė 1624 m. ir pavadino Kristijania, o nuo 1925 m. vėl pavadintas Oslo. Jis yra pilnas šiaurės jūdomybių, kurių matėme tik dalį.

Su švedaitėmis

Kitą rytą, palikę Oslo, vykome tiesiai į vakarus Stockholmo link. Norvegijoje važiuojama dešine puse, tad pervaziavę sieną vėl turėjome persimesti į kairę pusę. Pravažiuojame daug ežerų, upių, kalnų, kalnelių — vaizdai labai panašūs į Ontario. Naktys gana šviesios — galima net skaityti. Naktynė sustojome prie gražaus Orebro miesto turistų stovykloje. Prie miesto stovi grybo pavidalo vandens bokštas — 200 pėdų aukščio, 150 pėdų diametro, viršuje įrengtas restoranas, šokiama salė, balkonas mėgstantiems vaizdus. Vakare šokiame susipažinome su gražiomis švedaitėmis. (Niekur kitur Europoje tokių gražių nematėme).

Rytą, nusiplovę automobilį, tęsėme kelionę pagal nesibaigiančių ežerų virtinę iki pat Stockholmo.

Pavėžinom suomes

Švedijos sostinė pastatyta ant fiordo salų ir įlankų, panašiai kaip Amsterdamas ir Oslo, tik čia vandens plotai didesni, ir dėlto Stockholmas vadinamas „Šiaurės Venecija“. Vandenyse gražiai atsispindi, kaip veidrodyje, įvairūs

architektūriniai pastatai: moderniška miesto rotušė su 300 pėdų aukščio bokštu, pailgo kubo formos karaliaus rūmai, operos rūmai, parlamentas. Uoste stovi iš jūros dugno iškeltas prieš 300 metų nuskenęs Gustavo Vazos laivas. Jame įrengtas studentų bendrabutis ir klubas.

„Shansen“ parke yra įdomus etnografinis muzėjus, kur atvirame ore pristatyta įvairių amžių kaimo trobesių, įrankių ir namų apyvokos įrengimų. Tame parke vyksta įvairios pramogos ir vaidinimai. Švedų policija nešioja ilgus kardus, o karaliaus gvardija — smailius šalmus, kaip vokiečių kaizerio laikais.

Išvykę iš Stockholmo pakeliui paėmėm pavėžėti dvi suomes mergaites, kurios kalbėjo gerai angliskai, tik gaila, kad jos netoli važiuo...

Galinga buvo Danija

Atvykę į Kopenhagą apsisistojome jaunimui skirtuose namuose. Ten radome daug amerikiečių, kanadiečių, australų, britų, vokiečių, olandų, švedų, danų — tikras internacionalas.

Danijos sostinė Kopenhaga yra didžiausias Skandinavijos miestas, turintis 1,2 mil. gyventojų. Jos didingieji pastatai yra klasikinio ir renesanso stiliaus, dauguma su laiptuotais bokštais ir žaliomis spalvomis variniais stogais. Savo grožiu ir jaukumu ji gali lygintis su Paryžium.

Uosto rajone pilna jūrininkų. Ten yra daug kavinių, naktinių klubų, pigių viešbučių ir naktimis ten prasideda gyvenimas. Uoste, netoli kranto ant uolos pasodinta puiki skulptūra „Mažoji undinė“. Gražiausia pasivaikščiojimo vieta — Tivoli parkas su fontanais, apšviestomis gėlėmis, orkestrų muzika. Vakaraš ten pilna žmonių — jaunų ir senų, kurie naudojasi įvairiomis pramogomis.

Prie karaliaus rūmų vyksta išpuilingas sargybinių pasikeitimas. Jų spalvingos uniformos su meškos kailio kepurėmis, kardais ir parado apeigos sutraukia daug žiūrovų.

Danija — sena valstybė. Ji buvo užkariavusi ir kuri laiką valdė Angliją, Norvegiją (net 400 metų). Jos istorija yra sena ir turtinga paminklų ir pilimis. Vienas tokių praeitos didybės architektūros perlų yra pilis Frederiksborg Slat apie 30 km nuo sostinės.

FRANKFURTAS — NIURNBERGAS — MIUNCHENAS

Išvykę iš Kopenhagos į pietus, pastebėjome du vyrukus, pakėlusius rankas. Pasirodė tai amerikoniukai, su kuriais buvom apsisistoję „internacionale“ Kopenhagoje. Jie prašė nuvežti į Stuttgartą. Dėl kompanijos paėmėm.

Prie geležinės uždangos

Persikėlę laivu atgal į Vokietiją ir pravažiavę Liubeką, sumanėm pažvelgti pro „geležinę uždangą“ ties Liubeką.

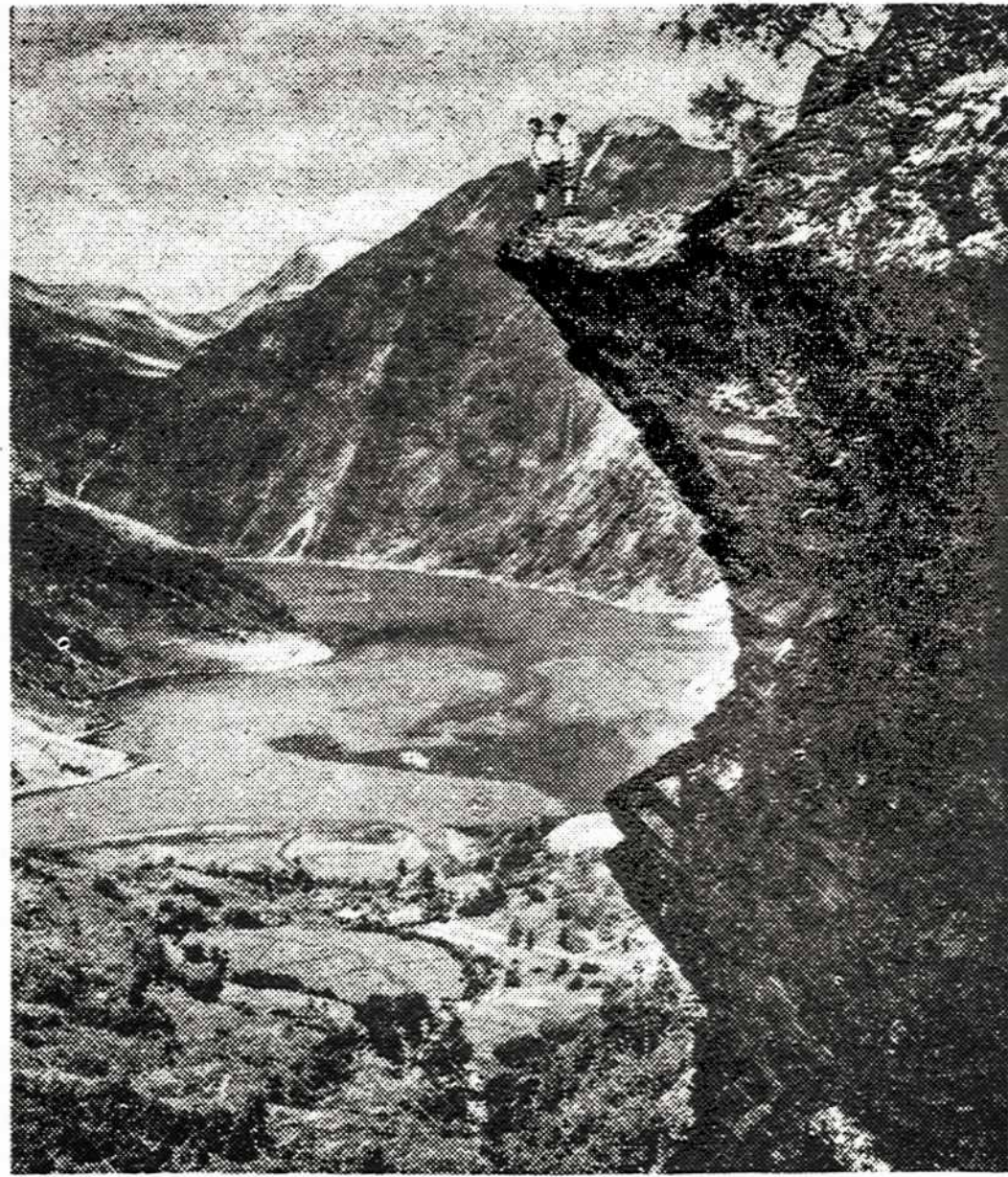
Prisiartinę prie sienos, radom augstą tvorą, barjerus ir keletą sargybinių. Ant tvoros prikaltas didelė lenta „Achtung“ ir joje nupiešta spygliuotų vielų tvoros, minų laukai ir sargybiniai su šunimis. Padarę porą nuotraukų, apsisukom ir tęsėm kelionę į pietus. Pravažiavom vėl Hamburgą, spaudėm Hanoverio link ir tą dieną padarėm apie 400 mylių.

Naktį, pradėjus lyti, sustojom ir nutarėm čia pat šalikėlį nakvoti, maždaug į pietus nuo Kasselio. Gerai, kad Hamburge buvom nusipirkę palapinę ir miegamus maišus: pasistatėm palapinę ir sulindom į maišus miegoti. Mūsų svečiai nakvojo automobilyje.

Daug amerikiečių

Atvykę į Frankfurtą atsisveikinom su bendrakaičiais ir nuvažiuojam aplankyti dviejų merginų iš Toronto. Jos mus vaišino obuolių vynu ir ten linksmai praleidom laiką.

Frankfurtas gražiai atsisitęs ir nebematyti jokių griuvėsių. Bet ten matyti daug amerikiečių karių — G.I. Daug kur matėme amerikiečių ir vokiečių karinių transportų kolonas. Dėl panašios informacijos sunku iš toliau atskirti kur vokiečiai ir kur amerikiečiai. Netoli Bambergio sutikom gal visą divizioną amerikiečių su tankais, šarvuočiais, džipais. Kolona buvo

Vienas būdingų Norvegijos gamtovaizdžių. Vasarą jais žavisi gausūs turistai

mylios ilgio, todėl turėjom ilgai laukti, kol pravažiavo. Atrodė, lyg tai būtų karo metu.

Buvusioje DP stovykloje

Išvažiuojame iš Frankfurto sumanėm užsukti į Hanau, kur prieš 20 metų gyvenom DP stovykloje. Tai gal didžiausia buvusi lietuvių stovykla Vokietijoje (apie 4000). Dabar tose kareivinėse gyvena Amerikos kareiviai. Paprašėm dežuriantį seržantą, kad jis mus leistų iš vidaus pažiūrėti. Jis sako: „OK, tik be foto aparatu“. Jis mus lydėjo ir viską aprodė. Mažai kas yra pasikeitę, tik patalpos atrodė mažesnės. Virtuvės, garažai kino teatrui tebėra tose pačiose patalpose kaip ir stovyklų laikais. Padėkojom seržantui ir padarėm nuotraukas iš lauko.

„Dainavos“ gimtinėje

Važiuojant „autobahn“ į Niurnbergą, draugas užmigo automobilyje, o aš sumaniau pasukti nuo Bambergo į šiaurę ir aplankyti Lichtenfelsą ir Vierzehnheiligen, kur karo audros išblyškė 1945 m. po ilgo klajojimo radom pastovesnę ir saugią nuo bombardavimų prieglaudą. Vierzehnheiligen labai graži vieta, tarp kalnų, 3 km nuo Lichtenfelso. Ji garsi savo bazilika, kuri iš vidaus labai meniškai įrengta ir turi keturiolikos šventųjų skulptūras. 1945 m. pavasarį ten buvo susispietę apie 100 lietuvių ir, vadovaujant G. Veličkai, muz. St. Sodeikai, buvo įkurtas „Dainavos“ ansamblis. Mes gyvenome tada su muz. J. Strolisio šeima viename kambaryje (Nukelta į 9 psl.)

Lietuvos ir Egipto maldininkai pas Jeruzalės patriarchą vyskupą Gori Albertu, OFM. Dešinėje matyti kun. P. Urbaitis

MANO PATIRTIS UNIJOSE II

Ei, Joe, Bill sutiko kandidatuoti...

Kai ateina laikas rinkti unijos atstovus, kandidatai yra labai sunkiai surandami, ypač į žemesnes vietas. Dažnai pasisūlo kandidatais tokie, kurie tikrai neturėtų darbininkams atstovauti. Tačiau darbininkų filosofija dažnai yra sekanči:

„Ei Joe, Bill sutiko kandidatuoti ir patikėtinio vietą. Jis — paskutinis tinginys, nesiskaito net tik su darbininkais bet ir su formais. Kvailas kaip asilas, drąsus ir aklipeša — bus labai geras patikėtinis, balsuojam už jį.“ Išsirinke panašius atstovus į uniją, vėliau patys darbininkai nukentčia.

Mano nuomone, darbininkai turėtų aktyviai dalyvauti tiek kandidatų parinkime, tiek balsavimuose, nes visos vietos yra svarbios, jeigu norime turėti kas mūsų problemomis rūpinasi.

„International“ centrai visus reikalus paveda krašto atstovui, tas visą našta atiduoda skyriaus prezidentui, prezidentas — savo padėjėjui, o jis, nenorėdamas turėti rūpesčių ar nesugebėdamas, perleisda departamentų patikėtiniais. Zvilgtėjęs į tuos laipytus žemyn, pasidaro aišku, kad į visas unijos vietas turėtume rinkti tik sumaniausius atstovus. Jei tokių kandidatų nėra, bandyti prikalbinti, bet nerinkti ant juoko.

Kartais per rinkimus papuola patikėtinio vieton toksai, kuris prieš rinkimus atrodė gana tinkamas, tačiau po rinkimų pasikeičia ir nebeatstovauja tinkamai darbininkams — pasidaro šališkas keliem savo draugam, o daugumas dėl to nukentčia ar tai darbo, ar atostogų pasirinkime, ar gal net pretenduoja į formanus ir pataikauja bosam darbininkų sąskaiton. Tokiu atveju tylėti negalima ir reikia skustis augštesniems unijos pareigūnams. Jei tai negelbsti, geriausias būdas — surinkti daugoms darbininkų parašus, ir jis bus pašalintas. Tuo būdu galima pašalinti bet kokią vietą užimančią unijoje at-

stovą. Dauguma laikoma vieno-se unijos 50%, kitur — 75%.

Savo teisių gynimas

Laikas nuo laiko kiekvienas darbininkas susiduria su visokiomis problemomis. Pirmiausia jis kreipiasi į departamentą patikėtinį. Jei šis išrinktas ant juoko, arba jei jis neturi akies tam darbininkui, jis pasijuoks arba elgis neteisingai. Darbininkas, jausdamas neradęs teisybės, keikia uniją, bet niekur toliau nedrįsta kreiptis (taip dauguma daro).

Mano patarimas būtų: pirmiausia kiekvienas darbininkas turėtų turėti ir gerai perskaityti paskutinę sutartį su bendrove ir unijos konstituciją. Tenai aiškiai kiekvienas gali surasti savo teises ir išvengti bereikalingų ginčų ar piktnuolio. Kiekvienas turi teisę pareikalauti iš unijos atstovų atitinkamų knygelių su minėtais tekstais.

Jeigu esi tikras, kad tavo teisybė kurioje nors problemoje, bet patikėtinis nekreipia į tai dėmesio, kreipkis toliau. Pirmiausia vieta — vyriausias patikėtinis. Jei čia nieko nelaimi, eik pas prezidentą. Jei ir tas palaiko (nei jungtinis skyrius) į skyriaus prezidentą, kuris, ar jam patiks ar ne, visuomet iškels tarybos posėdyje ir labai galimas dalykas, kad daugumas palaikys teisybę pusę bei pakreips prezidento nuomonę. Jei ir čia negavai teigiamo atsakymo, geriausias būdas įsigalėti užtarimo draugų tarpe ir parašu forma arba tiesiog unijos susirinkimuose kelti savo reikalą, draugams remiant. Toliau dar galėtų būti darbo ministerija ar teismai. I „International“ kreiptis nepatartina, nes jie visuomet palaiko vietinę unijos valdybą.

Sutartųjų sudarymas

Kai sutartis su bendrove pasibaigia, unijos vadovybė šaukia specialius susirinkimus, kad kiekvienas narys turėtų galimybę pasisakyti, ko jis norėtų naujoje sutartyje. Aišku, tokiuose susirinki-

muose yra surašomos visokios nesąmonės, kaip pvz. vienas susirinkime pasiūlė: „Mes turime trumpinti darbo laiką. Aš siūlau, kad naujoje sutartyje turėtume šešias dienas laisvas, o dirbtume tik vieną dieną ir savaitę, pvz. trečią dieną“. Daugumas su džiaugsmu pritare, o kitas atsistojo tarė: „Tu manai, kad mes kaip vergai, pagal naują sutartį, turėsime dirbti kiekvieną trečią dieną?“ Ir vėl prasideda ginčas iš naujo.

Visus surašytus reikalavimus unijos vadovybė ištaiso ir išbraukia, po to siunčia „International“ centrui, kur ateina visokie reikalavimai iš kitų skyrių. Toliau unijos vadovybė pateikia bendrovės reikalavimus ir pradeda derybas.

Kai derybos pasibaigia ir unijos derybų komitetas atmeta paskutinius bendrovės siūlymus, bendrovės žino, kad ir darbininkai atmes. Jei unijos komitetas priėmė, visiem aišku, kad ir darbininkai priims. Kodėl taip yra? Ogi todėl, kad žmonės nežino tikrosios sutartųjų eigos.

Jei pvz. unijos derybų komitetas nutarė priimti paskutinius bendrovės siūlymus, jos nariai susirinkę atsargiai pasirošia pristatyti susirinkimui bendrovės pasiūlymą: ką kiekvienas turi išaugštinti ir ką nužeminti. Unijos prezidentas greitai perskaitys paskutinius bendrovės pasiūlymus. o po jo teks darbas visam komitetui, kurio nariai, vienas po kito, iškels 5+ vertę augščiau už \$5. Vienos dienos atostogos skambės kaip visos savaitės ar mėnesio. Ir taip vienas po kito, kol sumaišys susirinkusius, kurie negali nei prisiminti, kas buvo reikalaujama anksčiau ir atrodė, kad sutartis bus labai gera, geriausia iš visų turėtų ir aišku balsuos už jos priėmimą.

Jei unijos komitetas atmeta bendrovės pasiūlymą, daro viską atvirkščiai ir taip išjuokia \$5 pakėlimą, kad atrodė, jog tie \$5 neverti nė 5 ct., kad savaitė atostogų gelbsti tik bendrovei, Nukelta į 9-tą psl.

Grižimas

ALVYDAS TAUTKUS

Nebeliko nieko daugiau kaip tik užkelti kojas ant atviro vėrandos virbų, paskendusių tamsoje žydinio vijoklio lapuose. Taip — užkelti kojas, sunerti rankas už galvos, išpūsti nuoga krūtine ir žiūrėti į vieną tašką gale sode — visai į tą vietą, kur balti laiptukai leidžiasi į baseiną. Žiūrėti, nejudėti ir nieko negalvoti. Atpalaiduoti šnarius ir smegenis nuo dienos įtampimo, atsipalaiduoti pačiam nuo visko, net laiko slinkties nebejausiant — tai juk būtina turtingam šiaurės Amerikos piliečiui, apsisprendusiam tvirtai laikytis sveikatos departamento rekomenduojamų taisyklių. O jis — Mykolas Bevardis — jau turtingas. Kas iš jo prieš penkiolika metų juokėsi, šandien nedrįsta nė telefonu paskambinti. O jei kuris kada ir bandė, teisgirdo sumanis ir drausmingos tarnaitės aiškų atsakymą: „Sorry, you have a wrong number, Sir...“ Kiekvienas kvailys, kuris kada nors įsijaukia Mykolo Bevardžio, atsimušdavo kaip kaktą į sieną ir tą aiškų ir mandagų tarnaitės atsakymą. Ir iš tikrųjų, formaliai šioje puošnioje rezidencijoje Mykolo Bevardžio niekada nė nebuvo. Dar prieš pirkdamas šį ramų užmiesčio kampą, Mykolas savo pilietybės ir kitokių svarbiuosiuose dokumentuose oficialių įstaigų buvo įrašytas kaip „Michael Beward“. Toks pavardės pritrumpinimas labai patiko išpildinimo įstaigos registruotojai ir jo suorganizuoto fabriko veikimui.

Mykolas spoks į vieną tašką be jokios prasmės. Tartum tas taškas būtų jo malonios ir svaigulingos hipnozės sėaitis. Kurį laiką jis atrodė mažas ir nejudantis, o Mykolas laimingas tokioje būsenoje. Bet jis dar perjaunas turtuolis, kad galėtų taip valandų valandas kiurksoti. Laimingas taškas ima judėti, plečia-

si ir virsta — o, Viešpatie — netolimos praeities prisiminimų juosta...

...Tos išpildinimo įstaigos registratorės dantys buvo dideli ir lygūs. Jie labai barškėjo, kai ji juokėsi, kelis kartus kažkur įrašė į jo naują pavarde...

...Stanley, jo fabriko pirmasis veikimas, dabar pasiekęs jau „siperio“ kėdės su kažkokių pasigardžiavimų kasdien po keletą kartų suniurndavo „Mister Beward“ šalia įprastinio ir populiaraus kreipimosi „Mike“...

...Golfo klube jis apmokėjo stambias pietų sąskaitas, o jo bendražaidžiai tapsojo jam per pečius ir uždegė storą kubietišką cigarą...

...Linda... Sekretorė... Pati gražiausia iš visų pas jį atėjusių kandidatų... Juodos akys ir ryškiai raudonos lūpos... kaip paveikslas, matytas kažkur...

...Visi pardavėjai greitai, mandagūs... Ir apsimoka. Nė augštesniuosius mokslus baigę tiek ne uždirba, kaip šie jauni ir smagus berniukai...

...O kas jis? Baisu ir pagaltoti. Viskas kaip sapne dedasi. Tik gyventi, tik gyventi, tik ilgai, ilgai gyventi...

Šį vakarą turi išpildyti dar viena Mykolo svajonė. Jis laukia daktaro McCormick'o, kuris jį nusivėję vieną pačių prabangiųjų „High Society“ klubų. Daktaras šitai pažadėjo jam aną kartą kaip atlyginimą už katastrofiškai praloštą bridžo partiją...

Išpildytas prisiminimų taškas šmaikščioja prieš akis, negailestingai vargindamas beilsintį fabriko direktorių... Bėk, vaikeli, bėk... Bet kai tik galėsi, tuojau sugrįžk... Tai motulės žodžiai, jam peržengiant seno medinio namo slenksį į gimtąjį miestelį ir išvykstant į vakarus...

...Kas jis tenai būtų buvęs? Policininkas ar laiškanesys, apie ką motulė vis taip daug kalbėdavo... Kad gautum, vaikeli, didišką vietą, būtum kaip pas Dievą už pečiaus...

...Aš esu čia fabriko direktorius, didelės bendrovės prezidentas... Tu, motule, net nežinai, ką visa tai reiškia...

Ateina tarnaitė. Mykolas tingiai sukelti į ją galvą ir klausia: Ar daktaras dar neatvažiuavo?

— Ne, niekas neatvažiuavo. Aš tik atėjau paklausti, ar ponas Beward kartais nenorėtų šviežių uogų su grietine ir leda?...

— Ačiū, aš sotus...

Magiškas poilsio taškas palengva neriesi vasaros vakaro prieblandoje. O ji tokia gležnutė, lengva ir šilta. Taip maloniai apglėbia, panerdama daktus į žmones. Gatvėse žybteli ilgos lempų eilės. Vakaras lenkia gėlę ir uždaro kvapnų žiedą; tenai, už pušyno, slepia saulę, sustabdo vėją augštuose topoliuose. Vakaras sugrąžina paukščius į savo lizdus ir darbščias bites į avilius, žvėris suguldo į savo guolius — tik jis nieko neberegėja moderniam didmiesčio žmogui, laukiančiam malonaus nakties gyvenimo...

Mykolas pasikelia, įeina į kambarį ir sėdasi prie telefono. Skambina daktarui. Atsiliepia švelnus sekretorės balselis — gaila, daktaras su ponu šį vakarą praleisias tautiniame škotų festivalyje...

Mykolas vis dar nepalaidžia ragelio iš rankos. Pyktis kaip aštrus peilis perskrodė krūtine. Koks žodžio nesilaikymas, kokia apgavystė! Susitarta buvo, draugams pasakyta, kur šianakt važiuosias. Nebus rytų jam nė kur akių dėti. Prakeiktas daktarėlis, dar draugu dėjesis!... Jis, Mike Beward, dabar galėtų tą daktariukį kelis kartus nupirkti ir parduoti. Prakeiktas škotai!... Ar jam — Mykolui — kas į kaktą įdeginio ženklą, sakanti, kad jis savo kilme tik paprastas mažo Lietuvos miestelio berne-

lis? Konstitucija čia visiems lygybė skelbia... O pinigais yra viskas!... Viskas, girdite...

Mykolas sėdi baltas ir rūko. Rūko ir rūko. Keikiasi, bet pagaliau rimsta. Tartum į save grįžta...

Ar iš tikrųjų šiame krašte pinigais jau yra viskas? Čia juok daug yra turtingų žmonių, labai daug. O ar jie visi draugauja? Kaip atrodytu aukišnei beždžionė tarp aukišnių veršukų?

Mykolas jaučia, kad jo svajonę įsiriškiuoti gyvenamo krašto pagarbiame elite, savo įnašu prisidedant prie moderniosios bajorijos kūrimo — kažkas traukio. Viskas griūva ir slysta...

Vidudienio kaitra mirguliuoja už fabriko sienų. Prakaičiuotas juodomis rankomis darbininkas sėdi ant platformos laiptukų su „Coca-Cola“ bonka rankoje. Jis sėdi ir laukia penktadienio. Jis svajoja apie juodas kelnės ir baltas kojines. Šitai apsiėmęs jis eis į „Hollywoodo“ užieigą. Jis bus tenai lygus su visais, jei ne augštesnis už tuos, kurie išveria visą vakarą prasidėti prie pigaus vyno butelio.

Vėsiame savo kabinete Mykolas Bevardis tingiai varto lietuvišką laikraštį. Prieš akis mirgėte mirga raidės, paveikslai, skelbimų rėmai. Jis skaito iš karto visą puslapį ir nieko nemato. Staiga šitame spaudos ženklų mišinyje išsineria daktaro McCormick'o pavardė. Mykolas pastato akis ir skaito: „Padėka. Daktarui F. G. McCormick'ui, paremusiam lietuvišką spaudą \$50,000, auksa, nuoširdžiai dėkojame.“

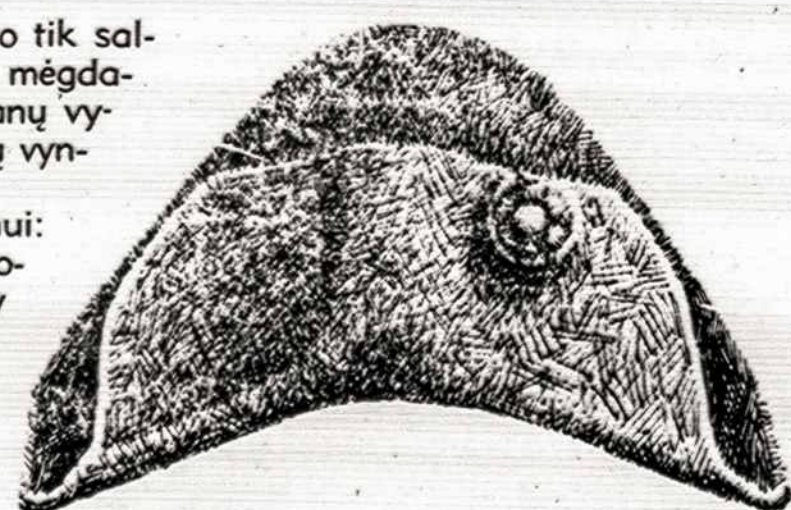
Mykolas sėdi priblokštas. Kas tai gali būti? Kodėl jis toks? Ko jis tuo siekia? Skambina daktarui. Dėkoja visų lietuvių vardu. Visų — ir savo. Jam darosi grau-du ir linksma, kai daktaras jam pasako, kad jis tai padaręs savo mirusios prieš 20 metų senele atminimui. O jo senele buvusi lietuvė...

Tą vakarą Mykolas Bevardis įstojo nariu į Lietuvos miestelio berne-

Manote, kad Paarl vynas Jums nepatiks?

O Napoleonui patiko!

18-jo šimtmečio vyno žinovai reikalavdavo tik saldaus, skanaus sultingo vyno. Napoleonas mėgdavo PAARL Constančia... nepaprastai skanų vyną, pagamintą iš Cape apylinkėse augintų vynuogių. Paarl turi ir kitų skanių vynu pasirinkimų: Paarl Towny Port, 8 metus išlaikytas mažose ažuolinėse statinėse; Paarl Ruby Port, tamsesnės spalvos ir sodresnio skonio; Paarl Muscatel — skanus, saldus vynas. Visi jie tinkami prie sūrių, riešutų ar vaisių. Vaisinkite svečius Paarl skaniu vynu savo namuose... Tai pagrindinis vaisingumo ženklas ir tai nuostabiai pigus.

Imported
Paarl Wines
from the Cape

DW3-66N

Spalvinimo knygtutė "Algis ir Alytė"

Ketvirtosios vaikų laikraščio "Eglutės" šventės proga (1966. VI. 5.) "Eglutės" redakcija ir administracija išleido spalvinimo knygtutę "Algis ir Alytė". Knygtutės apimtis — 18 psl., kaina — 50 ct.

Knygtutės viršelį puošia paveikslas, vaizduojantis pilies pakalnę prie vandens sėdinčius Algį ir Alytę. Apie jų vaikučių problemas pinasi knygtutės puslapiuose spalvinimui pateikti paveikslėliai su trumpais eilutėmis aprašymais. Tema lengva, artima vaikų dvasiai. Joje iškelti auklėjimo momentai — tvarkingumas, darbštumas, tėvynės meilė, pareizant blogų vaikų ir pavyzdinių vaikų Algį ir Alytę elgesi. Paveikslėliai aiškūs ir patrauklūs, kaip ir įpinti lietuviški motyvai, tautos simboliai, kaimo vaizdai su rūpintojėliu, tautiniais drabužiais apsirengę ir šoką vaikai. Gale knygtutės uždavins: nuveskite Algį ir Alytę į tėviškę.

Spalvinimas, surištas su lietuvišku žodžiu, yra vaizdinga priemonė kalbos lavinimui. Vaiko ryšys su knygtute nėra vienkartinis — spalvindamas jis grįžta nekartą prie jos. Tuo būdu jis aktyviai įtraukiamas į veiksmą

ir galvojimą, giliau susigyvena su vaizduojamo objekto turiniu, gražiai išreikštu lietuvišku žodžiu.

Aplamai, spalvinimo knygtutės yra labai mėgiamos vaikų. Verta — tai graži dovanėlė mūsų mažiesiems. Knygtutę galima įsigyti: "Eglutė", Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260, USA.

Būtų pageidautina daugiau spalvinimo knygučių įvairių ešvenčių temomis — Kalėdų, Velykų, Motinos Dienos, gimtadienio, atostogų ir t. t. su trumpais eilėrašiais ar humoristiniu aprašymu patiemis mažiausiems ir mokyklinio amžiaus vaikams. Taip pat pageidautina spalvinimo knygučių iš lietuvių liaudies meno, kad vaikas spalvindamas susipažintų, kokių savo vidaus turinių lietuvių tautą skiriasi nuo kitų tautų, kas yra būdingai lietuviška. Pvz. margučių dažymas, juostos, raštai, rūpintojėliai, keramikos išdirbiniai. Tuo būdu spalvinimo knygtutėse galima būtų išryškinti lietuvių tautos dekoratyviškumą ir ornamentikumą. Tokios knygtutės būtų lengvai prieinamos ir visapusiškai naudingos.

A. Abr.

Vienas nuajausių dail. Telesforo Valiaus paveikslų "Paskutinis rytas" (spalvotas piešinys). Jame išreikštas Lietuvos okupacinės grėsmės perygyvenimas ir ateities netikrumas. Šį paveikslą K.L.K. Kultūros Draugija įteikė buvusiam savo pirmininkui Vytautui Kriščiūnui Toronto

Dail. Vizgirdos pareiškimai Lietuvoje

"Literatūra ir Menas" Vilniuje paskelbė pasikalbėjimą su iš Lietuvos išvykstančiu dail. Viktoru Vizgirda. Svečias džiaugiasi, kad jam pavyko padaryti keletą senosios sostinės vaizdų eskizų: "Tai bus mano prisiminimas iš apsilankymo tėvų žemėje. Gaila, kad, ribojamas laiko, negalėjau ilgiau padirbėti, užfiksuoti daugiau Vilniaus motyvų. Juk tai — žavingas miestas, ypač Vilniaus senamiestis."

Laikraščio teigimu, V. Vizgirda labai gerai išpūdį paliko senųjų architektūros bei meno paminklų apsaugai ir šioje srityje atlikti darbai. Apie naujoves jis kalbėjo: "Pas jus daug naujo. Man sudomino pastatų vidaus įrengimas-interjerai, lietuviško vitražo menas." Vilniuje ir Kaune jis buvo susitikęs su visa eile dailininkų: "Turėjau čia plačius susitikimus su šiu miestu menininkais. Lankiausi savo senų pažįstamų, studijų arba darbo draugų A. Aleksandravičiaus, M. Bulakos, A. Gudaičio, V. Jurkūno, R. Kalpokos, L. Kazoko, J. Kuzminskio, V. Mackevičiaus, o taip pat jaunesnės kartos dailininkų

J. Balčikonio, K. Bogdano, J. Čepionio, V. Karatajaus, V. Kisarauko, L. Surgailio, A. Stasiulevičiaus, J. Švažo studijose, susipažinau su jais. Aš nustebau pamatęs, kokias geras jie turi kūrybinio darbo sąlygas, kaip apūrinami dailininko darbai reikalingomis medžiagomis. Mane ypač sužavėjo ir sudomino jaunosios kartos tapytojų kūrybiškumo jėga. Tai subrendę, daug vilčių teikiančiai menininkai, nors ir jau savo amžiumi. Aš pastebėjau jų ryškius išsivystymus, platų meninį požiūrį: Lietuvos dailininkai turi galimybių laisvai individualinei kūrybai."

Be Vilniaus ir Kauno, V. Vizgirda viešėjo Klaipėdoje, Palangoje, Trakuose, Anykščiuose, susipažino su G. Jokūbonio "Motinos" skulptūra Pirčiupyje ir turėjo progos pamatyti spalvotą filmą apie M. K. Čiurlionio kūrinis.

Kalbėdamas apie dabartinę grafiką, svečias prisiminė ir pirmuosius jos kūrėjus: "Jūsų grafika, man atrodo, tęsia liaudies tradicijas, kurias pirmieji kūrybiškai savo darbuose panaudojo vy-

resnės kartos lietuvių dailininkai (V. Petravičius, P. Augustinavičius, T. Valius, V. K. Jonynas). Pastaruoju metu lietuvių grafikai, iš esmės eidami tais pačiais keliais, suranda savitą braižą, ir, nutoldami nuo to kelio, jie — jų kūryba — neperanda nacionalinio charakterio."

V. Vizgirdos atsisveikinimo žodžiuose jaučiama švelnus priekaištas: "Labai norėčiau vėl atvykti į Lietuvą. Bet, žinote, negalėjau tokiu keliu kelionės atsisveikinti. Aš jau net milijonierius... Duona užsidirbu štai šiomis rankomis."

"Liter. ir Menas" redakcija, baigdama rašinį, skaitytojo dėmsi nukreipia ir rankas: "Tos dailininko rankos ne tik duoną uždirba — jos kuria ir puikius paveikslus."

Užbaigiant reikėtų pastebėti, kad dail. V. Vizgirdos pareiškimas apie individualinę menininkų laisvę, jeigu jis tiksliai perduotas, kelia abejone. Iš kitų dailininkų, net gyvenusių okupuotoje Lietuvoje, yra žinoma, kad tai laisvė yra labai suvaržyta. V. Kst.

Atsiūsta paminėti

Laiškai Lietuviams, nr. 7, 1966 m. liepa — rugpjūtis. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas. Šis numeris skirtas ekumeniniam sąjūdžiui lietuviuose išsivystinti.

Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois MEMBERSHIP DIRECTORY 1966-1967. Čikagos lietuvių verslininkų ir prekybininkų adresas.

Petrus Tarulis, VILNIAUS RŪBAS. Romanas. Nulios Knygų Klubo leidinys nr. 60, 1966 m., 494 psl. 1, Ladbroke Gardens, London W 11, Gt. Britain. Kaina minkštasis viršelias — \$2.50, kietasis — \$3.00.

Jeronimas Kačinskas, FOUR MINUTURES, flute, clarinet & cello. Išleido Izidorius Vasyliūnas, 27 Dimick St., Somerville, Mass. 02143, USA. Baigiamame puslapyje pateikiami kompoz. J. Kačinsko biografiniai duomenys ir jo kūrinių sąrašas anglų kalba.

RASYT. ALES RŪTOS duktė, studijuojanti psichologiją ir anglų kalbą bei literatūrą, savo iniciatyva išvertė į anglų kalbą Alės Rutos "Dirvos" premijuotą romaną "Kėlias ir kairė" — "Left turn to a dream".

VACLOVO SLOGERIO, šiuo metu gyvenančio Australijoje, parašyta knyga "ANTANAS SMETONA — žmogus ir valstybininkas" jau išėjo iš spaudos. Išleido dabartinis PLB pirm. J. J. Bačiūnas, spausdino "Vilties" spaustuve Klevelande. Knygos autorius nuo 1935 iki 1937 m. tarnavo Lietuvos Respublikos Prezidento rūmuose, kaip prezidento asmens adjuntas. Be to, dar buvo oficialus jo priėmimų tvarkytojas, iš dalies asmens sekretorius, lyg ir protokolo šefas ir dažnas su prezidentu pasikalbėjęs.

Tiems, kurie neturi daug laisvo laiko arba nežino ką reikėtų siųsti, siūlome jau paruoštus praktiškus ir reikalingus siuntinius.

RK 1. (moteriškas)

Vilnonė apsiustui medžiaga, itališkas nailoninis lietpaltis, nepermatomo japoniško nailono suknėlė, 4 jardi, 2 poros vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 vilnonė gėlėta arba su įvairiais raštais skarelė, 1 šilkinė skarelė, 2 biuro, vilnonis megztukas ir graži dėžė šokoladinių saldinių.

\$75.00.

RK2 (vyriškas)

Grynos vilnos nertinis, 3/4 jardo vilnonė eilutė medžiaga, 2 nailono viršutiniai marškiniai, 2 poros vilnonių kojinių, 1 pora odinių pirštinių, 2 biuro, 1 kaklaraistis, 1 itališkas nailono lietpaltis ir dėžė šokoladinių saldinių.

\$75.00.

Jungtinis siuntinys RK1 ir RK2 kainuoja \$135.00.

Maisto siuntinys

4 sv. taukų, 1/2 sv. arbatos, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1/2 sv. kakavos, 2 sv. ryžių, 5 sv. miltų, 1 dėžė "necafe", 1 sv. saldinių, 1 sv. razinų, 1 sv. cukraus, 1/4 sv. pipirų, 1/2 sv. šokolado.

\$30.

Tebesiviečiamis mūsų anksčiau skelbtieji didelio pasisekimo turį siuntiniai: V-3, 10/4 jardo eilutės medžiaga už \$55.00; P-3, trims apsiaustams angliška vilnonė medžiaga už \$60; N-4, 16 jardu nepermatomo nailono suknėlės už \$45.00.

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS),

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantotas su gavėjo parašu patvirtintas pristatymas per 3—4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.

421 HACKNEY RD. LONDON, E. 2. ENGLAND.

Atstovai: GAIVA, 3570 W. Vernon, Detroit, Mich.;

A. KUSINSKIS, 167 Colledge St. Apt. 2, Sudbury, Ontario;

L. Radzevičius, R.R. 2. Port Arthur, Ontario, Canada.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DAIL. J. BAGDONAS sukūrė 4 milžiniško dydžio paveikslus ir surengė jų parodą, kuri, galimas daiktas, bus trumpiausia iš visų dailininkų rengtų parodų. Ji truko tik 7 valandas. Paroda buvo atidaryta rugsėjo 18 d. Angelių Karalienės parapijos salėje, Niujorke. Čia minimus 4 paveikslus dail. J. Bagdonas sukūrė šią vasarą ir toje pačioje salėje. Didžiausias paveikslas 14x20 pėdų, kiti — 8x12; 9x12 ir 10x14 pėdų. Paveikslai nutapyti pėliu — aliejinė technika, de-dant storai dažų. Kai kur dažai maišyti su smėliu. Visi paveikslai abstraktūs.

DAIL. T. PETRAICIO paroda, su-ruošta jo 70 m. amžiaus proga, prasidėjo spalio 1 d. "Draugo" patalpose ir truks iki spalio 17 d.

DR. P. DAUDZVARDIS, Lietuvos gen. konsulas, spalio 1 d. Jaunimo centre, Čikagoje, atidarė jubilėjinę dail. A. Rūkštelės parodą. Joje išstatyta per 50 kūrinių.

RAIMONDOS APEIKYTĖS piano rečitalis įvyko Los Angeles spalio 1 d. Immaculate Heart kolegijos auditorijoje. Ši jauna pianistė išpildė Schuberto, Bacho ir Liszto kūrinius.

EMILIA CEKIENE apie Alės Rutos "Žemės šauksmą" "Dirvoje" rašo: "Tryliktoji jos knyga baigiama spausdinti (jau atspausa — Pr. AL.). Įdomu pažymėti, kad šioje knygoje skaitytojas vargiai atpažinti Alės Rutos kūrybą. Šis kūrinys gimęs nepaprastose aplinkybėse ir savo turiniu išsiskiria iš visos ligišiolinės jos kūrybos. Su tuo leidiniu rašytoja, ligi šiol mėgusi daugiau romanus, idiliško gyvenimo temas, dabar išsėla ir atvirą kovą su komunizmu. Tai Lietuvos žmonių tremimo ir Rusijos gilumą, į šaltųjų kraštų nežinią, ir badą ir mirčių 25 metų atminimo įamžinimas. Knygos leidėjas — A. Lukas-Lukoševičius, gyvenąs Kanadoje."

DAIL. ANTANO TAMOSAIČIO dailės paroda spalio 8 d. atidaryta Detrote, Mich., Lietuvių Namuose, 3009 Tillman St., ir veiks iki spalio 15 d. Išstatyti 35 tapybos darbai, 5 akvarelės, 10 litografijų. Ta proga išleistas katalogas su Mindaugo Nasvyčio parašyta dailininko kūrybos aptartimi.

VYT. TAMULAIČIO "Sugrįžimas" Alvdavo vaikų teatro, kurio direktoriumi yra akt. Alfars Brinka, buvo parstatytas vaidinimo formoj spalio 3 d. 48-tojo reguliariojo mėnesinėje radijo valandėlėje per Barcus radijo šeimos valandą. Vaidino: B. Bruzaite, V. Sobieskytė, V. Spačkauskas, J. ir D. Usevičiūtės, R. ir A. Viktorai ir A. Žygas. Veikalą vaidinimui paruošė mokykl. E. Spačkauskienė.

RASYT. ALES RŪTOS duktė, studijuojanti psichologiją ir anglų kalbą bei literatūrą, savo iniciatyva išvertė į anglų kalbą Alės Rutos "Dirvos" premijuotą romaną "Kėlias ir kairė" — "Left turn to a dream".

VACLOVO SLOGERIO, šiuo metu gyvenančio Australijoje, parašyta knyga "ANTANAS SMETONA — žmogus ir valstybininkas" jau išėjo iš spaudos. Išleido dabartinis PLB pirm. J. J. Bačiūnas, spausdino "Vilties" spaustuve Klevelande. Knygos autorius nuo 1935 iki 1937 m. tarnavo Lietuvos Respublikos Prezidento rūmuose, kaip prezidento asmens adjuntas. Be to, dar buvo oficialus jo priėmimų tvarkytojas, iš dalies asmens sekretorius, lyg ir protokolo šefas ir dažnas su prezidentu pasikalbėjęs.

PAULIAUS DREVINO poezijos rinkinį "Kryžkelė kelių plačių" išleido "Vaga". Poeto keliai jis yra pradedęs dar nepriklausomoje Lietuvoje, bet pokario metais plačiau nesireiškė. Knygos recenzentas V. Sirijos Girā atskleidžia biržietio poeto nesėkmes priežastis: "Tiesa, galėjo jis pastebėti klasių kovą, ryškius visuomeninius poslinkius ir pačiame Gulbinių kaime. Šioje plotmėje mes jau galime reikšti pretenzijų poetui. Tačiau sąskaitų jam nepateiksime: tas sąskaitas išlygino epocha, atsisakiusi su poeto savotiška užmarštimi, tarsi jo nepastebėdama..." V. Sirijos Girā cituojami geriausi rinkinio posmai, deja, neiškopia iš vidutinės kumo — pažangos nematyti.

A. KALINIAUSKAS "Liter. ir Mene" svarsto estradinės muzikos klausimą. Jis pripažįsta džiazo laimėjimus: "...nūdieniam mūsų jaunimui nepavyko įpiršti pasenusių, praejusių šimtmečių pudruotų balinųjų šokių. Tai logiška. Kiekviena epocha turi savo išraišką, savo ritmus, savo melodinius niuansus: todėl mes šiandien ir priimame džiažą kaip tokią. Šis iš negrū liaudiškos muzikos improvizavimo kilęs muzikavimo būdas ritmo ir harmonijos atžvilgiu įnešė daug naujo į nūdienės muzikos sąskambius..." Zymiausias estradinės muzikos profesionalinis ansamblis yra "Nemuno žiburiai", bet jo lygis esąs labai žemas. Radijo ir televizijos estradinė orkestra teko reformuoti iš pagrindų, nes jis jau buvo kritęs iki mėgėjiško lygio. Negeresni reikalai ir su kitais vienietais: "Pirmiausia profesionalumas — tai geras savo profesijos įvaldymas, t.y. aukštas meistriškumas. O to, deja, šiems kolektyvams, ypač dainininkams, labai stings; daugelis savi-veiklininkų yra kur kas profesionalėsi..." Repertuaras būna sudarytas iš nelietuviškų kūrinių, šlageriai dainuoja smėtimu kalbom, nors dainininkai jau nemoka ir pateikia tik iškraipytus skiemenis. Šiuo atžvilgiu žymiai gražiau atrodo Kauno stovybininkų mėgėjiškas estradinis ansamblis, grojantis dainuojančias lietuviškas dainas. V. Kst.

"Didysis reisas" — knyga lietuvių jaunimui

Pr. Gavėnas, matyt, kolekcionieris specialistas. To jo darbo kvintesencija yra sukaupta šioje knygoje. Originalu čia tai, kad automatinis vairavimas, pati automatinė ir vairavimo ženkliai čia padaryti dvasinio gyvenimo materialiniais simboliais, pvz. kas rytas sueiti į sarysį su Vyriausiuoju Komendantu — pasi-melsti; kasdien pastudijuoti savo maršrutą — susikaupus pamąstyti; apūpinti motorą kuru bei alyva — dažna Komunija, dvi-savaitinė išpažintis; laikytis rydikių ir šviesženklų — būti drausmingu ir paklusnui; saugotis pakelių plėšikių — blogų draugų, spektaklių, skaitymų; ne-leisti motorui sukintis tuščiai — nepasiduoti tinginiui ir aištroms, nuovargiui ar pirmam nepasise-kimui — būti ištvermingam pa-siryšimui: kas vakaras peržiūrėti savo motorą — atidžiai su-vesti sąžinės sąskaitą. Didysis reisas automobiliu — tai žmo-

gaus gyvenimo kelionės simbolis. Autorius moralinius dėsnius motyvuoja, aiškina ne vien Šv. Rašto citatomis, bet ir pasaulie-ių poetų, filosofų aforizmais. Tuo būdu knyga įgauna poetiš-ką ir filosofiską atspalvį, o per pasaulietiską automobilizmą au-toriaus savo skaitytoją veda į re-ligiškai moralinį galvojimą ir į atitinkamą elgesį.

Kalba nėra tobula. Pvz. iš "dė-mės (stain) autorius daro "dė-minga". Kodėl "dėmingas", o ne "dėmėtas"? Juk dėmė — tai ne dėmesys. Yra klaidų ir sakinių konstrukcijų, bet reikia manyti, kad autorius ilgai gyveno ne-lietuvių tarpe, todėl ir yra kiek susvetimėjęs savo motinos kal-bai.

Pranas Gavėnas, DIDYSIS REI-SAS. Pedagoginis pauglio vai-ruotojo patentas. Castelnuovo Don Bosco, 1966.

J. Gbs.

LIETUVOS OKUPACIJA LENKO AKIMIS

(Tęsinys iš pr. numerio)

Sukti rinkimai

Praėjus penkioms dienoms nuo išsikūrimo "liaudies vyriausybės" Lietuvoje su Justu Pa-leickiu priekyje, birželio 22 d. buvo uždarytas laikraštis "Kur-jer Wilenski", konfiskatuotas ne-judomasis turtas, brangūs lino-piniai ir visos spausdinimo mašinos. Likvidacijos priežiūrai at-siuntė jauną žydę. Nieko nuo-stabaus, nes rinkimų išvakarėse i Lietuvos seimą, kuris turėjo tikslą įjungti Lietuvą į Sov. Są-jungą, tokio laikraščio egzista-vimas sovietams buvo nepagei-daujamas. (Toliau autorius rašo apie seimo rinkiminių farsų lie-pos 14-15 d.d., baumes atsisau-kusiems balsuoti, pasų antspau-davimą ir t.t.).

Būdinga, — sako toliau kny-gos autorius, — kad tos visos tragikomedijos teatro rezistoriai neturėjo drąsos pasakyti gyven-tojams, kokiems tikslams tas sei-mas yra renkamas. Skelbiami buvo 16 socialinių reformų punktų, kuriuos "liaudies sei-mas" turės įvykdyti gyvenime. Ir nesunku išpėti, kad tie visi vidaus gyvenimo patvarkymai buvo pristatyti labai demagogiškai. Užsienio politikos srityje bu-vo suminėtas tik vienas punk-tas, būtent, liaudies draugystė tarp Lietuvos ir Sov. Sąjungos bei amžina, nenutraukiama są-junga Lietuvos respublikos su Sov. Sąjunga. Taip suredaguotoj programoj sunku buvo įžiūrėti Lietuvos įjungimą į Sov. Sąjungą, o tik politinė dviejų nepriklausomų valstybių sąjun-ga.

Tokiose sąlygose išrinktas sei-mas, sako Vielhorskis, neturėjo Lietuvos gyventojų moralinių įgaliojimų įjungti ją į Sov. Są-jungą. Bolševikai žinojo, kad Lietuvos sovietinimas yra toli nuo plačiųjų Lietuvos masių tikslų, kadangi išrinkti "atsto-vai" peržengė visas kompetenci-jas, suteiktas rinkikų. Taigi, imant tą visą komedią vien tik iš to taško, Lietuvos įjungimas į Sov. Sąjungą netenka teisinio pagrindo. Tuo tarpu sovietiniai šaltiniai pranešė, kad iš 1.450.000 rinkikų balsavo 1.386.000. Tai-gi, 99,2% balsavo už vienintelį kandidatų sąrašą.

Klastos liudininkas

Reikia pažymėti, sako Viel-horski, kad savaitės laikotaryp-

je tarp paskelbimo rinkimų ir jų įvykdymo nebuvo įmanoma suskaičiuoti turinčių teisę bal-suoti. Ir to darbo nieks ne-įvykdė.

Propagandinės kalbose ir įvairiuose atsisaukimuose nieko daugiau nebuvo sakoma, kaip tik apie nepriklausomos Lietu-vos draugystę su Sov. Sąjunga, o vidaus gyvenime — klestin-čią gerovę, t.y. tikrą Eldorado. Vielhorski buvo laisvas keturias dienas tos istorinės savaitės, lan-kė susirinkimus, skaitė atsisau-kimus ir klausė radijo. Pasak jo, rusai mokojo puikiai užmaskuo-ti masėms rinkimų tikslus.

1941 m. rudenį vienas augš-tas lenkų kariuomenės atstovas Sov. Sąjungoj turėjo progą pa-sikalbėti su sovietų diplomatu apie rinkimus Pabaltijos kraštuose. Rusas pasigyrė, kad 99% Lietuvos gyventojų balsavo už prisijungimą prie Sov. Sąjun-gos. Lenkas karštkis atkvieto: "Jeigu toj teritorijoj stovėtų lenkų kariuomenės daliniai ir būtų pritaikyti tie patys sovie-tiniai rinkiminiai metodai, už prisijungimą prie Lenkijos bal-suotų ne 99%, bet 120%." Su-prato rusas, kur šuo paslėptas ir diskretiškai pakeitė kalbos temą.

Paskutinės savaitės laisvėje

Prieš rinkimus į Lietuvos "liaudies seimą" prasidėjo lie-tuvių ir lenkų gyventojų suėmi-mai. Vielhorskis jautė, kad ir ji išistik toks pat likimas; pradžio-jė manė išsigelbėti priimdamas Lietuvos pilietybę. Jis kreipėsi į jauną lietuvį adv. padėjėją An-taną Juknevičių, kuris jam ža-dėjo savaitės laikotarypje pilietybę išrūpinti. Tačiau pasikal-bėjęs Kaune su K. Jančevskiu jis įsitikino, kad su tikra pavarde ji visvien suras. Su savo draugu jis atsisveikino paskutinį kartą prie lenkų draugijos banko Do-nelaičio g-vėje Kaune, dėkoda-mas už patarimą. Vielhorskis skubiai atvyko į Vilnį ir po ke-lių dienų pastangų jau turėjo naują pasą Juozo Mykolo Mo-šinskio pavarde. Su juo ketino jis vykti į Žemaitiją (Chvaloninė bažnytkaimį Šiaulių apskr., kur klebonavo didelis lenkų patrijo-tas kun. P. Macijauskas — K.B.) dirbti žemės ūkyje. Deja, liepos 11 d. naktį jis išgirdo bėgioji-mą valgomajame kambaryje ir pasikalbėjimą lietuviškai senos

šeimos tarnaitės Julijos su vy-riškiu. Netrukus į miegamąjį įėjo civiliai apsirengęs lietuvis su dviem policininkais lietuviš-ku uniformom. Vielhorskiui buvo liepta apsiręngti, ir pradė-ta daryti krata. Pasak auto-riaus, tuo metu sovietų valdžia Lietuvoj neturėjo jokių viešųjų savo organų, tik NKVD dirbo slapiai ir nevartojų uniformų.

— Ar turite priešvalstybinės literatūros? — klausia lietuviš-kai civilis.

— Ar Jums rūpi priešlietu-viška literatūra? — atsako len-kas klausimu į klausimą.

— Žinoma!

— Neturiu!

Vielhorski sako, kad lietuvis buvo labai nesimpatiškas, parei-gingas. Po dviejų valandų kratos Vielhorskis buvo išodintas į autovežinį ir išvežtas į Lukiš-kių kalėjimą.

Gyvenimo sąlygos kalėjime

Po kurio laiko iš Lukiškių kalėjimo jis buvo perkeltas į apygardos teismo rūmų rūšį, kur sąlygos buvo labai sunkios. Ce-lėje Vielhorskis surado du už save jaunesnius lietuvius: 42 m. amž. Jurgį Zagorskį ("išsigimu-sį lenką", profesionalą šnipą, labai gabų, išsilavinusį, talen-tingą pašytoją, neturinčį ribų ciniką) ir 33 m. Praną Žižmarą, lietuvių sportinio sąjūdžio vado-vą Vilniaus krašte, savo politi-nį priešą, tačiau, kaip Vielhors-ki toliau pažiū, labai garbin-ga, gerą ir riterišką žmogų. Pa-mėgo jį Vielhorskis, tačiau po dviejų savaitių Pr. Žižmarą iš-celės pamėmė. Ketvirtas kalnys keisdavosi kas kelios dienos. Tai buvo rusų siųsti provokatoriai.

Po 46 dienų Vielhorskis vėl buvo perkeltas į Lukiškių kalė-jimą. Kūčių vakarą atvykusi Kauno un-to auklėtinė dr. Fai-ga Rozencveig liepė lenkui išei-ti į koridorių, nes celėj dėl di-delės smarvės jį negalėjo iš-būti. Pasižiūrėjusi į Vielhorski, ji būdiniam leitenantui gudi Milanovičiui pasakė: "on už ga-tov" (jis jau baigtas).

Nuo 2000 iki 1000 kalorijų Lukiškių kalėjimas tada dar buvo tvarkomas civilinės lietu-vių valdžios. Taigi, čia buvo ir daktaras, ir felčeris, ir techni-ka tarnyba, prižiūrėtojai, virė-jai ir t.t. — visi Lietuvos pilie-čiai. Tarp jų maža būta komu-nizmo simpatikų, tad visos kalė-jimo žinios ir naujienos patek-

davo į miestą. NKVD karinin-kai, eidami tartytojų pareigas, nebe pagrindo skundėsi, kad Lukiškės — tai ne izoliacija, nes tardant kalinį ir davus jam keletą kartų į snukį (v mordu) tuoj mieste buvo kalbama, kad žmogų jau "užkatojojo".

1940 m. liepos mėn., kai Viel-horskiui teko įžengti į Lukiškių kalėjimą, čia dar veikė Lietuvos kalėjimų įstatymai. Tuo metu ir maistas buvo duodamas lietuviš-kais daviniais — 2000 kalorijų į dieną, kartais net ir daugiau. (Taip tvirtino ligoninės gydyto-jas Dundulis, kuris dirbo iki 1940 m. gruodžio 20 d.) Rytais buvo duodama juoda kava, 15 gr. cukraus ir porai 550 gr. ge-rali škepsotų, juodos, ruginės duonos. Pietums ir vakarienei — po vieną litrą kopūstų, žir-nių, burokų ar pieniškos sriubos, bulvių ir mėsos. Badas, lenko teigimu, Lietuvos kalėji-muose buvo svetimas. Po dvi-jų mėnesių maisto normos buvo pakeistos: sumažintos duonos, dargi supelėjusios, normos, sriu-ba verdamas iš supuvusių ko-pūstų. Tokiu būdu iš lietuviškos normos — 2000 kalorijų pereita prie sovietiškos 1000 — 1300 kalorijų. Pakeista ir kalėjimo tarnyba. Sovietai pradėjo atleis-dinėti lietuvius ir į jų vietą skir-ti Lietuvos komunistų partijos narius, kurių mažiausiai trečda-lis buvo žydų tautybės, kiti lie-tuviai, lenkai ir gudai.

Savo atsiminimus autorius bai-gia išvežimu iš Vilniaus į Sov. Sąjungą, perygyvenimais stovyk-lose, kolchoze ir galų gale — pasiekimu laisvės.

Paruošė K. Baronas

Pranas Žižmaras

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W.

Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK
\$1,900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augstų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira terasa, arti susisiekimo ir krautinių.

QUEBEC — BLOOR
\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augstų mūrinis namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira terasa; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS
\$2,900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europą, galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE
\$7,500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augstus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautinių ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR
\$8,000 įmokėti, 10 kambarių atski-

ras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augstas, vandens alyva šildymas, Extra kambarius rūsiję.

BLOOR — CLENDENAN
\$9,000 įmokėti, 8 metų senumo duplexas su 3-jų kambarių butu rūsiję, abu butai po 2 miegamuosius, plačius įvažiavimus, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO
\$15,000 įmokėti, 6 butų apartamentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautinių ir susisiekimo, viena atvira terasa, \$7,500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPEKSAS. Bloor - Indian
Grove, \$7,000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augstus duplexas, vieta — dviejų automobiliams. Šildomas vandeniu - alyva; viena atvira terasa 10 metų. Visai arti Bloor pažeminio traukinių. Virsutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kurtas nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Parkdale B-A Service Centre

1181 QUEEN ST. W., prie Gladstone

535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Mašinų vilkimas (Towing) darbo val. tel. 535-9468 po 7 v. v. RO 6-8503

Mechaninis mašinų taisymas, ELEKTRONIKAS

(Alen Scop) patikrinimas

Kvalifikuoti mechanikai

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor Str. W.

Tel. 534-9286

BLOOR - HIGH PARK \$9,000 įmokėti, mūrinis, atskiras, mūrinis 10 kambarių, 2 virtuvės, 2 modernios virtuvės, didelės sklypas, naujas įvažiavimas ir garažas.

GRENADIER RD. - RONCESVALLES \$9,000 įmokėti, 10 kambarių, mūrinis duplexas. Viskas įrengta dviem seimoms. Geras parkas, nes prašo tik \$22,700.

BLOOR - DOVERCOURT \$6,000 įmokėti, 9 kambariai, atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, nauja krosnis, 2 prausyklos vieta garažui. Viena 10-čiai metų skola išmokėjimui.

HIGH PARK - INDIAN RD \$6,000 įmokėti, atskiras, mūrinis 10 kambarių, vandeniu - alyva šildymas, 2 virtuvės, 2 prausyklos. Skubus pardavimas - geras parkas.

BLOOR ST. W. - DUFFERIN \$15,000 įmokėti, 10 metų pastatas, mūrinis, krautuvė ir 5 kambarių butas viršuje. Ideali vieta bet kokiai verslui. Geras investavimas.

RUNNYMEDE - ANNETTE \$12,000 įmokėti, rūpių plytų atskiras 10 kambarių duplexas. Dvi atskiros krosnys, 3 garažai ir privatus įvažiavimas. Skubus pardavimas. Prašo apie \$28,000. Geras parkas.

S. JOKUBAITIS

SAŽININGAS IR SKUBUS PATARNAVIMAS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

780 Queen St. W.

prie Gore Vale

Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Antr. 10 - 1.30

Treč. uždarytas

Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8

Šešt. 9 - 12

Sėkm. 9.30 - 1

4% — už depozitus

5% — išmokėta 1965 m. už šėrus

Mortgicijai — 6 1/2%

Asmeninės paskolos — 7%

Ivairūs kiti finansiniai patarnavimai, kaip

mažos paskolos be žirantų ir kt.

Informacijos teikiamos darbo valandomis

1966 M. RUGPJŪCIO 31 D. KAPITALAS \$2,145,361

GREIČIAUSIAI AUGAŠ LIETUVIŲ KRED. KOOPERATYVAS

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, bižnų. BLOOR & JANE, \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 8 didelių kambarių per du augstus, gražus kiemas, garažas; prašo \$30,000.

WILLARD A. ST. JOHN 5 kambarių vienaugstis. Prašo \$20,000. Gražus kiemas, geras įvažiavimas.

KIPLING & RATHBURN. Prie gero susisiekimo ir apsipirkimo, arti mokyklos, 6 kambarių vienaugstis (bungalow), visai baigtas rūšys, geram stovų, garažas, privatus įvažiavimas; prašo \$25,900.

PRINCE EDWARD & BERRY RD. \$6,000 įmokėti, mūro, atskiras 5 kambarių vienaugstis (bungalow), gražus kiemas, garažas, privatus įvažiavimas.

JANE - ANNETTE, \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 7 didelių kambarių, mod. virt., garažas, privatus įvažiavimas, gražus ir geras namas, skubus pardavimas, gerom sąlygom galima nusipirkti.

RUSHOLME RD. (tarp Bloor ir College), \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 10 didelių kambarių, 1 augstas 5 kambarių, 3 garažai.

Nerūdė atitinkamo namo bei biznio šiam skelbime, prašomi paskambinti ir Jūs bus surasta ko Tamstos pageidaujate — vieta, kokybė ir kaina. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

J. KUDABA, LE 1-1161, namų RU 3-2105

SPORTAS

Baltiečių šaudymo pirmenybės. Spalio 29-30 d. Hamiltono Medžiotų klubo klubo "Giedraitis" šaudykloje įvyks baltiečių šaudymo pirmenybės. Spalio 29 d. bus šaudoma 22 kal. sportiniu ir 22 kal. olimpinio šautuvu. Pradžią 9.30 v.r. Spalio 30 d. bus šaudoma 22 kal. pistoletais, medžiokliniais šautuvais (TRAP) ir 22 kal. šautuvais; pradžia 9.30 v.r. Norintieji dalyvauti pirmenybėse registruojasi pas J. Zavi, 18 Havelock St., Toronto, Ont., tel. LE 6-1447 arba pas A. Simkevičių, 968 Upper James St., Hamilton, Ont., tel. 383-2169. Šaudyme kviečiami dalyvauti visi Kanados ir JAV lietuviai šaudytojai. Registracijos mokestis \$2 asmeniui už kiekvieną šaudymą. Visi dalyviai privalo užsiregistruoti iki spalio 29 d. 9.30 v.r. Pirmenybių metu stebėtojams bei svečiams bus parodytas "kalakutų" šaudymas.

Saudykla yra į pietus nuo Hamiltono. Važiuojant 6-tu keliu Caledonia miestelyje pasukti Mackenzie keliu į rytus, pavažiavus apie 2 mylias York keliu sukiti kairėn ir važiuoti 1 1/2 mylios. Saudykla yra dešinėje kelio pusėje.

SALFAS šaudymo sekcijos k-tas

Toronto Medžiotų ir Žūklautojų Klubo "Tauras" visuotinis susirinkimas šaukiamas Trinity Community Centre salėje sekmadienį, spalio 16, 1.30 v. p.p. Salės pastatas — Trinity park, Queen St. West ir Crawford Avenue. Nariams dalyvavimas būtinas. Visi priėjantieji nuosirdžiai kviečiami atsilankyti.

AUSROS ŽINIOS

Šį sekmadienį, tuoj po pamaldų, naujoje salėje — visuotinis Ausros klubo susirinkimas. Bus pranešimai apie praėjusio sezono veiklą, aptarti einamieji šio sezono reikalai ir ren-

tas taria ačiū visiems už talką.

• Spalio 16, sekmadienį, po 10 val. Mišių skautų būkle šaukiamas Satrijos ir Rambynų tautodviejų bendra sueiga. Bus tariamas abiejų tautodviejų veiklos derinimo reikalai ir pasiūlytoms formuojama apie vykstančią LSS suvažiavimą.

• Tėvų komitetas ruošia skautų 5 d. Tėvų kviečiami paaukoti po vieną kitą daiktą. Spalio 22 ir 29 d. prie šeštad. mokyklos fantus rinkos G. Balduonienė; B. Maziliauskienė ir V. Stukienė; spalio 23 ir 30, sekmadieniais, nuo 10 v.r. fantus prašome atvežti į skautų būklą Priskelimo parapijos pastate.

• Pereitą savaitę 25 vadovų-vių ir tėvų talka atliko visus būtinus prieš žiemą darbus. Stovyklavietės komite-

tas taria ačiū visiems už talką.

• Spalio 16, sekmadienį, po 10 val. Mišių skautų būkle šaukiamas Satrijos ir Rambynų tautodviejų bendra sueiga. Bus tariamas abiejų tautodviejų veiklos derinimo reikalai ir pasiūlytoms formuojama apie vykstančią LSS suvažiavimą.

• Tėvų komitetas ruošia skautų 5 d. Tėvų kviečiami paaukoti po vieną kitą daiktą. Spalio 22 ir 29 d. prie šeštad. mokyklos fantus rinkos G. Balduonienė; B. Maziliauskienė ir V. Stukienė; spalio 23 ir 30, sekmadieniais, nuo 10 v.r. fantus prašome atvežti į skautų būklą Priskelimo parapijos pastate.

• Pereitą savaitę 25 vadovų-vių ir tėvų talka atliko visus būtinus prieš žiemą darbus. Stovyklavietės komite-

Lietuvių skautų veikla

• Dabar vykstančiame Lietuvių Skautų Sąjungos korespondenciniame suvažiavime į L. S. Sesijs vyr. skautininkas kandidatuoja s. M. Jonikienė iš Chicago, į L. S. Brolijos vyr. skautininkus s. P. Molis iš Worcester, Mass. ir s. V. Vijeikis iš Chicago. Į Kanados rajono vadus kandidatuoja v. s. L. Eimantas iš Londono ir į LSS tarybą — v. s. Stp. Kairys, v. s. V. Skrinškas, v. s. C. Senkevičius ir ps. G. Stanionis. Iš Kanados suvažiavime dalyvaus 68 vadovai-ės. Vėliausioji balsavimo lapų siuntimo data spalio 19 d.

• Pereitą savaitę 25 vadovų-vių ir tėvų talka atliko visus būtinus prieš žiemą darbus. Stovyklavietės komite-

LAUKIA DIDELI ATEITIES DARBAI

(Atkelta iš 1 psl.)

dangi veiklas bus apie 400 psl. dydžio, tu lėšų neužteks — reikės iš visuomenės surinkti dar apie \$7000. Pranešimo klausęs PLB pirm. J. Bačiūnas čia pat pažadėjo paramą, kad veikalo tirazas būtų padidintas 500 ir paskleistas JAV. Tikimasi, kad rėmėjų atsiras ir daugiau, juoba, kad veiklas bus įdomus. Pvz. paaiškėjo, kad lietuvių turtas Kanadoje siekia virš 200 milijonų dol., neskaitant turimų šėrų. Paaiškės ir kitų įdomių dalykų.

Gyvos diskusijos

Po visų pranešimų prasidėjo diskusijos. Pirmiausia sustota ties abiem fondais — Tautos ir Lietuvių. Pirmasis renkamas aukas ir remia Lietuvos laisvinimą, antrasis — telkia kapitalą išlaisvinti Lietuvai, o nuosimčiai remia dabartinę išėjusių kultūrinę veiklą. Dėl Tautos Fondo daugumas kalbėjojo pasisakė, kad pastoviai rėmėjų būreliai gali būti organizuojami kaip papildinys ten, kur jie naudingi.

Karštų diskusijų susilaukė Lietuvių Fondo klausimas. Jos kilo dėl Fondo įregistravimo valdžios ištaigose. Paaiškėjo, kad Fondo valdyba susidūrė su kliūtimis ir bandė jas nugauti paverdama kanadiečių advokatų padėjimu atitinkamus įstatus — by laws. KLB krašto tarybos narių dauguma aiškiai pasisakė prieš nu-

kama valdyba. Visi klubo nariai, rėmėjai ir narių tėveliai prašomi tuoj pat po pamaldų, be atskiro prašymo, rinktis į salę. Įėjimas — iš kavinės ir iš lauko pusės laiptais pro bankeį.

Krepšinio ir stalo teniso treniruotės: pirmadieniais ir trečiadieniais — berniukams; antradieniais ir ketvirtadieniais — mergaitėms. Jaunesnieji ir pradedantieji trenirūtem renkasi tuoj pat po mokyklos pamokų.

Sportas Lietuvoje

Kauno Žalgirio rankininkės Sov. Sąjungos pirmenybėse laimėjo I vietą ir po penkių metų pertraukos vėl tapo Sov. Sąjungos meisterėmis. Ši pergalė buvo laimėta savomis pajėgomis. Vadovavo treneris F. Bimbienė.

Lietuvos badmintono pirmenybės, kurios užtruko 3 dienas, laimėjo vyrų klasėje klaipėdišis P. Zubė ir moterų šiaulietė V. Jurevičienė.

Futbolo pirmenybėse Žalgiris sužaidė 0-0 lygiąsias su Daugava. Nežūrint to, lygiąsias dar pirmąją (38-35).

Europos moterų krepšinio pirmenybės prasidėjo Rumunijoj. Jose, atstovaudama Sov. Sąjungai, dalyvauja ir lietuvaitė Laima Rutkauskaitė-Jukeienė.

Motociklų daugiadienės lenktynės įvyko Užgorode. Po 326 km. etapo pirmąją A. Raškauskienė. Ji yra buvusi praeitų metų meisterė.

Kauno Žalgirio rankininkės E. Petkuvienė, E. Janilionytė, D. Vaitiekūnaitė ir P. Dimaitė pakviestos į Sov. Sąjungos rinktinę. Ši rinktinė dalyvaus Europos taurės pirmenybėse, kurios įvyks Leningrade. Tose rankinio pirmenybėse dalyvaus dar viena lietuvaitė J. Jurevičienė — tai Vilniaus Staityba. Jos iš 12 pirmenybėse dalyvavusių komandų laimėjo VIII vietą.

• Dabar vykstančiame Lietuvių Skautų Sąjungos korespondenciniame suvažiavime į L. S. Sesijs vyr. skautininkas kandidatuoja s. M. Jonikienė iš Chicago, į L. S. Brolijos vyr. skautininkus s. P. Molis iš Worcester, Mass. ir s. V. Vijeikis iš Chicago. Į Kanados rajono vadus kandidatuoja v. s. L. Eimantas iš Londono ir į LSS tarybą — v. s. Stp. Kairys, v. s. V. Skrinškas, v. s. C. Senkevičius ir ps. G. Stanionis. Iš Kanados suvažiavime dalyvaus 68 vadovai-ės. Vėliausioji balsavimo lapų siuntimo data spalio 19 d.

• Pereitą savaitę 25 vadovų-vių ir tėvų talka atliko visus būtinus prieš žiemą darbus. Stovyklavietės komite-

tas taria ačiū visiems už talką.

• Spalio 16, sekmadienį, po 10 val. Mišių skautų būkle šaukiamas Satrijos ir Rambynų tautodviejų bendra sueiga. Bus tariamas abiejų tautodviejų veiklos derinimo reikalai ir pasiūlytoms formuojama apie vykstančią LSS suvažiavimą.

• Tėvų komitetas ruošia skautų 5 d. Tėvų kviečiami paaukoti po vieną kitą daiktą. Spalio 22 ir 29 d. prie šeštad. mokyklos fantus rinkos G. Balduonienė; B. Maziliauskienė ir V. Stukienė; spalio 23 ir 30, sekmadieniais, nuo 10 v.r. fantus prašome atvežti į skautų būklą Priskelimo parapijos pastate.

• Pereitą savaitę 25 vadovų-vių ir tėvų talka atliko visus būtinus prieš žiemą darbus. Stovyklavietės komite-

tas taria ačiū visiems už talką.

• Spalio 16, sekmadienį, po 10 val. Mišių skautų būkle šaukiamas Satrijos ir Rambynų tautodviejų bendra sueiga. Bus tariamas abiejų tautodviejų veiklos derinimo reikalai ir pasiūlytoms formuojama apie vykstančią LSS suvažiavimą.

• Tėvų komitetas ruošia skautų 5 d. Tėvų kviečiami paaukoti po vieną kitą daiktą. Spalio 22 ir 29 d. prie šeštad. mokyklos fantus rinkos G. Balduonienė; B. Maziliauskienė ir V. Stukienė; spalio 23 ir 30, sekmadieniais, nuo 10 v.r. fantus prašome atvežti į skautų būklą Priskelimo parapijos pastate.

• Pereitą savaitę 25 vadovų-vių ir tėvų talka atliko visus būtinus prieš žiemą darbus. Stovyklavietės komite-

tas taria ačiū visiems už talką.

• Spalio 16, sekmadienį, po 10 val. Mišių skautų būkle šaukiamas Satrijos ir Rambynų tautodviejų bendra sueiga. Bus tariamas abiejų tautodviejų veiklos derinimo reikalai ir pasiūlytoms formuojama apie vykstančią LSS suvažiavimą.

• Tėvų komitetas ruošia skautų 5 d. Tėvų kviečiami paaukoti po vieną kitą daiktą. Spalio 22 ir 29 d. prie šeštad. mokyklos fantus rinkos G. Balduonienė; B. Maziliauskienė ir V. Stukienė; spalio 23 ir 30, sekmadieniais, nuo 10 v.r. fantus prašome atvežti į skautų būklą Priskelimo parapijos pastate.

• Pereitą savaitę 25 vadovų-vių ir tėvų talka atliko visus būtinus prieš žiemą darbus. Stovyklavietės komite-

tas taria ačiū visiems už talką.

• Spalio 16, sekmadienį, po 10 val. Mišių skautų būkle šaukiamas Satrijos ir Rambynų tautodviejų bendra sueiga. Bus tariamas abiejų tautodviejų veiklos derinimo reikalai ir pasiūlytoms formuojama apie vykstančią LSS suvažiavimą.

• Tėvų komitetas ruošia skautų 5 d. Tėvų kviečiami paaukoti po vieną kitą daiktą. Spalio 22 ir 29 d. prie šeštad. mokyklos fantus rinkos G. Balduonienė; B. Maziliauskienė ir V. Stukienė; spalio 23 ir 30, sekmadieniais, nuo 10 v.r. fantus prašome atvežti į skautų būklą Priskelimo parapijos pastate.

• Pereitą savaitę 25 vadovų-vių ir tėvų talka atliko visus būtinus prieš žiemą darbus. Stovyklavietės komite-

tas taria ačiū visiems už talką.

• Spalio 16, sekmadienį, po 10 val. Mišių skautų būkle šaukiamas Satrijos ir Rambynų tautodviejų bendra sueiga. Bus tariamas abiejų tautodviejų veiklos derinimo reikalai ir pasiūlytoms formuojama apie vykstančią LSS suvažiavimą.

• Tėvų komitetas ruošia skautų 5 d. Tėvų kviečiami paaukoti po vieną kitą daiktą. Spalio 22 ir 29 d. prie šeštad. mokyklos fantus rinkos G. Balduonienė; B. Maziliauskienė ir V. Stukienė; spalio 23 ir 30, sekmadieniais, nuo 10 v.r. fantus prašome atvežti į skautų būklą Priskelimo parapijos pastate.

• Pereitą savaitę 25 vadovų-vių ir tėvų talka atliko visus būtinus prieš žiemą darbus. Stovyklavietės komite-

tas taria ačiū visiems už talką.

• Spalio 16, sekmadienį, po 10 val. Mišių skautų būkle šaukiamas Satrijos ir Rambynų tautodviejų bendra sueiga. Bus tariamas abiejų tautodviejų veiklos derinimo reikalai ir pasiūlytoms formuojama apie vykstančią LSS suvažiavimą.

• Tėvų komitetas ruošia skautų 5 d. Tėvų kviečiami paaukoti po vieną kitą daiktą. Spalio 22 ir 29 d. prie šeštad. mokyklos fantus rinkos G. Balduonienė; B. Maziliauskienė ir V. Stukienė; spalio 23 ir 30, sekmadieniais, nuo 10 v.r. fantus prašome atvežti į skautų būklą Priskelimo parapijos pastate.

• Pereitą savaitę 25 vadovų-vių ir tėvų talka atliko visus būtinus prieš žiemą darbus. Stovyklavietės komite-

tas taria ačiū visiems už talką.

• Spalio 16, sekmadienį, po 10 val. Mišių skautų būkle šaukiamas Satrijos ir Rambynų tautodviejų bendra sueiga. Bus tariamas abiejų tautodviejų veiklos derinimo reikalai ir pasiūlytoms formuojama apie vykstančią LSS suvažiavimą.

• Tėvų komitetas ruošia skautų 5 d. Tėvų kviečiami paaukoti po vieną kitą daiktą. Spalio 22 ir 29 d. prie šeštad. mokyklos fantus rinkos G. Balduonienė; B. Maziliauskienė ir V. Stukienė; spalio 23 ir 30, sekmadieniais, nuo 10 v.r. fantus prašome atvežti į skautų būklą Priskelimo parapijos pastate.

• Pereitą savaitę 25 vadovų-vių ir tėvų talka atliko visus būtinus prieš žiemą darbus. Stovyklavietės komite-

tas taria ačiū visiems už talką.

• Spalio 16, sekmadienį, po 10 val. Mišių skautų būkle šaukiamas Satrijos ir Rambynų tautodviejų bendra sueiga. Bus tariamas abiejų tautodviejų veiklos derinimo reikalai ir pasiūlytoms formuojama apie vykstančią LSS suvažiavimą.

• Tėvų komitetas ruošia skautų 5 d. Tėvų kviečiami paaukoti po vieną kitą daiktą. Spalio 22 ir 29 d. prie šeštad. mokyklos fantus rinkos G. Balduonienė; B. Maziliauskienė ir V. Stukienė; spalio 23 ir 30, sekmadieniais, nuo 10 v.r. fantus prašome atvežti į skautų būklą Priskelimo parapijos pastate.

• Pereitą savaitę 25 vadovų-vių ir tėvų talka atliko visus būtinus prieš žiemą darbus. Stovyklavietės komite-

tas taria ačiū visiems už talką.

• Spalio 16, sekmadienį, po 10 val. Mišių skautų būkle šaukiamas Satrijos ir Rambynų t

AFDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSCIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSIKIMŲ • MOKSLAPINGŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MENININIS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŲNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)
Tel. 251-4864; namų tel. 277-0814

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIOS SUDĖTIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI MOSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užklausas siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sažiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turime neaiškumų, prašome klausiti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patarimais teisyje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
480 RONGESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.
Savininkai A. ir S. KALUZA

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom radijo aparatus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAIŠTALIAI
maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
K. STRIAUPIS
Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi
TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir Hi-Fi STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatus. Parduodamos lempos ir baterejos. Pritvėtos specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalius

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Pettit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite!

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuviai LAIKRODININKAS
F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paūmų ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9-11 v. ryto; 6-9 v. vakaro.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ
A&B TAILORS

343 Rongesvalles Ave., Toronto 3 (tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)
531-1432 A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE
60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130

Atlieka sažiningai visus mechanikos automobilio patalimus. Pateikiu ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami varotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪSIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas. Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING
J. LISIAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairų plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sažiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body
Max Kane Auto Body
Darbas sažiningas ir garantuotas. Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 RATHBURN ST.
tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE 7-2815

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

MIRĖ VEIKEJAI Rugsėjo 28 d. mirė senosios kartos veikėja: dr. Antanas Montvilas ir Povilas Milleris. Pirmasis mirė sulaukęs 80 m. amžiaus, o antrasis — 76 m. Dr. Montvilas buvo vienas pirmųjų lietuvių medicinos daktarų Čikagoje; medicinos mokslus baigė 1917 m. Čikagoje ir čia vertėsi gydytojo praktika. Daugiausia dirbo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, taip pat Amerikos lietuvių draugijoje ir kitur; bendradarbiavo lietuvių spaudoje; yra parašęs eilę knygelių. P. Milleris ilgį darbavosi įvairiose lietuvių organizacijose. Paskutiniu metu buvo Čikagos Lietuvių Draugijos sekretoriumi. Jis jau sirgo ilgesnį laiką. Abu palaidoti lietuvių taut. kapinėse spalio 1 d.

Taip pat iš gyvybių tarpo spalio 3 d. po sunkios vidurių operacijos atsisakė Jonas Biliūnas, 70 m. amžiaus. Amerikon atvyko po antrojo pasaulinio karo. J. Biliūnas 1920 m. buvo išrinktas į Lietuvos steigiamąjį seimą, veikė valstietiškoji liaudininkų partijoje. A. Smetonos valdymo metu ir sovietų okupacijos laikotarpiu vėlonis buvo kalintas.

DAIL. ANTANAS RUKŠTELIS, 60 metų amžiaus sukahties proga Čiurlionio galerijoje parodė savo meninį kūrinių. 50 jo darbų puošė galerijos sienas, kurių žiūrėti parodos atidarymo dieną (spalio 1) atvyko gausus būrys tautiečių. Dailininkas yra gamtos tapymo specialistas, ypatingai mėgstantis vaizduoti rūgų laukus. Ne be reikalo kiti jį vadina "gubų tapytoju". Šioje parodoje žiūrovų dėmesį traukė paveikslas, pavadintas "Dialogo" vardu. Čia vienas šalia kito nutapyti vėlinis ir angelas. Sakoma, jog paveikslas vaizduojami mūsų kultūriniai ir kitoki ryšiniai su okupu Lietuva. Anksčiau dail. Rukštelis yra pagarsėjęs savo paveikslu "Judas", kuriame daugelis žiūrojo dail. Vizgirdos portretą. Dėl to paveikslas būta daug ginčų spaudoje ir čia dail. A. Rukštelis gavo nemažą pylos. Bet dabar, dail. Vizgirdos paroda surengus Lietuvoje ir pačiam dailininkui ten nuvažiavus paviestis, yra sakoma, jog dail. Rukštelis anas paveikslas buvęs pranašiškas.

LIETUVIŲ SPORTO MEGĖJAI spalio 2 d. buvo gausiai užplėdę Marquette Parko sporto aikštę, kurioje rungtyniavo "Lituanikos" futbolininkai. Pasitaikęs gražiam rungtynių kam orui, tautiečiai ne tik galėjo pasidžiaugti saulės spinduliais, bet taip pat stebėti ir neblogą savųjų žaidimą.

Atkelta iš 6-to psl.

Jaunieji mūsų tautiečiai keliauja po Europą

je, kuri pėrtvėrė antklodėmis, ir su stoliukais žaisdavome. Dabar tie vaikai — Faustas ir Herkulis Strolis yra jau žinomi muzikai Amerikoje. Ten bazilikos rūsyje sulaukėme vokiečių kapituliacijos, slėpėmės nuo šaudymų ir nakvojome kelias naktis, kol atėjo amerikiečiai.

Nacionalsocializmo centre

Atvykę į Niurnbergą, susitikom su torontiško draugo broliu, kuris mus gražiai priėmė, vašino ir labai domėjosi, kaip gyvename Kanadoje.

Niurnbergas pagarsėjo kaip nacių judėjimo centras. Dėlto jis buvo sąjungininkų smarkiai subombarduotas. Dabar jau visiškai atstatė ir griuvėsių nebematyti. Matėm milžinišką stadioną, kur kasmet vykdamo nacių suvažiavimai, demonstracijos ir kur Hitleris sakydavo savo garsiąsias kalbas. Dabar tas stadionas apgrūvęs, aplėistas ir užmirštas. Tik turistai jį aplanko, kaip praėjusios didybės istorinę liekaną. Dar Niurnbergas žinomas 14-to šimtmečio šuliniais. Vienas jų stovi Markplatz aikštėje ir vadinasi "Schoener Brunen", o kitas yra pilyje — 200 m gylio, išgręžtas iš lauko pusės apžiūrėjome teis-

mo rūmus, kur sąjungininkai teisė karo nusikaltėlius, bet ten nieko ypatingo nepastebėjom.

Bavariai šoka ir girkšnoja

Miunchenas yra milijoninis miestas, Bavarijos sostinė su daugybe muziejų, meno galerijų; jau nuo seno garsus kaip meno ir mokslo centras. Miuncheno vaizdas dominuoja garsi Liebfrauentempel — katedra su dviem bokštais. Ji statyta 1468 m. Kita sena bažnyčia — Peterskirche buvo per karą sugriauta, bet jau atstatyta. Vakare nuejom į žinomą "Hofbrauhaus" pažūrėti, kaip bavariai linksminasi. Kiekvienam to pastato augšto salės įrengimai ir publika — pagal rangus. Pirmame augšte — prasciausia salė ir publika, antrame augšte — jau išsiušušusi publika, vyksta šokiai ir t.t. Bavariai apsidė ilgas stalus, geria alų iš didelių bokalų ir dainuoja. Yra ir tokių, kurie nūvirsta po stalu ar susiginėja ir pradeda peštis. Tada šaukiama policija. Ten susidraugavom su vienu vokiečių kareiviu, kuris pasidarė mūsų vadovu Miunchene. Jis su savo volksvagonu visur mus vežiojo. Kur reikia, jis savo uniformą pakeisdavo į civilius drabužius, taip kad visur turėjome atviras duris ir naudojome kanadiečiams ten reikiama pagarba.

Važiuodami į šiaurę ar atgal 11 kelių neužmirškite sustoti pasipildyti gazolino ar positikrinti automobilio

BP. J. GRYB SERVICE STATION
5 mylios į šiaurę nuo Barrie prie River Gardens restorano.

Statybinės medžiagos
2 MULOCK AVE. 769-5171 vak. 762-9759

- Ivarios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, stogams dengti
- Grūdų ir lubų plytelės, insuliacija
- Atliekam visus statybos darbus
- Statome priestatus, fabrikus, kravtuves, namus

Sav. B. Saulėnas

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijas, nakvynių ir kt. reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina esmo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsiliekantiems gimines

Skambinti telefonu 278-7261; vakarais 526-4681

SKAITYTOJAI PASISAKO

Gerbiameji Tamstos, Nuširdžiai dėkoju "Tėviškės Žiburių" administracijai už malonios žinios pranešimą, kad "Tėviškės Žiburiai" lankys mane visus metus. Esu labai dėkinga p. L. Garbaliui, kurį ir jo šeimai už suteiktą man didelį džiaugsmą — prailginimą "Tėviškės Žiburių" prenumeratos. Tai yra labai didelė ir brangi dovana, nes lietuviškas žodis buvo, yra ir bus visuomet mums brangus, kaip mūsų Dangus, gražus, kaip mūsų tėvynė Lietuva, senas, garbingas, kaip Dievulis pats.

Sesuo (vienuolet) Eliutė, Prancūzija

LIETUVIŲ—LENKŲ SANTYKIAI

Dr. P. Mačiulis laikraščiuose ragina lietuvius turėti kultūrinius santykius su lenkais. K. Baronas, pažįstas lenkų kultūra, sako, kad jų nereikia. Abiejų asmenų vilčių skrieja priešingomis kryptimis dėl pagrindinės asies — Vilniaus. Pralaimėti kultūrinėje kovoje yra didžiulė nuostolinga, bet ar mažiau nuostolinga pralaimėti teritoriją ar jos dalį? Atrodo, kad su lenkais kultūra mes nieko nelaimėsime, nes praktika sako ką kita.

Ei, Joe, Bill sutiko kandidatuoti...

Atkelta iš 5-to psl.

bet ne darbininkam ir t.t. Aiškų kultūrą, sako, kad jų nereikia. atmeta. Bendrovės tai gerai žino ir stengiasi gauti unijos komiteto pritarimą prieš susirinkimo šaukimą.

Darbininkai dažnai vėliau priekaištuoja, kad unija juos apsta- tie ir netal gerai yra, kaip kad skambėjo susirinkime, bet reikals pavėluotas kokiems trejiems metams, o po trejų metų vėl ta pati istorija.

Kas gaminama iš vaisių?

Prieš 35 metus Ontario provincijoje būdavo nuolatinių vaisių perteklius. I tai atkreipė dėmesį L. J. McGuinness, s.j., ir po specialių bandymų pradėjo gaminti likerius iš vaisių. Šiandien McGuinness vynuynės degtinės gamybai sunaudoja apie 120 tonų Ontario suduose išaugintų vynuogių. Jos nuplaunamos, perrenkamos ir spaudžiamos hidrauliniiais presais, kol išteka visa sūka. Likę rinkių visiems yra gerai žinoma McGuinness vynuynė, abrikosinė, persikinė, kymyninė bei kitų vaisių ir rūšių degtinė. (Sklb.)

SIŪSKITE PINIGUS! LIETUVA

PINIGAI, SIŪSTI PER GRAMERCY

įteikiami gavėjui kaip PINIGAI per Bank For Foreign Trade Maskvoje.

JŪS ESATE SAUGŲS TIK SU FIRMA, TURINCIA LEIDIMĄ. JOKIŲ TARPININKŲ, JOKIŲ PASLĖPTŲ RINKLIAVŲ. MŪSŲ 20 METŲ VEIKLA ŠIAME VERSLE GARANTUOJA JUMS GERĄ PATARNAVIMĄ

Visos perlaidos pilnai garantuotos ir apdraustos.

Turi Bankų Depart. leidimą ir apdraudą. Apsidraudę \$20,000.00. Oficialūs SSSR kvitai pasirašyti gavėjo.

Pristatoma per 2 savaites.

Jokių atskaitymų.

Kursas: 9 rubliai už \$10.00. Iki \$30.00 — \$2.75. Virš \$30.00 — 10%.

GRAMERCY SHIPPING, INC. 744 Broad St. Newark, N.J.

Augščiausios kokybės rusų gamybos daiktai

VOLGA GAZ 21-R—5 vietų \$2,627.99 ZAPOROZHETS — 4 vietų \$1,064.00 Arba siųskite MUMS DOLERIŲ DOVANOMS PAŽYMEJIMĄ pasirinkimui NAUJOS SPECIALIOS DOLERIŲ KRAUTUVES.

Jokio mokesčio už šį patarnavimą.

GRAMERCY (Isteigta 1945) 118 E. 28 St. New York, N.Y.

Kas svarbesnis?

— Dievas viską sutvėrė mano naudai: žemę, vandenį ir dangų. Tai reiškia, kad aš esu pats svarbiausias ir tobuliausias Dievo kūrinys! — mąstė sau žmogus.

Jam taip begalvojant, iš kažkur atskrido uodas, atsitūpė ant nosies ir sukvėbė:

— Nesididžiuok, kad Dievas sutvėrė žemę, vandenį ir dangų tavo naudai, nes tave Jis sutvėrė mano naudai...

Kodėl nekalbėjai?

Seišių metų vaikas, kuris nuo gimimo dienos nebuvo ištarsęs nė vieno žodžio ir visų buvo laikomas nebyliu, vieną rytą sušuko: — Mama, tavo tortas dega!

Nustebusi motina iš džiaugsmo net sukluko:

— Vaikeli, dėlko tu iki šiol neištarsai nė žodžio? — Ji glostė vaiką ir glaudė prie širdies.

— Kad iki šiol viskas buvo okey, — paaiškino vaikas.

ŠYPSENOS

Teisme

94 metų senis buvo pašauktas liudininku teismui.

— Ar turi brolių? — klausia teisėjas.

— Turėjau brolių kuris mirė prieš 140 metų.

Salėje buvusieji nustebo, vėliau prunkstėlėjo juoku. Teisėjas, užprotokoluodamas, kad senis negali liudyti, juokais prašo smulčiau paaiškinti.

— Žiūrėkit, — užsigavęs aiškina senis, — mano tėvas pirmą kartą vedė būdamas 19 metų. Tuoj susilaukė sūnaus, kuris mirė kelių mėnesių. Antra kartą vedė būdamas 65 metų. Po kiek laiko aš gimiau. Tad prašom dabar suskaičiuoti.

Laimingas virėjas

Restorano savininkas, ragaudamas sruibą, kurią išvirė naujas virėjas, klausiamai taria:

— Jūs sakotės tarnavęs užjūry?

— Taip, pone, aš buvau kari-ninkų virėju dvejus metus ir buvau sužeistas du kartus.

— Jūs laimingas, — pastebėjo savininkas. — Stebiuosi, kaip jie tavęs neužmuše...

Kaip elgtis?

— Su savo mintimis elkis kaip su svečiais, su savo norais — kaip su mažais vaikais, kurie reikalauja nuolatinės kontrolės.

(Persų patarlė)
Parinko Pr. Al.

UGNIS SUNAIKINA BILIJONUS TURTO IR TUKSTANČIUS GYVYBIŲ!

SPALIO 9—15

— PRIEŠGAISRINIS APSAUGOS SAVAITĖ

P. BARAUSKO APDRAUDOS AGENTŪRA

231-2661 arba 233-3323

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.
(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

NOTARAS
A. LIUDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D. Namų ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mirties, sutarčių, testamentų ir kitų teisiniai reikalai. 408 Rongesvalles Avenue - Toronto. Margio vaistinės namų II augštas. (Jėjos 15 Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v. r. iki 1 v. p.p. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Antradienį penktadieniais nuo 6—8 v.v. Istaigos tel. LE 7-1708; Namų — CR 9-6166

STANLEY WM. FROLICK, B.A.
advokatas
notaras

80 RICHMOND ST. WEST
Telefonas 362-2585

Istaigoje kalbama ir lietuviškai

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O. Wiktoria BUKOWSKA, R.O. 274 RONGESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.) TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

AKTŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevalgumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

International Driving School
WALDI

Centrinė istaigoje 691 A.nette St., Tel. RO 2-2100

Skyrius: 894 COLLEGE ST. Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

NAUDOKITES PATARNAVIMĄS TŲ, KURIE SKELBIASI "TEVIŠKĖS ŽIBIRIUOSE"

draudimai
NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga
AL DUDA

769-4612
769-4131

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.-BIU IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA

262 Rongesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Rongesvalles) Toronto.
Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaraus ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto (į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. P. VYTĖ
DANTŲ GYDYTOJAS

24 Calvington Dr., Downsview.
(prie Keele į šiaurę nuo Wilson Ave.)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 633-1167

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.

412 Rongesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonas: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 5 val. p.p. Vėlesniui ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

— Dešimtos valandos pamaldos sekmdieniais yra skiriamos jaunimui. Pamaldų metu giedojimui vadovauja sol. V. Verikaitis. Kvietiami mokyklinį jaunimą įsijungti į jaunimo chorą ir aktyviai dalyvauti pamaldose.

— Tikybos pamokos vaikams, ateinančių pavasarį besirengiančioms pirmajai Komunjai, prasidės ši sekmdienį po 10 val. pamaldų muzikos studijoje. Mokys seselės.

— Ši sekmdienį 7.30 v.v. parapijos salėje įvyks pirmasis parapijos jaunimo klubo "Krintančių rudens lapų" pūbūvis. Gimnazijos amžiaus jaunimas kviečiamas dalyvauti ir kartu įsirašyti į klubą.

— Praėjusį sekmdienį, Padėkos savaitgalio proga, įvyko pamaldos Springhurst, G. Ganytojo stovyklos koplyčioje. Pamaldose dalyvavo gausus būrys lietuvių.

— Gyvojo Rožinio draugijos narių susirinkimas — ši sekmdienį po 10 val. pamaldų salės šoniniuose kambariuose.

— Ši sekmdienį 11 val. pamaldose prisimenamas a. a. Petras Jurkštas mirties metinių proga. Po pamaldų lietuvių kapinėse šventinamas jo paminklas.

— Sutuokti: James H. Ross ir Gražina I. Grabošaitė.

Toronto šeštadieninė mokykla pradėjo mokslo metus su gausiu mokinių skaičiumi — iki šiol jau įregistruota virš 600. Registracija dar nėra baigta, ir manoma, kad mokinių skaičius dar padidės, nes nevisi tėvai atsuntė savo jaunimą. Mokyklos vadovybė tikisi, kad šiemet Toronto neliks nė vienos lietuviškos šeimos, neleidžiančios savo vaikų lietuviškon mokyklon, kuri ir šiemet dirba Sv. Cecilijos erdviose mokyklos patalpose. Šeštadienį mokyklą vedė Jonas Andriulis jau kelinti metai sėkmingai tvarko vidinius mokyklos reikalus.

Prof. A. Ramūnas iš Otavos lankėsi "T2" ir "Žiburių" spaustuve, kur tarėsi savo knygos "Iš sutemų į aušrą" spausdinimo reikalus. Jo knyga jau renkama.

Inf. H. Lapas su Ponia neseniai grįžo iš kelionės po Toliuosius rytus; kur tarnybiniams reikalais apkanė visą eilę kraštų. Žibintiečių — buvusios Vokietijoje augst. prekybos mokyklos mokinių ir mokytojų suvažiavimas įvyko spalio 8 d. Prisikėlimo par. patalpose. Dalyvavo apie 60 asmenų iš JAV ir Kanados, jų tarpe buvęs direktorius p. Varanavičius iš Hamiltono, mokytojai — dail. Dagys, Valiulis ir kt. Pobūvyje dalyvavo ir gen. kons. dr. J. Zmuidzinaitis su Ponia.

LIETUVAITĖ PRANCŪZISKAME FILME? Vokiečių žurnale "Stern" pasakelbama rašinyje apie modelistes, kurios pastaruoju metu bando tapti filmų aktorėmis, minima ir kanadietė Joanna Shimkus. Ji esanti prekybininko dukra iš Montrealio ir kurianti pagrindinį skulptorės vaidmenį prancūzų režisoriaus Robert Enrico statomame filme. Kiek galima spėti iš atspausdintų nuotraukų, būsimoji aktorė yra jaunosios kartos atstovė. Sunku tikėti, kad nelietuvaitė atsitiktinumo dėka debiutui ekrane būtų pasirinkusi lietuvišką šimkaus pavarde.

Opozicijos vadas J. Diefenbakeris buvo susitikęs su Kvebeko premjeru D. Johnson. Spaudoje pasigirdo balsų, kad senasis politikos vilkas sekantiems rinkimams įsijungia į Union Nationale partijos. D. Johnson gaudys pareigę, atsisakydamas betkokių ryšių tarp konservatorių ir jo vadovaujamos partijos Kvebeko.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS ir virtuvė be baldų III-e aukšte, High Park rajone. Tel. RO 7-0867.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

City Driving School

OFICIALIAI PRIPAZINTA Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinai leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartine ar automatine mašina.

572 FLOOR ST. W. (prie Bathurst) Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

VYNUOGES TIESIAI IS KALIFORNIJOS.

Zinfandel, Muscat, Alicante ir Carrignane, gausite tiesiog urmo kainomis iš

PIETRO CULOTTA

1800 Davenport Rd. (prie Caledonia g-vės). Tel. RO 6-8137

Taip pat čia gausite vynuogių sunką, vynu dar tyti visas priemones, kaip statines, bonkas ir kt.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje — SLA 80 m. sukakties proga

SEŠTADIENI, SPALIO 22 DIENA, PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALĖJE RENGIAMAS

didelis balius - šokiai

Programoje: NAUJAS TORONTO KVARTETAS "RASA" • TAUTINIŲ SOKIŲ GRUPE "GINTARAS", vad. J. KARASIEJAUS • LABAI VERTINGA ĮEJIMO DOVANA IR GELES PONIOMS IR PANELEM • PUIKUS LIETUVISKAS V. BABECKO ORKESTRAS • VERTINGŲ FANTŲ LOTERIJA, TURTINGAS BUFETAS IR KITOS ĮVAIRENYBES • PRADŽIA 7 V.V. • BILETAI \$2 • VISUS IR IS VISUR MALONIAI KVIEČIA Į ŠIO RUDENS PIRMAJĄ BALIŲ — SOKIUS —

SLA Toronto 236 kuopa.

236 SLA kuopos susirinkimas — spalio 16, 1 v. p.p. Lietuvių Namuose. Nariai prašomi gausiai dalyvauti.

Valdyba

Baltiečių moterų arbatėlė — spalio 16, sekmdienį, 4 v. p.p. mažojoje Prisikėlimo parapijos salėje. Arbatėlėje kalbės laimėdų tarptautinė premija už viešą kalbėjimą p. F. Nark. Jos paskaitos tema — "Atminties lavinimas". Maloniai kviečiami visi ir visos atsilankyti. J. K.

Baltiečiai filatelystai rengia jau antrą bendrą pašto ženklų ir monetų parodą. Ji bus atidaryta spalio 22 ir 23 dienomis nuo 10 v. r. iki 8 v. r. Oficialus atidarymas — spalio 22, šeštadienį, 12 val. Baltiečių filatelystų komiteta sudaro: estų klubo atstovai — H. Blums ir E. Raids, lietuvių — V. Matulaitis ir A. Dilks, latvių — M. Zichmanis ir E. Albers. Platų straipsni apie baltiečių filatelystų veiklą išspausdino "Latvija" — Amerika" laikraštis 16 nr.

40.000 Toronto vengrų bendruomenė sparčiai ruošiasi iškilmigai paminėti Vengrijos sukilimo 10-ties metų sukaktį. Į garbės komitetą yra pakviesta eilė feder. ir provincijų valdžių ministrų: Ontario premjeras John Roberts pasakys pagrindinę kalbą spalio 23 d. atidarant Budapešto parką ir pašventinant 15 metų paminklą kritusių kovotojų garbei Lakeshore bulvare, Toronto vakaruose. Modernaus, revoliucijai simbolizuojančio paminklo autorius yra jaunas vengrų kilmės skulptorius V. Tolgeš. Paminklas kainuos \$25.000. Sukakties minėjimo programoje yra numatyta Klevelando simfoninio orkestro koncertas buv. laisvės kovotojų S. Rozsnyay vadovybėje. Koncertas įvyks lapkričio 5 d. O'Keefe Centre. Sukakties atžymi yra nukaltas medalis — varo, sidabro ir aukso — laisvės tema. Taip pat steigiamą metinė stipendija žmogaus teisių studijoms Toronto un-te. Koncerto programos reklaminei daliai skelbimai iš profesionalų ir prekybininkų priimami iki spalio 20 d. tel. HL 3-7396.

Sios informacijos buvo pateiktos tautinių bendruomenių ir spaudos atstovams jaukiamai priėmimo, kuriame KLB krašto valdybai atstovavo valdybos vicepirm. Stp. Kairys. Kanados Vengrų Federacijos ir jų laisvės kovotojų vardu kalbėjo dr. P. Villanyi, nuosirdžia kviestasdams visus laisvės netekusių tautų kanadiečius šios sukakties minėjime dalyvauti. Kiekvienam šio priėmimo dalyviui buvo įteiktas sukakties vario medalis. K.

Ontario transporto departamentas atkreipia vairuotojų dėmesį į artėjančias šalnas. Nuo 5. m. spalio 1 d. vairuotojai bus baudžiami, jeigu nenusiavys abiejose pusėse prie vairuotojo sėdynės esančių apšerkšniųjų įstaigų. Užpakaliniams langui istatymas netaikomas, jei yra lauke veidrodėlis, kuriame matoma eismo eiga automobilio užpakalyje.

NESUTARIA DEL POŽEMINIO TRAUKINIO

Toronto Yonge g-vės požeminio pratešimas nuo Eglinton iki Sheppard gatvės jau kuris laikas klypimo — nesutariama dėl krypties prie Hoggs Hollow slėnio. TTC, atlikusi matavimo darbus, projektavo požeminį "cut and cover", t.y. vesti po žeme vakaru pusę nuo Yonge g-vės ir per Hoggs Hollow slėnį pastatyti augštą tiltą. Čia bendrovė ir susidūrė su kliūtimis, nes ten yra rezidencinis rajonas, kuriame pastatyta gražių namų. Kas gi norės, kad požeminio traukinio tiltas visą laiką dundėtų ir neduotų ramybės? Be to, reikėtų nugriauti 270 namų. Pasipylus gyventojų skundams, atsirado kitas projektas: paslėpti požeminį traukinį po žeme, atitilinant jį ir rytų pusę Don Valley slėnių ir perkurtus 401 kelią vėl atsukti į vakarų pusę (Yonge g-vė). Bet tas projektas kainuotų 11 mil. dol. daugiau, negu TTC projektas. Iš viso tas 4 mylių ilgio požeminis kainuotų \$79 mil. Dabar TTC valdyba nusuntė Metro tarybai patvirtinti paskutinį projektą. Jeigu jis vėl nesukels ginčų, statyba galės būti pradėta 1968 m. sausio 1 d. Pareigūnas D. Hamilton pareiškė, kad dabar viskas priklauso nuo dolerių — ar Metro sutiks pridėti tuos 11 milijonų? P. L.

NAUJA — OFICIALU PINIGAI Į LIETUVĄ —

JAV DOLERIŲ PAZYMĖJIMAMS, už kuriuos galima pirkti specialiose krautuvėse,

ARBA RUBLIAIS PILNAI GARANTUOTA —

JOKIŲ ATSKAITYMŲ — VISISKAI JOKIO MOKESCIO UŽ PERSIUNTIMĄ.

Išlaidos apmokamos SSSR įstaigų, UŽSAKYKITE TIK PER INTERTRADE CORP.

SPECIALIAI LIETUVA

ITALISKI NAILONO LIETPALČIAI

Sie lietpalčiai yra labai prašomi jūsų giminių.

Jie yra labai populiariūs kaip dovana. Sav. Sąjungoje ir jų vertė lygi 10 rublių už dolerį.

SPECIAL INR \$36.30 JAV.

2 itališki lietpalčiai vyriški ar moteriški elegantiški ir modernūs, stipriai pasiūti iš sunkaus nailono, visiškai nepraleidžia vandens ir vėjo, lengvi ir labai šilti. Dydžiai: nuo mažo iki didelio ir labai didelio.

Spalvos: tamsiai mėlyna (navy), tamsiai žalia ir tamsiai ruda. Galite užsakyti vien tuos lietpalčius šia kaina arba galite prie jų pridėti kitų pirkinį suintinio svorio padintį. Užsakykite dabar šiuos lietpalčius giminėms — jie tikrai bus patenkinti juos gavę.

UŽSAKYKITE TIK PER INTERTRADE CORP.

125 East 23rd Street New York, N.Y. 10010, USA.

Prašykite mūsų nemokamą duodamą katalogą.

Salpos grupės "Daina" susirinkimas — ši sekmdienį, spalio 16, 3 v. p.p., pas narę J. Kulikauskienę, 32 Statler St., Islington. Tel. 233-9692.

Valdyba

Sofija ir Jonas Tumosa, žymūs Toronto prekybininkai, maloniai sutiko būti viešųjų mecenatų mādų parodos grupės. Mādų paroda rengia L. Vaikų Namų rėmėjai spalio 23 d., 4 v. p.p., Prisikėlimo salėje. Kviečiami ir vyrai.

B. Sakalas, nejudomo turto pardavėjas ir aktyvus visuomenininkas, su Ponia išvyksta 3 savaitių atostogoms į Floridą.

Kun. J. Ruokis lankėsi "T2" redakcijoje ir buvo nuvykęs į KLB krašto tarybos posėdį. Jis darbuojasi JAV Albany vyskupijos angliškoje parapijoje.

"T. Žiburių" spaudos balius — 1967 m. spalio 15 d. Prisikėlimo salėje.

K. Vyru Dr-jos susirinkimas. Spalio 16 d., 12.45 val. po paskutinį pamaldų įvyks Prisikėlimo muzikos studijoje pirmas poatostoginis Katalikų Vyru Draugijos susirinkimas. J. Matulionis kalbės tema "Pasauliečių uždaviniai Bažnyčios gyvenime po II Vatikano santarybos". Po paskaitos bus diskusijos, aptarti einamieji reikalai ir jei tiks laiko, bus pademonstruotas trumpas filmas. Kviečiami nariai ir prijaunčiantieji.

Valdyba

Iš KLB krašto valdybos pasitraukus kun. A. Žilinskui ir E. Miliauskui, tarybos suvažiavime buvo išrinkti jų vietos: E. Jurkuvienė ir inf. A. Viskontas.

Vytautas Kastytis, iki šiol dirbęs Spaudos B-vės "Žiburių" spaustuve lytinio pininku, nuo spalio 1 d. pakviestas tulkinti "Tėviškės Žiburių" redakcijoje. Šalia korektūrų, jis p. a. r. a. s. straipsnių įvairiomis temomis, p. a. r. a. s. skyrius apie pasaulio ir Kanados įvykius, pavergtąjį Tėlynę, lietuvių laisvąjame pasaulyje, kultūrinę veiklą ir kt. Lietuviškoje spaudoje jis bendradarbiauja jau senokai; yra reiškęs poezijoje, humoristikoje, ypač žurnalistikoje. Šia proga "T2" leidėjas ir redakcija reiškia nuosirdžią padėką artimesiems bendradarbiams — Pr. Alšėnui, V. Kolyčiui ir kitiems, eilę metų reguliariai talkinusiems redakcijai skyrusių įvairias rašinius. Persitvarkymas buvo imanomas įsijungus linotipininkui Vytautui Balčiūnui iš Argentinos ir "Žiburių" spaustuovės darba.

Lietuvių Studentų Sąjungos LSS visuotinis suvažiavimas įvyks amerikiečių Padėkos Dienos savaitgalį Toronto. Čia susirinkę studentai iš įvairių JAV ir Kanados vietovių, tai bus geras proga susipažinti ir prisidėti prie suvažiavimo programos, kuri tikrai bus įdomi ir turininga.

Manome, kad yra galimybių organizuoti suvažiavimą nuvykti į Toronto. Apsistoti bus galima pas draugus ir pažįstamus arba Royal York viešbutyje, kur bus parūpintos nakvynės papiginta kaina. Visas detales bus galima toliau pasvarstyti spalio 16 d. 7.30 v. v. kol. D. Zubaitės namuose įvyksiančiame susirinkime. Kviečiame visus Montrealio lietuvių studentus pasirodyti tame susirinkime. Adresas: 555 Gerald St., La Salle. Tel. 365-0224.

KLSS Montrealio skyriaus sekretorė

Lietuviškas radijo pusvalandis atšventė jau 3 metų sukaktį. Ta proga, kaip ir kiekvienais metais, spalio 7 d. vedėjas L. Stankevičius padarė priėmimą lietuviškojo radijo bičiuliams Dow patalpose. Čia susirinko gražus būrys svečių, nors galėjo būti ir daugiau. Matyti, kad mūsų šios lietuviškos radijo programos priėmimas kaip galutinai įsipilietinusi į mūsų gyvenimą. Atsimeinan pirmąsias ir antriasias sukaktuves, kai buvo pabrėžiama ir vilčių ateičiai Siemet kalbėjo dr. H. Nagys, paskaitė ir A. Gustaičio humoristikos, gerai nuteikusios susirinkusius. Pabaigoje sveikino L. Stankevičius J. Ladyga, kurio iniciatyva radijo reiklams svečių tarpe buvo paraykta rinkti ir vedėjui įteikta \$231. Vedėjas L. Stankevičius pasidalino savo rūpesčiais, kurie kaip tik ir yra piniginiai, ypač vasaros mėnesiais, kai skelbimų skaičius labai sumažėja. Sol. G. Capkauskienė radijo vedėjui įteikė tradicinį radijo gimtadienio tortą ir padainavo keletą nuotaikingų dainų. Prie geros muzikos ir vaišių vakaras praėjo labai jaukiuoju nuotaikoj. v.

Manome, kad yra galimybių organizuoti suvažiavimą nuvykti į Toronto. Apsistoti bus galima pas draugus ir pažįstamus arba Royal York viešbutyje, kur bus parūpintos nakvynės papiginta kaina. Visas detales bus galima toliau pasvarstyti spalio 16 d. 7.30 v. v. kol. D. Zubaitės namuose įvyksiančiame susirinkime. Kviečiame visus Montrealio lietuvių studentus pasirodyti tame susirinkime. Adresas: 555 Gerald St., La Salle. Tel. 365-0224.

KLSS Montrealio skyriaus sekretorė

Lietuviškas radijo pusvalandis atšventė jau 3 metų sukaktį. Ta proga, kaip ir kiekvienais metais, spalio 7 d. vedėjas L. Stankevičius padarė priėmimą lietuviškojo radijo bičiuliams Dow patalpose. Čia susirinko gražus būrys svečių, nors galėjo būti ir daugiau. Matyti, kad mūsų šios lietuviškos radijo programos priėmimas kaip galutinai įsipilietinusi į mūsų gyvenimą. Atsimeinan pirmąsias ir antriasias sukaktuves, kai buvo pabrėžiama ir vilčių ateičiai Siemet kalbėjo dr. H. Nagys, paskaitė ir A. Gustaičio humoristikos, gerai nuteikusios susirinkusius. Pabaigoje sveikino L. Stankevičius J. Ladyga, kurio iniciatyva radijo reiklams svečių tarpe buvo paraykta rinkti ir vedėjui įteikta \$231. Vedėjas L. Stankevičius pasidalino savo rūpesčiais, kurie kaip tik ir yra piniginiai, ypač vasaros mėnesiais, kai skelbimų skaičius labai sumažėja. Sol. G. Capkauskienė radijo vedėjui įteikė tradicinį radijo gimtadienio tortą ir padainavo keletą nuotaikingų dainų. Prie geros muzikos ir vaišių vakaras praėjo labai jaukiuoju nuotaikoj. v.

Manome, kad yra galimybių organizuoti suvažiavimą nuvykti į Toronto. Apsistoti bus galima pas draugus ir pažįstamus arba Royal York viešbutyje, kur bus parūpintos nakvynės papiginta kaina. Visas detales bus galima toliau pasvarstyti spalio 16 d. 7.30 v. v. kol. D. Zubaitės namuose įvyksiančiame susirinkime. Kviečiame visus Montrealio lietuvių studentus pasirodyti tame susirinkime. Adresas: 555 Gerald St., La Salle. Tel. 365-0224.

KLSS Montrealio skyriaus sekretorė

Lietuviškas radijo pusvalandis atšventė jau 3 metų sukaktį. Ta proga, kaip ir kiekvienais metais, spalio 7 d. vedėjas L. Stankevičius padarė priėmimą lietuviškojo radijo bičiuliams Dow patalpose. Čia susirinko gražus būrys svečių, nors galėjo būti ir daugiau. Matyti, kad mūsų šios lietuviškos radijo programos priėmimas kaip galutinai įsipilietinusi į mūsų gyvenimą. Atsimeinan pirmąsias ir antriasias sukaktuves, kai buvo pabrėžiama ir vilčių ateičiai Siemet kalbėjo dr. H. Nagys, paskaitė ir A. Gustaičio humoristikos, gerai nuteikusios susirinkusius. Pabaigoje sveikino L. Stankevičius J. Ladyga, kurio iniciatyva radijo reiklams svečių tarpe buvo paraykta rinkti ir vedėjui įteikta \$231. Vedėjas L. Stankevičius pasidalino savo rūpesčiais, kurie kaip tik ir yra piniginiai, ypač vasaros mėnesiais, kai skelbimų skaičius labai sumažėja. Sol. G. Capkauskienė radijo vedėjui įteikė tradicinį radijo gimtadienio tortą ir padainavo keletą nuotaikingų dainų. Prie geros muzikos ir vaišių vakaras praėjo labai jaukiuoju nuotaikoj. v.

Manome, kad yra galimybių organizuoti suvažiavimą nuvykti į Toronto. Apsistoti bus galima pas draugus ir pažįstamus arba Royal York viešbutyje, kur bus parūpintos nakvynės papiginta kaina. Visas detales bus galima toliau pasvarstyti spalio 16 d. 7.30 v. v. kol. D. Zubaitės namuose įvyksiančiame susirinkime. Kviečiame visus Montrealio lietuvių studentus pasirodyti tame susirinkime. Adresas: 555 Gerald St., La Salle. Tel. 365-0224.

KLSS Montrealio skyriaus sekretorė

Lietuviškas radijo pusvalandis atšventė jau 3 metų sukaktį. Ta proga, kaip ir kiekvienais metais, spalio 7 d. vedėjas L. Stankevičius padarė priėmimą lietuviškojo radijo bičiuliams Dow patalpose. Čia susirinko gražus būrys svečių, nors galėjo būti ir daugiau. Matyti, kad mūsų šios lietuviškos radijo programos priėmimas kaip galutinai įsipilietinusi į mūsų gyvenimą. Atsimeinan pirmąsias ir antriasias sukaktuves, kai buvo pabrėžiama ir vilčių ateičiai Siemet kalbėjo dr. H. Nagys, paskaitė ir A. Gustaičio humoristikos, gerai nuteikusios susirinkusius. Pabaigoje sveikino L. Stankevičius J. Ladyga, kurio iniciatyva radijo reiklams svečių tarpe buvo paraykta rinkti ir vedėjui įteikta \$231. Vedėjas L. Stankevičius pasidalino savo rūpesčiais, kurie kaip tik ir yra piniginiai, ypač vasaros mėnesiais, kai skelbimų skaičius labai sumažėja. Sol. G. Capkauskienė radijo vedėjui įteikė tradicinį radijo gimtadienio tortą ir padainavo keletą nuotaikingų dainų. Prie geros muzikos ir vaišių vakaras praėjo labai jaukiuoju nuotaikoj. v.

Manome, kad yra galimybių organizuoti suvažiavimą nuvykti į Toronto. Apsistoti bus galima pas draugus ir pažįstamus arba Royal York viešbutyje, kur bus parūpintos nakvynės papiginta kaina. Visas detales bus galima toliau pasvarstyti spalio 16 d. 7.30 v. v. kol. D. Zubaitės namuose įvyksiančiame susirinkime. Kviečiame visus Montrealio lietuvių studentus pasirodyti tame susirinkime. Adresas: 555 Gerald St., La Salle. Tel. 365-0224.

KLSS Montrealio skyriaus sekretorė

Lietuviškas radijo pusvalandis atšventė jau 3 metų sukaktį. Ta proga, kaip ir kiekvienais metais, spalio 7 d. vedėjas L. Stankevičius padarė priėmimą lietuviškojo radijo bičiuliams Dow patalpose. Čia susirinko gražus būrys svečių, nors galėjo būti ir daugiau. Matyti, kad mūsų šios lietuviškos radijo programos priėmimas kaip galutinai įsipilietinusi į mūsų gyvenimą. Atsimeinan pirmąsias ir antriasias sukaktuves, kai buvo pabrėžiama ir vilčių ateičiai Siemet kalbėjo dr. H. Nagys, paskaitė ir A. Gustaičio humoristikos, gerai nuteikusios susirinkusius. Pabaigoje sveikino L. Stankevičius J. Ladyga, kurio iniciatyva radijo reiklams svečių tarpe buvo paraykta rinkti ir vedėjui įteikta \$231. Vedėjas L. Stankevičius pasidalino savo rūpesčiais, kurie kaip tik ir yra piniginiai, ypač vasaros mėnesiais, kai skelbimų skaičius labai sumažėja. Sol. G. Capkauskienė radijo vedėjui įteikė tradicinį radijo gimtadienio tortą ir padainavo keletą nuotaikingų dainų. Prie geros muzikos ir vaišių vakaras praėjo labai jaukiuoju nuotaikoj. v.

Manome, kad yra galimybių organizuoti suvažiavimą nuvykti į Toronto. Apsistoti bus galima pas draugus ir pažįstamus arba Royal York viešbutyje, kur bus parūpintos nakvynės papiginta kaina. Visas detales bus galima toliau pasvarstyti spalio 16 d. 7.30 v. v. kol. D. Zubaitės namuose įvyksiančiame susirinkime. Kviečiame visus Montrealio lietuvių studentus pasirodyti tame susirinkime. Adresas: 555 Gerald St., La Salle. Tel. 365-0224.

KLSS Montrealio skyriaus sekretorė

Lietuviškas radijo pusvalandis atšventė jau 3 metų sukaktį. Ta proga, kaip ir kiekvienais metais, spalio 7 d. vedėjas L. Stankevičius padarė priėmimą lietuviškojo radijo bičiuliams Dow patalpose. Čia susirinko gražus būrys svečių, nors galėjo būti ir daugiau. Matyti, kad mūsų šios lietuviškos radijo programos priėmimas kaip galutinai įsipilietinusi į mūsų gyvenimą. Atsimeinan pirmąsias ir antriasias sukaktuves, kai buvo pabrėžiama ir vilčių ateičiai Siemet kalbėjo dr. H. Nagys, paskaitė ir A. Gustaičio humoristikos, gerai nuteikusios susirinkusius. Pabaigoje sveikino L. Stankevičius J. Ladyga, kurio iniciatyva radijo reiklams svečių tarpe buvo paraykta rinkti ir vedėjui įteikta \$231. Vedėjas L. Stankevičius pasidalino savo rūpesčiais, kurie kaip tik ir yra piniginiai, ypač vasaros mėnesiais, kai skelbimų skaičius labai sumažėja. Sol. G. Capkauskienė radijo vedėjui įteikė tradicinį radijo gimtadienio tortą ir padainavo keletą nuotaikingų dainų. Prie geros muzikos ir vaišių vakaras praėjo labai jaukiuoju nuotaikoj. v.

Manome, kad yra galimybių organizuoti suvažiavimą nuvykti į Toronto. Apsistoti bus galima pas draugus ir pažįstamus arba Royal York viešbutyje, kur bus parūpintos nakvynės papiginta kaina. Visas detales bus galima toliau pasvarstyti spalio 16 d. 7.30 v. v. kol. D. Zubaitės namuose įvyksiančiame susirinkime. Kviečiame visus Montrealio lietuvių studentus pasirodyti tame susirinkime. Adresas: 555 Gerald St., La Salle. Tel. 365-0224.

KLSS Montrealio skyriaus sekretorė

Lietuviškas radijo pusvalandis atšventė jau 3 metų sukaktį. Ta proga, kaip ir kiekvienais metais, spalio 7 d. vedėjas L. Stankevičius padarė priėmimą lietuviškojo radijo bičiuliams Dow patalpose. Čia susirinko gražus būrys svečių, nors galėjo būti ir daugiau. Matyti, kad mūsų šios lietuviškos radijo programos priėmimas kaip galutinai įsipilietinusi į mūsų gyvenimą. Atsimeinan pirmąsias ir antriasias sukaktuves, kai buvo pabrėžiama ir vilčių ateičiai Siemet kalbėjo dr. H. Nagys, paskaitė ir A. Gustaičio humoristikos, gerai nuteikusios susirinkusius. Pabaigoje sveikino L. Stankevičius J. Ladyga, kurio iniciatyva radijo reiklams svečių tarpe buvo paraykta rinkti ir vedėjui įteikta \$231. Vedėjas L. Stankevičius pasidalino savo rūpesčiais, kurie kaip tik ir yra piniginiai, ypač vasaros mėnesiais, kai skelbimų skaičius labai sumažėja. Sol. G. Capkauskienė radijo vedėjui įteikė tradicinį radijo gimtadienio tortą ir padainavo keletą nuotaikingų dainų. Prie geros muzikos ir vaišių vakaras praėjo labai jaukiuoju nuotaikoj. v.

Manome, kad yra galimybių organizuoti suvažiavimą nuvykti į Toronto. Apsistoti bus galima pas draugus ir pažįstamus arba Royal York viešbutyje, kur bus parūpintos nakvynės papiginta kaina. Visas detales bus galima toliau pasvarstyti spalio 16 d. 7.30 v. v. kol. D. Zubaitės namuose įvyksiančiame susirinkime. Kviečiame visus Montrealio lietuvių studentus pasirodyti tame susirinkime. Adresas: 555 Gerald St., La Salle. Tel. 365-0224.

KLSS Montrealio skyriaus sekretorė

Lietuviškas radijo pusvalandis atšventė jau 3 metų sukaktį. Ta proga, kaip ir kiekvienais metais, spalio 7 d. vedėjas L. Stankevičius padarė priėmimą lietuviškojo radijo bičiuliams Dow patalpose. Čia susirinko gražus būrys svečių, nors galėjo būti ir daugiau. Matyti, kad mūsų šios lietuviškos radijo programos priėmimas kaip galutinai įsipilietinusi į mūsų gyvenimą. Atsimeinan pirmąsias ir antriasias sukaktuves, kai buvo pabrėžiama ir vilčių ateičiai Siemet kalbėjo dr. H. Nagys, paskaitė ir A. Gustaičio humoristikos, gerai nuteikusios susirinkusius. Pabaigoje sveikino L. Stankevičius J. Ladyga, kurio iniciatyva radijo reiklams svečių tarpe buvo paraykta rinkti ir vedėjui įteikta \$231. Vedėjas L. Stankevičius pasidalino savo rūpesčiais, kurie kaip tik ir yra piniginiai, ypač vasaros mėnesiais, kai skelbimų skaičius labai sumažėja. Sol. G. Capkauskienė radijo vedėjui įteikė tradicinį radijo gimtadienio tortą ir padainavo keletą nuotaikingų dainų. Prie geros muzikos ir vaišių vakaras praėjo labai jaukiuoju nuotaikoj. v.

Manome, kad yra galimybių organizuoti suvažiavimą nuvykti į Toronto. Apsistoti bus galima pas draugus ir pažįstamus arba Royal York viešbutyje, kur bus parūpintos nakvynės papiginta kaina. Visas detales bus galima toliau pasvarstyti spalio 16 d. 7.30 v. v. kol. D. Zubaitės namuose įvyksiančiame susirinkime. Kviečiame visus Montrealio lietuvių studentus pasirodyti tame susirinkime. Adresas: 555 Gerald St., La Salle. Tel. 365-0224.

KLSS Montrealio skyriaus sekretorė

Lietuviškas radijo pusvalandis atšventė jau 3 metų sukaktį. Ta proga, kaip ir kiekvienais metais, spalio 7 d. vedėjas L. Stankevičius padarė priėm